

ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

ปริญญานิพนธ์
ของ
พิชญา บุญโทแสง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
ตุลาคม 2550

ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
พิชญา บุญโทแสง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
ตุลาคม 2550

พิชญา บุญโทแสง. (2550). ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา
ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา
ปริญญาโทพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.คณะกรรมการควบคุม :อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร อาจารย์โสภา สุธรวาน

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและการยอมรับใน
ตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระดับปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพ
การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา
กำหนดประเด็นที่ศึกษาเป็นสองส่วนคือ ด้านปัญหาในตัวบ่งชี้ และด้านการยอมรับในตัวบ่งชี้ จาก 8
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ทั้งหมด 30 ตัวบ่งชี้ โดยใช้แบบทดสอบสอบถาม โดยทำการศึกษาจากหัวหน้า
และคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละวิทยาลัย โดยคัดเลือกเฉพาะวิทยา
เขตวิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัด ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง รวมทั้งหมด 17 วิทยาลัย
จากการแบ่งเขตการศึกษา กลุ่มตัวอย่างวิทยาลัยละ 10 คน รวม 170 คน

จากการศึกษาระดับปัญหาและระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพ
การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา
ดังนี้

ระดับปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ระดับ
ปัญหาตามรายมาตรฐาน พบว่า ในมาตรฐานที่ 1 มีปัญหาในตัวบ่งชี้ระดับน้อย ในมาตรฐานที่ 3 5
8 มีปัญหาในตัวบ่งชี้ระดับปานกลาง และ มาตรฐานที่ 2 4 6 และ 7 มีปัญหาในตัวบ่งชี้ระดับมาก
เมื่อทำการวิเคราะห์ตามตัวบ่งชี้ ของมาตรฐานที่มีปัญหาในตัวบ่งชี้ระดับมาก พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มี
ปัญหาระดับมากส่วนใหญ่เกิดจากสัดส่วนของงบประมาณ กับเป้าหมายที่ตัวบ่งชี้ระบุ ไม่สัมพันธ์กัน
เนื่องจากงบประมาณมีไม่เพียงพอ จึงทำให้สถานศึกษาไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ตัวบ่งชี้ระบุ
อีกด้านหนึ่งคือ จำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ กับ สัดส่วนของนักศึกษา จึงทำให้ไม่สามารถทำได้ตาม
เป้าหมายที่ตัวบ่งชี้ระบุ

ระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปาน
กลาง ระดับการยอมรับตามรายมาตรฐาน พบว่า ในมาตรฐานที่ 3 4 5 และ 7 มีการยอมรับในตัว
บ่งชี้ระดับปานกลาง และ มาตรฐานที่ 1 2 6 และ 8 มีการยอมรับในตัวบ่งชี้ระดับมาก เมื่อทำการ
วิเคราะห์ตามตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐานพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ยอมรับในตัวบ่งชี้

สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยผลมีการยอมรับในตัวบ่งชี้ในระดับปานกลาง และระดับมาก มีเพียงตัวบ่งชี้ที่ 3.7 จำนวนคนชั่วโมง (Man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาครัฐกิจหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เท่านั้นที่มีการยอมรับในตัวบ่งชี้ระดับน้อย ซึ่งจะสอดคล้องกับปัญหาในเรื่องจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ กับ สัดส่วนของนักศึกษา

เมื่อพิจารณาควบคู่กับระดับของปัญหา พบว่า ระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา มีผลในระดับปานกลางและ มาก แต่ก็พบ ระดับปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในระดับมาก เช่นกัน ซึ่งแสดงว่า ในการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษายังพบปัญหาในการปฏิบัติงานจริง ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ตัวบ่งชี้กำหนด

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ มีระดับปัญหาในภาพรวมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ มีระดับการยอมรับในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สรุปคือ ในตำแหน่งหน้าที่ ที่แตกต่างกัน มีระดับปัญหาแตกต่างกัน แต่มีระดับการยอมรับไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีระดับปัญหาในภาพรวมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีระดับการยอมรับในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สรุปคือ วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับปัญหาแตกต่างกัน แต่มีระดับการยอมรับไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็น

รายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา มีระดับปัญหาในภาพรวมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา มีระดับการยอมรับในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สรุปคือ ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับปัญหาแตกต่างกัน แต่มีระดับการยอมรับไม่แตกต่างกัน

PROBLEMS AND ACCEPTATION OF VOCATIONAL QUALITY ASSURANCE INDEX UNDER
THE OFFICE FOR NATIONAL EDUCATION STANDARDS AND QUALITY ASSESSMENT
(PUBLIC ORGANIZATION)

AN ABSTRACT
BY
PITCHAYA BOONTOSANG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education degree in Industrial Education
At Srinakarinwirot University
October 2007

PITCHAYA BOONTOSANG. (2007). Problems and acceptance of vocational quality assurance index under the office for national education standards and quality assessment (Public Organization) . Master thesis, M.Ed.(Industrial Education) Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University.

Advisor Committee : Dr. Pairust Vongyuttakrai, Mr. Opas Sukwhan

The purposes of this research is to study the problems and acceptance of index for education assessment of the Office for National Education Standard and Quality Assessment, vocational level

The research is divided mainly into two parts. One is the problem of the index and the other is the acceptance of the index from eight standards and the total 30 index through questionnaire sampling from the teacher and staff of quality education assurance in each college emphasizing on those provincial technical colleges of the central vocational institute adding up altogether to 170 samples.

The research shows the level of the problem of index and acceptance as below

The level of the problems of index for education assessment under the Office for National Education Standard and Quality Assessment, vocational level is in general picture at medium level. The level of problems according to each standard are found out that in the 1st standard the problem of index is low. In 3rd, 5th and 8th standards the problem of index is at medium and in 2nd, 4th, 6th and 7th standards the problem of index is high. When analyzing the level of problem of index in the standard that are high, it is found out that the problem are due to the improper ratio of budget and specified target. Since the budget is not sufficient, the college can not fulfill the specified target. On the other hand, the number of staff is not in proportion with number of students, so it is not possible to achieve the specified target.

The level of acceptance of index for education assessment under Office for National Education Standard and Quality Assessment, vocational level is general picture at medium level. The level of acceptance according to each standard is found out that in 3rd, 4th, 5th and 7th standards, the acceptance is at medium. In 1st, 2nd, 6th and 8th, the acceptance is high. When analyzing the acceptance of index, it is found out that most of those who filled up the questionnaire accept the index for education assessment which the levels of acceptance of index are at medium and high. Exception is the index of 3.7 man/hour of the specialists qualified persons from business section or local district is at low level of

acceptation which in turn, will correspond to the problem of insufficient staff and ratio of the students.

Taking in consideration together with the level of problems of index, it appears that the level of acceptation is at medium and high but level of problem of index is at high level too. It shows that the operation of quality education assurance of educational institute still has the problem in real operation. As a result, the educational institute cannot achieve its goal as the index specified.

In comparison of the differences between the average mark of the problems of index for the internal quality assurance standard and education assessment of the Office for National Education Standard and Quality Assessment, vocational level, as a whole and as individual standard classified by position, there are different problems.

On the other hand, the comparison of the differences between the average mark of the acceptance of index for the internal quality assurance standard and education assessment of the Office for National Education Standard and Quality Assessment, vocational level, as a whole and individual standard classified by position, there are no different. To conclude, in difference position, there are different levels of problems but there are no differences in acceptance.

Base on the same comparison as above except the classification is by degree of education, we come to the conclusion that with different degree of education, there are different levels of problems but there are no differences in acceptance.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

ของ

พิชญา บุญโทแสง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์โอภาส สุขหวาน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)

.....กรรมการ

(อาจารย์โอภาส สุขหวาน)

.....กรรมการ

(อาจารย์สุรพร จรุงชนะกิจ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์โอภาส สุขหวาน กรรมการควบคุม ตลอดจน อาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล ที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำในการจัดทำงานวิจัยครั้งนี้ ท่านทั้งสามยังเป็นแบบอย่างของอาจารย์ที่ทุ่มเทความรู้งาน วิชาการและกำลังใจให้กับศิษย์มาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาอุตสาหกรรม ศึกษาและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้คำแนะนำและให้ความ ช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ดร.อรสา ศศิภาณุเดช อาจารย์จตุรงค์ จตุรเชิดชัยสกุล และอาจารย์ธง ลานธารของ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และให้คำแนะนำเป็น อย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณสมหวัง เจียสินเจริญ ว่าที่ร้อยตรีคำณ โปรงเงิน คุณพงษ์สุภา จันทรบัว และคุณสมบูรณ์ อ่อนน้อม ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งในการทำวิจัย ครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่อุบล บุญโทแสง คุณโสฬส บุญโทแสงพี่ชาย และ ญาติ พี่น้อง ทุกคนที่ให้กำลังใจอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

พิชญา บุญโทแสง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การอาชีวศึกษา.....	10
การศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	23
ความเป็นมาของระบบประกันคุณภาพ.....	23
การประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ.....	24
ประวัติการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย.....	34
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.....	37
การบริหารการศึกษากับการประกันคุณภาพ.....	39
ภารกิจสถานศึกษากับการประกันคุณภาพ.....	40
การประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันการอาชีวศึกษา.....	43
มาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก.....	43
กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก.....	58
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมิน	66
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
งานวิจัยภายในประเทศ.....	66
งานวิจัยต่างประเทศ.....	73
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
การกำหนดประชากร.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม.....	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผลการวิจัย.....	120
ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	127
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความร่วมมือ.....	128
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	148
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	151
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	163

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายชื่อสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	16
2 ตัวอย่างแบบประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน.....	32
3 มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา.....	44
4 มาตรฐานด้านการเรียนรู้.....	45
5 มาตรฐานด้านกานสนับสนุนการเรียนรู้.....	46
6 มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์.....	47
7 มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ.....	48
8 มาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม.....	48
9 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ.....	49
10 มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน.....	50
11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	78
12 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	82
13 ภาพรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้ สำหรับ มาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา.....	84
14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐาน ด้านผู้จบการศึกษา.....	86
15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐาน ด้านการเรียนรู้.....	88
16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐาน ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้.....	91
17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐาน ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์.....	94
18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับ มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ.....	97
19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับ มาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม.....	99
20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับ มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการ.....	101

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐาน ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน.....	104
22	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับ มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบ แบบสอบถาม.....	106
23	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการ ประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวม และแยกเป็นรายมาตรฐานจำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม.....	107
24	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับ มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	108
25	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการ ประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวม และแยกเป็นรายมาตรฐานจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	109
26	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการยอมรับในตัวบ่งชี้ สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	110
27	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบ การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวม และแยกเป็นรายมาตรฐานจำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม.....	111

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	112
29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐานจำแนกตามวุฒิการศึกษา	113
30 การเปรียบเทียบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา	114
31 การเปรียบเทียบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา	115

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
2 ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของนิวซีแลนด์	27
3 รูปแบบการเขียนรายงานผลการตรวจประเมินภายนอก	33
4 การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาแบบที่ 1	41
5 การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา แบบที่ 2	42
6 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก	60
7 ขั้นตอนก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	61
8 ขั้นตอนระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	62
9 ขั้นตอนหลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	64

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาถือได้ว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้ที่ได้รับการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ นอกจากจะได้รับความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ด้านต่าง ๆ แล้ว ยังได้รับการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อจะได้เป็นบุคลากรที่ดีของสังคม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ในปัจจุบันประชากรทุกคนต่างก็มีโอกาสศึกษาหาความรู้ได้เท่าเทียมกัน การศึกษาของรัฐจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ซึ่งต้องรวมไปถึงการมีคุณภาพของการศึกษา โดยได้ให้มีระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระบบ โดยกล่าวถึงระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งทำให้สถานศึกษาทุกแห่งรวมทั้งสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษามีความเคลื่อนไหวและรับเอาแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาไปเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของไทย

สำหรับความจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษานั้น เกิดขึ้นจากเหตุผลสำคัญหลายประการ ประการแรกเกิดจากกระแสเรียกร้องของสังคมที่ต้องการให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาได้ทบทวนระบบการจัดการศึกษาใหม่ เพราะที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของสถานศึกษายังไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน สังคมและประเทศชาติไทย นอกจากนี้ความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ได้มีผลกระทบต่อประเทศไทยโดยตรง เมื่อวิกฤตเศรษฐกิจสังคมก็ได้คาดหวังให้การศึกษา เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อให้สามารถกลับมาแข่งขันกับนานาชาติได้ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่มีจุดเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและเน้นถึงความสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ นอกจากนั้นนโยบายของรัฐในด้านการจัดการศึกษา ก็กล่าวถึงการเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มีการพัฒนารอบด้าน โดยเฉพาะมีคุณธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยตนเอง จึงจัดให้มีมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและการประกันคุณภาพการศึกษาในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการปฏิรูปการศึกษามาตั้งแต่ปี 2538 โดยองค์ประกอบหลักของการปฏิรูปการศึกษามี 4 ด้าน คือ การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา โดยยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษาคือ การกระจายอำนาจ การใช้แผนยุทธศาสตร์ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการประกันคุณภาพการศึกษา

ในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่ผ่านมา นั้น ต้องถือว่าไม่ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจเท่าที่ควร และนอกจากนี้คุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละพื้นที่ยังมีความแตกต่างกันอย่างมาก ดังเช่นระหว่างเขตเมืองกับเขตชนบท และภายในเขตเมืองนั้น ก็มีสถานศึกษาเพียงบางแห่งเท่านั้นที่ได้รับความนิยม ได้รับการยอมรับเป็นพิเศษ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษายังคงเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันว่า ผู้จบการศึกษาในแต่ละระดับไม่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ อีกทั้งยังไม่มีมาตรฐานกลางเพื่อให้ได้ผลเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งขาดมาตรฐานที่จะกำกับติดตามให้สถานศึกษาดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สภาพดังกล่าวทำให้สังคมสงสัยเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษา เช่นความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะผลิตผู้จบการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณสมบัติที่ครบถ้วนตามหลักสูตรและความคาดหวังของสังคม รวมทั้งความเชื่อถือในปัจจุบันและกระบวนการให้การศึกษาของสถานศึกษาว่ามีความเหมาะสม ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จะนำไปสู่การศึกษาที่มีคุณภาพ

ดังนั้นในการจัดการศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาจึงต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพมาตรฐาน โดยสถาบันจะต้องแสดงภาวะรับผิดชอบต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นผู้รับผลประโยชน์ทางการศึกษา รวมทั้งสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อระบบการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ว่าเป็นตัวแปรสำคัญของการสร้างมาตรฐานทางการศึกษาและการปฏิรูปทางการศึกษา เพราะถึงแม้จะออกแบบระบบดีเพียงใด แต่ถ้าปัจจัยเงื่อนไขต่าง ๆ ไม่เอื้อต่อระบบ การประกันคุณภาพย่อมไม่ประสบความสำเร็จ และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเนื่องจากผู้วิจัยมีความเกี่ยวข้องกับทางด้านอาชีวศึกษา การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษาสาขาอุตสาหกรรม โดยศึกษาจากมุมมองของฝ่ายบริหาร และ ครูอาจารย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการสนับสนุนและเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการงานด้านการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา การอาชีวศึกษาอันจะสร้างความมั่นใจในผลผลิตทางวิชาการแก่สังคม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงปัญหา และการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพการ

จัดการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน และพัฒนาการจัดการศึกษา วิธีการบริหารจัดการเพื่อให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพรวมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ.2546 โดยแบ่งออกเป็น 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ของสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพ ครู-อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ โดยคัดเลือกเฉพาะวิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัดทั่วประเทศรวมทั้ง 73 วิทยาลัย จากการแบ่งเขตการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ	จำนวน	13	วิทยาลัย
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	18	วิทยาลัย
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก	จำนวน	9	วิทยาลัย
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง	จำนวน	17	วิทยาลัย
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้	จำนวน	16	วิทยาลัย

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ของสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพ ครู-อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จำนวน 1 กลุ่ม โดยคัดเลือกเฉพาะวิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัด ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง รวมทั้ง 17 วิทยาลัย วิทยาลัยละ 10 คน รวม 170 คน โดยแบ่งออกเป็น

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์
3. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท
2. วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี
3. วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง
2. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี
3. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ 2
4. วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี แห่งที่ 2
3. วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 6 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
2. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น

- 3.1.1 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 3.1.2 ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 3.1.3 วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 3.1.4 ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหา และการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมิน

คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ.2546 โดยแบ่งออกเป็น 8 มาตรฐาน ดังนี้

- 3.2.1 มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา
- 3.2.2 มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนรู้
- 3.2.3 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้
- 3.2.4 มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์
- 3.2.5 มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานด้านการบริหารวิชาการ

3.2.6 มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรม

3.2.7 มาตรฐานที่ 7 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

3.2.8 มาตรฐานที่ 8 มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมและแนวปฏิบัติที่ได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้วางไว้ โดยมีเกณฑ์ในการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าจะได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

2. ปัญหา หมายถึง ข้อขัดข้อง ความผิดพลาด ความไม่เหมาะสมของตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)

3. การยอมรับ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของหัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพและคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถาบันอาชีวศึกษา โดยเป็นความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนอง จนทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา

4. สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งที่บุคคลได้รับจากการเป็นสมาชิกของสังคม แบ่งออกเป็นสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด และสถานภาพทางสังคม

5. หัวหน้าฝ่ายการประกันคุณภาพ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษาให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้นำในการจัดทำ การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ

6. คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ หมายถึง คณะบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษาให้เป็นคณะผู้ดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบ การจัดทำ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานั้น ๆ

7. ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน โดยเทียบเคียงกับเกณฑ์มาตรฐานชาติ

8. มาตรฐาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการเพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 8 มาตรฐาน คือ

8.1 มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา หมายถึง ผู้จบการศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณภาพ คิดเป็น ทำเป็น มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ

8.1.1 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านข้อสอบมาตรฐานวิชาชีพ

8.1.2 ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระของผู้จบการศึกษา

8.1.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ / หน่วยงานที่ผู้จบการศึกษาก่อไปทำงาน

8.2 มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งด้านความสนใจ ความถนัด การฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นอาทิ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพได้ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ

8.2.1 จำนวนชั่วโมงที่ให้กับวิชาปฏิบัติและจำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสัญญาความร่วมมืออย่างชัดเจนตลอดหลักสูตร

8.2.2 อัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนอย่างคุ้มค่า

8.2.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ ทั้งอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และสื่อการสอน

8.2.4 จำนวนชั่วโมงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฝึกประสบการณ์

8.3 มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ หมายถึง การระดมทรัพยากร ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ คือ

8.3.1 สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด

8.3.2 งบประมาณดำเนินการต่อนักศึกษา

8.3.3 ร้อยละของงบประมาณด้านวัสดุฝึกต้องบดำเนินการ

8.3.4 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพต่อนักศึกษาในแต่ละสาขา

8.3.5 ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด ที่ได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เฉพาะสาขา / วิชาชีพ และวิธีการสอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

8.3.6 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในศูนย์วิทยบริการ(Resource Center) ต่อนักศึกษา

8.3.7 จำนวนคนชั่วโมง (Man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาคธุรกิจหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

8.4 มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานนวัตกรรม โครงการงาน งานวิจัย และบทความทางวิชาการ ที่สถานศึกษาสนับสนุนให้ดำเนินการ เพื่อให้เกิดงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่ได้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้หลากหลาย ทันสมัย สามารถนำไปพัฒนาสังคมและประเทศได้ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ

8.4.1 จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการงาน งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และบทความทางวิชาการของอาจารย์/นักศึกษา

8.4.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการงาน และงานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือในวงการธุรกิจ

อุตสาหกรรมหรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ

8.4.3 จำนวนเงินสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม โครงการงาน งานวิจัยประยุกต์/
วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานทางวิชาการต่ออาจารย์ทั้งหมด

8.5 มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ หมายถึง การให้บริการวิชาการที่เป็น
ประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม เพื่อให้สังคมไทย เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้
ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ คือ

8.5.1 จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ให้บริการทางวิชาการต่อชุมชน/สังคม

8.5.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมและโครงการที่ให้บริการ
วิชาการต่อชุมชน สังคม ต่อปี

8.6 มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษา และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึงการจัด
กิจกรรมเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาที่มี
การบูรณาการตามความเหมาะสม รวมทั้งกิจกรรมนักศึกษาที่มุ่งเน้นส่งเสริมสุขภาพกาย
สุขภาพจิต และความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ คือ

8.6.1 จำนวนกิจกรรมและจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

8.6.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมศึกษา

8.7 มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง ระบบบริหารจัดการที่มี
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก
ของความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ คือ

8.7.1 ผู้บริหารที่ภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหารจัดการและมีระบบการ
บริหารที่มีประสิทธิผล

8.7.2 ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุกประเภทต้องบดำเนินการทั้งหมด

8.7.3 สัดส่วนบุคลากรสายสนับสนุน (Non-academic) ต่อนักศึกษา

8.7.4 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของส่วนกลางต้องบดำเนินการ
ทั้งหมด

8.7.5 ค่าเสื่อมราคาต่อนักศึกษา

8.7.6 งบประมาณบำรุงรักษาต่อนักศึกษา

8.7.7 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ

8.8 มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ระบบการประกัน
คุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา และสามารถ
รองรับการประกันคุณภาพภายนอกได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ คือ

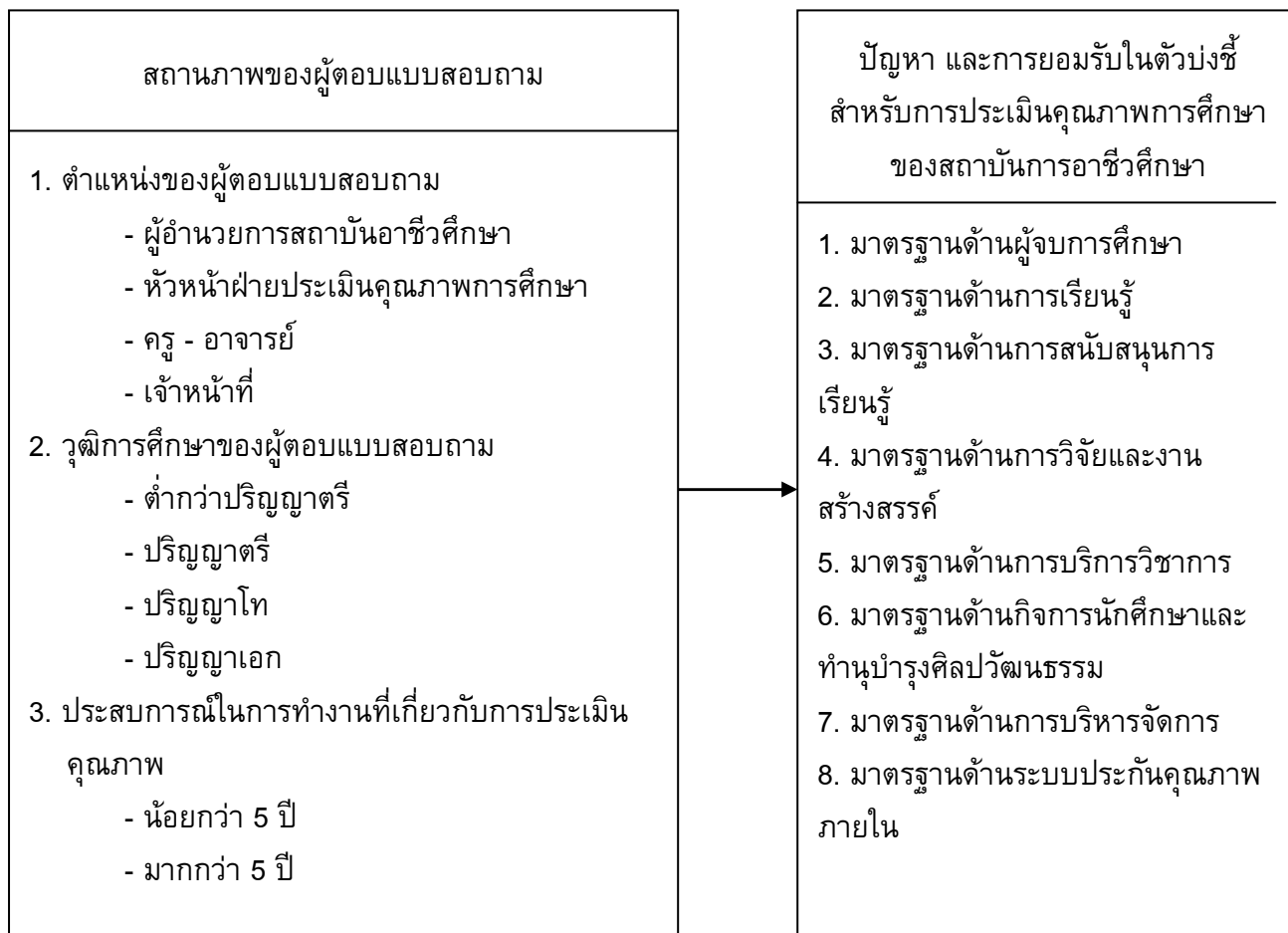
8.8.1 มีระบบและกลไกในการประเมินประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง

8.8.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายใน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

1. ตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ.2546 มีปัญหาในระดับมาก
2. หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพและคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา ยอมรับตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ.2546 ในเกณฑ์ระดับน้อย
3. สถานภาพที่แตกต่างกันของผู้ตอบแบบสอบถาม มีปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ.2546 แตกต่างกัน
4. สถานภาพที่แตกต่างกันของผู้ตอบแบบสอบถาม ยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ.2546 แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษามีสาระสำคัญที่ผู้วิจัยได้รวบรวมและนำเสนอไว้ดังนี้

1. การอาชีวศึกษา
2. การศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 ความเป็นมาของระบบประกันคุณภาพ
 - 2.3 การประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ
 - 2.4 ประวัติการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย
 - 2.5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 - 2.6 การบริหารการศึกษากับการประกันคุณภาพ
 - 2.7 การกิจสถานศึกษากับการประกันคุณภาพ
3. การประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันการอาชีวศึกษา
 - 3.1 มาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก
 - 3.2 กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การอาชีวศึกษา

วิวัฒนาการระยะแรก

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพ ได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพ กสิกรรม การ อาชีวศึกษา เริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึง การเรียนวิชา เฉพาะ เพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ.2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียน สามัญศึกษา สอนวิชา สามัญ และโรงเรียน วิสามัญศึกษาสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ

เช่น แพทย์ ผดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ.2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียน เพาะช่าง และปี พ.ศ.2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรมและ อุตสาหกรรม ต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2479 ได้ ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษา ขั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค

ปี พ.ศ.2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวง

ศึกษาธิการในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรมคือ

1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ
2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง : สำนักงานเลขาธิการกรม กองตำรา กองสอบไล่ และกองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้นกรมอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484

การแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ 1.สำนักงานเลขาธิการกรม 2.กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการโรงเรียนอาชีวศึกษา 3. กองวิชาการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน ทะเบียน การสอบไล่ และการออกประกาศนียบัตร ช่วงระหว่างมหาสงครามเอเซีย บุรพา การอาชีวศึกษาได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม ก่อให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์ การสอน นักเรียนต้องหลบภัย จำนวนครูและนักเรียนน้อยลง จนกระทั่งภาวะสงครามสงบลง รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2494 การอาชีวศึกษาได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษา ตอนปลาย และมัธยมอาชีวศึกษา ขั้นสูง โดยในแต่ละระดับกำหนดเวลา เรียนไม่เกิน 3 ปี

ปี พ.ศ. 2495 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในกรมอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองโรงเรียนการช่าง

3. กองโรงเรียนพาณิชย์และอุตสาหกรรม
4. กองโรงเรียนเกษตรกรรม
5. กองวิทยาลัยเทคนิค
6. กองส่งเสริมอาชีพ และ
7. กองออกแบบและก่อสร้าง

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ.ดังกล่าวได้เริ่มจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคหลัก 4 แห่งทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ - สงขลา (2497) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-นครราชสีมา (2499) และวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ- เชียงใหม่(2500)

ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อรับนักเรียน ที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ.2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุง หลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกกอบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียน การช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการ ในระยะแรกแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่ 1-3 มีจำนวน ลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิด การเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ.2508 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิค ขอนแก่น

ปี 2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในการปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรี จำนวน 35 แห่ง ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและครุภัณฑ์ โดยเฉพาะ

ปี พ.ศ.2510 กรมอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงานโครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวม 25 แห่งกับกรมอาชีวศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ.2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสหีบ จังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ.2512 ได้รับการยกฐานะจาก โรงเรียนเป็น วิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือวิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนถึงปี พ.ศ.2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด จำนวน 90 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ.2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี บุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ.2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัย เทคนิค พระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม

และวิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอน ถึงระดับปริญญาตรี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ. 2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่ง ของกรมอาชีวศึกษาไป กรมสามัญ

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 172 พ.ศ.2515 ได้แบ่งส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ออกเป็น 9 กองคือ

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองวิทยาลัย
3. กองโรงเรียน
4. กองแผนงาน
5. กองการเจ้าหน้าที่
6. กองคลัง
7. กองออกแบบและก่อสร้าง
8. กองบริการเครื่องจักรกล
9. หน่วยศึกษานิเทศก์

ปี พ.ศ.2516-2520 มีโครงการเงินกู้ ADB เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง (กรุงเทพฯ สงขลา เชียงใหม่ และ นครราชสีมา) ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาครู และอาคารสถานที่ใน 6 สาขาวิชา คือ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า ก่อสร้าง เครื่องกล เทคนิคโลหะ และช่างยนต์

ปี พ.ศ.2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขึ้นโดยแยกวิทยาลัย 28 แห่งออกจาก กรมอาชีวศึกษา เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี และได้โอนศูนย์ฝึกต่อเรือหนองคายของสำนักงานพลังงานแห่งชาติมาอยู่ในสังกัด กรมอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอุตสาหกรรมต่อเรือหนองคาย

ปี พ.ศ.2519 รวมโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนการช่างใน 65 วิทยาเขต และยกฐานะโรงเรียน เกษตรกรรม 12 แห่งเป็นวิทยาลัย

ปี พ.ศ.2520 จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม 10 แห่ง ปี พ.ศ.2521-2527 มีโครงการเงินกู้ธนาคารโลก จัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่งในแต่ละเขตการศึกษา

ปี พ.ศ.2522-2523 พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการดำเนินการแยกวิทยาเขตต่างๆ ออกเป็นอิสระ

ปี พ.ศ. 2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหารไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษา ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค(ปวท.) รับนักเรียนผู้จบมัธยมศึกษา ตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพ เป็นเวลา 2 ปี

ปี พ.ศ.2523 ได้มี "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรม อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523 " กำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัย และกองโรงเรียนเป็นกองใหม่ คือ

1. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
2. กองวิทยาลัยเทคนิค
3. กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2524 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2524 ปี พ.ศ.2527 ได้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2527 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ.2527

ปี พ.ศ.2528 ส่งเสริมแนวคิด"การอาชีวศึกษา ครบวงจร" และได้มีการจัดตั้ง "สำนักงานโครงการพิเศษ" เป็นหน่วยงานภายในมีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษและรับผิดชอบ งานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและงานพัฒนาชนบท และปี พ.ศ.2530 ได้มีการจัดตั้ง "วิทยาลัยการอาชีพ" ในพื้นที่จังหวัด มุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพและทุกหลักสูตร ทั้งในและนอกระบบการศึกษา

ปี พ.ศ.2531 ได้รับความช่วยเหลือจากเยอรมันเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาทวิภาคี

ปี พ.ศ. 2532-2533 UNDP ให้ความช่วยเหลือจัดตั้ง สถาบันพัฒนา ครูอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2533 รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้ความช่วยเหลือเงินกู้ยืม เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา เกษตร ตลอดจนประเทศอื่น ในแถบทวีปยุโรป เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรีย อังกฤษ และอิตาลี ในการช่วยเหลือสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม นอกจากนี้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นต่างประเทศที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เช่น The United Nation Development Programme (UNDP) International Labour Organization (ILO), UNESCO เป็นต้น รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น คานาดา องค์กร CIDA และการได้รับอาสาสมัครจากออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น และอังกฤษ ในการให้ความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา และในปี 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ปี พ.ศ.2533-2535 นี้มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2535 ได้ถูกประกาศและกำหนด ใช้จนถึง ปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ปี พ.ศ.2535-2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 93 แห่ง เฉพาะโครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ ระดับ อำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุน การพัฒนาชนบท เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพในระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้ตรงกับความต้องการ ของตลาด แรงงาน และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปี พ.ศ.2536-2543 ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น พัฒนาการผลิตกำลังคน สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์ ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปี พ.ศ.2537 มีโครงการเงินกู้กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น (Overseas Economic Cooperation Fund, JAPAN) โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 เพื่อพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ และบุคลากร ในสถานศึกษา 20 แห่ง

ปี พ.ศ.2538 กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรมอาชีวศึกษาและการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล

ปี พ.ศ. 2537-2539 ได้รับความช่วยเหลือ จากรัฐบาลเบลเยียม พัฒนาการผลิตกำลังคน สาขาวิชาเทคนิค การผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ปี พ.ศ.2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุน จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้ สถาบัน เทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริม การศึกษาวิชาชีพ ในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ปี พ.ศ.2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันมีอำนาจจัดการศึกษาระดับ ปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่หลักสูตร ประกาศนียบัตรครูวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) และ ปริญญาตรี ในการเปิดสอนเป็นไปตามเกณฑ์ มหาวิทยาลัยกำหนด

ปี พ.ศ.2542 ได้รับโครงการเงินยืมจากรัฐบาลเดนมาร์กเพื่อพัฒนาอาชีวเกษตรตามโครงการปรับปรุงรูปแบบ โครงสร้างสถานศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะปฏิบัติ และจัดหาเครื่องมือ-อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการ ขยายผลให้แก่ เกษตรกรท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนาอาชีวศึกษาได้พัฒนา เป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษา ให้แก่ประชาชนและการพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริม ความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงต่างประเทศ

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้จัดตั้งสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักในการจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพให้ประชาชนอย่างทั่วถึง ตลอดชีวิต มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และจัดการองค์ความรู้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

พันธกิจการอาชีวศึกษา

1. ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพทุกระดับอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
2. สร้างการบริหารและจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
3. วิจัย สร้างนวัตกรรม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการประกอบวิชาชีพและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน (ปรับปรุงเมื่อ 5 ก.พ. 2550)

หน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. สำนักอำนวยการ
2. สำนักความร่วมมือ
3. สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
4. สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา
5. สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
6. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
7. สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา
8. หน่วยตรวจสอบภายใน
9. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ตาราง 1 รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำแนกตามสถานที่ตั้งรายภาค และจังหวัด

ภาค	จังหวัด	รวม
ภาคกลาง	กรุงเทพมหานคร	วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
		วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร
		วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี
		วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
		วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
		วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ
		วิทยาลัยเทคนิคดุสิต
		วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
		วิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา
		วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา
		วิทยาลัยพัฒนวิชาการอินทราชัย
		วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
		วิทยาลัยพัฒนวิชาการธนบุรี
		วิทยาลัยพัฒนวิชาการเขตพูน
		วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
		วิทยาลัยการอาชีพพนมมิตราหุทิศ
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	จังหวัด		รวม
ภาคกลาง	กาญจนบุรี	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี	6
		วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี	
	ชัยนาท	วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท	3
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท	
	นครปฐม	วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม	7
		กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม	
		วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม	
	นครสวรรค์	วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	6
		วิทยาลัยเทคนิคแม่วงก์	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์	
	นนทบุรี	วิทยาลัยการอาชีพไทรน้อย	1
	ปทุมธานี	วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี	3
		วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี	
	ประจวบคีรีขันธ์	วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์	4
		วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล	
	พระนครศรีอยุธยา	วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา	8
		วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ	
		พระนครศรีอยุธยา	
		วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา	
	เพชรบุรี	วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี	6
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี	
	ราชบุรี	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี	7
		วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีแห่งที่ 2	
		วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี	
	ลพบุรี	วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี	7
		วิทยาลัยเทคนิคลพบุรีแห่งที่ 2	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลพบุรี	
	สมุทรปราการ	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ	4
		วิทยาลัยเทคนิคกาญจนภิเษกสมุทรปราการ	
	สมุทรสงคราม	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม	3
		วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม	

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	จังหวัด		รวม
ภาคกลาง	สมุทรสาคร	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร	2
	สระบุรี	วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี	7
		วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก	
		วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์	
	สิงห์บุรี	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี	5
		วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี	
		วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรีแห่งที่ 2	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี	
	สุพรรณบุรี	วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก	6
		วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี	
		วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี	
ภาคตะวันออก	อ่างทอง	วิทยาลัยการอาชีพพนมทวน	3
		วิทยาลัยการอาชีพเนินขาม	
	อุทัยธานี		3
		วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี	
	จันทบุรี	วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม	4
		วิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า	
		วิทยาลัยการอาชีพพุทธรักษา	
	ฉะเชิงเทรา		7
		วิทยาลัยการอาชีพพนมดงรัก	
		วิทยาลัยการอาชีพพนมดงรัก	
		วิทยาลัยการอาชีพพนมดงรัก	
	ชลบุรี	วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี	8
		วิทยาลัยการอาชีพพนมดงรัก	
		วิทยาลัยการอาชีพพนมดงรัก	
ภาคตะวันออก	ตราด	วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน	3
		วิทยาลัยการอาชีพปรางค์บุรี	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร	
	นครนายก	วิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา	3
		วิทยาลัยการอาชีพเสนา	
	ปราจีนบุรี	วิทยาลัยการอาชีพมหาราช	4
		วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี	
	ระยอง	วิทยาลัยการอาชีพเขาย้อย	5
		วิทยาลัยการอาชีพบ้านลาด	
		วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี	
	สระแก้ว	วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง	3
		วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ	

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	จังหวัด	รวม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กาฬสินธุ์	วิทยาลัยการอาชีพห้วยผึ้ง 6
		วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี วิทยาลัยการอาชีพหนองกุงศรี วิทยาลัยการอาชีพโคกสำโรง วิทยาลัยการอาชีพคำม่วง วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น 10
	ขอนแก่น	วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล วิทยาลัยการอาชีพชุมแพ วิทยาลัยการอาชีพกระนวน วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่ วิทยาลัยการอาชีพพล วิทยาลัยการอาชีพบ้านเพ็ญณรงค์ 5
	ชัยภูมิ	วิทยาลัยการอาชีพบ้านแพ้ว วิทยาลัยการอาชีพแก้งคร้อ วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี วิทยาลัยการอาชีพสระบุรี 2
	นครพนม	วิทยาลัยการอาชีพพนม วิทยาลัยสารพัดช่างนครพนม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา 12
	นครราชสีมา	วิทยาลัยการอาชีพหนองแค วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี วิทยาลัยการอาชีพบัวใหญ่ วิทยาลัยการอาชีพพิมาย วิทยาลัยการอาชีพชุมพวง วิทยาลัยการอาชีพปากช่อง วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์ 6
		วิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง วิทยาลัยการอาชีพนางรอง วิทยาลัยการอาชีพสตึก วิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม 6
	บุรีรัมย์	วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม วิทยาลัยการอาชีพพยัคฆภูมิพิสัย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม วิทยาลัยการอาชีพวาปีปทุม วิทยาลัยการอาชีพนิคมคำสร้อย 2
	มหาสารคาม	วิทยาลัยการอาชีพพนมวินทรราชินีมหาสารคาม วิทยาลัยการอาชีพพนมไพร วิทยาลัยการอาชีพเลิงนกทา 3
	มุกดาหาร	วิทยาลัยเทคนิคยโสธร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยียโสธร วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด 8
	ยโสธร	วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด วิทยาลัยเทคนิคสุวรรณภูมิ วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด วิทยาลัยเทคนิคเลย 4
	ร้อยเอ็ด	วิทยาลัยเทคนิคเลย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย วิทยาลัยการอาชีพวังสะพุง วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ 6
	เลย	วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ วิทยาลัยการอาชีพกันทรลักษ์
	ศรีสะเกษ	

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	จังหวัด			รวม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สกลนคร	วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ	วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ	4
		วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร	วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน	
	สุรินทร์	วิทยาลัยสารพัดช่างสกลนคร	วิทยาลัยการอาชีพพรหมานิคม	7
		วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์	วิทยาลัยการอาชีพสังขะ	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์	วิทยาลัยการอาชีพศีขรภูมิ	
		วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์	วิทยาลัยการอาชีพปราสาท	
		วิทยาลัยการอาชีพท่าตูม		
	หนองคาย	วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย	วิทยาลัยการอาชีพบึงกาฬ	5
		วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย	วิทยาลัยการอาชีพเซกา	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย		
	หนองบัวลำภู	วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู	วิทยาลัยการอาชีพศรีบุญเรือง	2
	อำนาจเจริญ	วิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ	วิทยาลัยการอาชีพห้วยตะพาน	2
	อุดรธานี	วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี	วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี	9
		วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี	วิทยาลัยการอาชีพกุมภวาปี	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	วิทยาลัยการอาชีพบ้านผือ	
		วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานี	วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี		
		วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี	วิทยาลัยสารพัดช่างอุบลราชธานี	
		วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม	วิทยาลัยการอาชีพตระการพืชผล	
ภาคใต้	กระบี่	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี	วิทยาลัยการอาชีพเขมราฐ	5
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี	วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ	
		วิทยาลัยเทคนิคกระบี่	วิทยาลัยการอาชีพอ่าวลึก	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่	วิทยาลัยการอาชีพคลองท่อม	
		วิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่		
	ชุมพร	วิทยาลัยเทคนิคชุมพร	วิทยาลัยสารพัดช่างชุมพร	6
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชุมพร	วิทยาลัยการอาชีพหลังสวน	
		วิทยาลัยประมงชุมพรเขตรอุดมศักดิ์	วิทยาลัยการอาชีพท่าแซะ	
	ตรัง	วิทยาลัยเทคนิคตรัง	วิทยาลัยการอาชีพห้วยยอด	7
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง	วิทยาลัยการอาชีพปะเหลียน	
		วิทยาลัยสารพัดช่างตรัง	วิทยาลัยการอาชีพกันตัง	
		วิทยาลัยการอาชีพตรัง		
ภาคใต้	นครศรีธรรมราช	วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครศรีธรรมราช	11
			นครศรีธรรมราช	
		วิทยาลัยเทคนิคสิชล	วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช	

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	จังหวัด			รวม	
ภาคใต้		วิทยาลัยเทคนิคทุ่งสง	วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช		
		วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือนครศรีธรรมราช	วิทยาลัยการอาชีพหัวไทร		
		วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช	วิทยาลัยการอาชีพพหลมคีรี		
		วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช			
	นราธิวาส	วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	วิทยาลัยการอาชีพสุไหงโก-ลก	2	
	ปัตตานี	วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	วิทยาลัยประมงปัตตานี	6	
		วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกปัตตานี	วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี		
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี		
	พังงา	วิทยาลัยเทคนิคพังงา	วิทยาลัยการอาชีพท้ายเหมือง	4	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา	วิทยาลัยการอาชีพตะกั่วป่า		
	พัทลุง	วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง	วิทยาลัยสารพัดช่างพัทลุง	6	
		วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงแห่งที่ 2	วิทยาลัยการอาชีพบางแก้ว		
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง	วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน		
	ภูเก็ต	วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต	วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต	4	
		วิทยาลัยเทคนิคถลาง	วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต		
	ยะลา	วิทยาลัยเทคนิคยะลา	วิทยาลัยการอาชีพเบตง	5	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	วิทยาลัยการอาชีพรามัน		
		วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา			
	ระนอง	วิทยาลัยเทคนิคระนอง	วิทยาลัยการอาชีพกระบี่	3	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง			
	สงขลา	วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา	9	
		วิทยาลัยเทคนิคจะนะ	วิทยาลัยการอาชีพหลวงประจักษ์ราชานุรักษ์		
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	วิทยาลัยการอาชีพนาทวี		
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา	วิทยาลัยการอาชีพสมเด็จพระเจ้าพะโคะ		
	สตูล	วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์			
		วิทยาลัยเทคนิคสตูล	วิทยาลัยการอาชีพพละงู	3	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล			
	สุราษฎร์ธานี	วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี	วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี	7	
		วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีแห่งที่ 2	วิทยาลัยการอาชีพไชยา		
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี	วิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ		
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี			
	กำแพงเพชร	วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร	วิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร	4	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร	วิทยาลัยการอาชีพพนาพรลักษบุรี		

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	จังหวัด			รวม
ภาคเหนือ	เชียงราย	วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย	7
		วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย	วิทยาลัยการอาชีพเทิง	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	วิทยาลัยการอาชีพเวียงเชียงรุ้ง	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย		
	เชียงใหม่	วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่	7
		วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง	วิทยาลัยการอาชีพฝาง	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่		
	ตาก	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตาก	วิทยาลัยการอาชีพแม่สอด	4
		วิทยาลัยสารพัดช่างตาก	วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก	
	น่าน	วิทยาลัยเทคนิคน่าน	วิทยาลัยการอาชีพปัว	4
		วิทยาลัยสารพัดช่างน่าน	วิทยาลัยการอาชีพเวียงสา	
	พะเยา	วิทยาลัยเทคนิคพะเยา	วิทยาลัยการอาชีพเชียงคำ	4
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา	วิทยาลัยการอาชีพดอกคำใต้	
	พิจิตร	วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร	วิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร	3
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร		
	พิษณุโลก	วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	วิทยาลัยพณิชยการบึงพระ พิษณุโลก	6
		วิทยาลัยเทคนิคสองแคว	วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก	
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก	วิทยาลัยการอาชีพนครไทย	
	เพชรบูรณ์	วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์	วิทยาลัยการอาชีพวิเชียรบุรี	5
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์	วิทยาลัยการอาชีพชนแดน	
		วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์		
	แพร่	วิทยาลัยเทคนิคแพร่	วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่	6
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	วิทยาลัยการอาชีพสอง	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่	วิทยาลัยการอาชีพลอง	
	แม่ฮ่องสอน	วิทยาลัยการอาชีพนวมินทร์ราชินีแม่ฮ่องสอน	วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง	2
	ลำปาง	วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	วิทยาลัยการอาชีพเกาะคา	5
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง	วิทยาลัยการอาชีพเถิน	
		วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง		
ภาคเหนือ	ลำพูน	วิทยาลัยเทคนิคลำพูน	วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง	4
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน	วิทยาลัยการอาชีพบ้านโฮ้ง	
	สุโขทัย	วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	วิทยาลัยสารพัดช่างสุโขทัย	6
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย	วิทยาลัยการอาชีพศรีสัชนาลัย	
		วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย	วิทยาลัยการอาชีพศรีสำโรง	
	อุตรดิตถ์	วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	วิทยาลัยสารพัดช่างอุตรดิตถ์	4
		วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	วิทยาลัยการอาชีพพิชัย	
5 ภาค	76 จังหวัด			404

2. การศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษางานเอกสารและงานวิจัยในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2544 : 1) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน (เจ้าของเงินภาษี) ว่าทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อผลิตผลจะได้มีคุณภาพ

วารินทร์ สินสูงสุด. (2543 : 156) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนมีแนวทางจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐ และโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคุณภาพทางการศึกษาที่ดีของผู้เรียนแต่ละคนและทุกคน

สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าพระนครเหนือ. (2005) (Online) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึงการมีระบบและกลไกในการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้ที่กำหนด เพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ สาธารณชนได้มั่นใจว่าสถาบันนั้นๆ สามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

ภาณุวัฒน์ ภักดิ์วงศ์. (2542 : 34-41) ได้กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา คือ ระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอันที่จะสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพของนักเรียนที่จะต้องออกไปดำรงชีวิตในชุมชน และสร้างความมั่นใจในกระบวนการจัดการและการบริหารเพื่อสร้างและบรรลุในระดับความพึงพอใจและระดับความศรัทธาจากหน่วยงานในสังกัดของกลุ่มลูกค้า อันได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานในระดับสูงและองค์กรต่างๆ ในชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้วางไว้ โดยมีเกณฑ์ในการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าจะได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

2.2 ความเป็นมาของระบบประกันคุณภาพ

ความคิดเรื่องการประกันคุณภาพ และการกำหนดมาตรฐานเริ่มต้นจากธุรกิจ และอุตสาหกรรม สินค้าและบริการนั้นได้เริ่มต้นในวงการอุตสาหกรรมเมื่อประมาณเกือบร้อยปีที่ผ่านมา เนื่องจากเมื่อมีการผลิตสินค้าจำนวนมาก ปัญหาที่คือทำอย่างไรจึงจะให้สินค้าแต่ละหน่วยหรือแต่ละชิ้นมีคุณภาพที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในทางธุรกิจว่าสินค้าทุกชิ้นที่คนซื้อไปนั้นมีคุณภาพเท่าเทียมกัน และได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดหรือตามที่ได้โฆษณาเอาไว้

การประกันคุณภาพเริ่มต้นขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง โดยในตอนแรกนั้นเน้นเฉพาะการประกันผลผลิตทางอุตสาหกรรม (Industrial Product) และ

เน้นการควบคุมทางสถิติ เช่น เลือกสุ่มตรวจสินค้าชั้นที่ 500 หรือชั้นที่ 1000 เป็นต้น การควบคุมคุณภาพสินค้าทำให้ระบบอุตสาหกรรมของสหรัฐอเมริกา ได้รับความเชื่อถือว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสามารถส่งออกขายได้ทั่วโลก

เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่สองใหม่ ๆ สินค้าอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นมีคุณภาพต่ำมาก ส่งไปขายให้ใครก็เป็นที่ถูกดูแคลน ดังที่คนไทยในยุคนั้นก็ทราบกันดี สหรัฐอเมริกาจึงให้ความช่วยเหลือแก่ญี่ปุ่นในการพัฒนาคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรม โดยส่งศาสตราจารย์ ดร.เดมิ่ง (Edwards Deming) มาเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเรื่องการประกันคุณภาพสินค้าของญี่ปุ่น

เดมิ่ง ได้นำเรื่องวงจรคุณภาพ (Quality Control Circles – QCC) ซึ่งเน้นกระบวนการวางแผน (Plan) กระบวนการดำเนินงาน (Do) กระบวนการประเมิน (Check) และกระบวนการปรับปรุง (Action) หรือเรียกว่า (P-D-C-A) เข้าไปแนะนำและวางระบบให้กับอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นจนประสบความสำเร็จอย่างงดงาม สามารถพัฒนาจากการประกันคุณภาพที่เน้นเฉพาะสินค้า ไปสู่การประกันคุณภาพทั้งระบบ ตั้งแต่เริ่มกระบวนการผลิตจนเป็นสินค้า ซึ่งเรียกว่า “ กระบวนการบริหารคุณภาพทั้งระบบ ” (Total Quality Management – TQM) โดยญี่ปุ่นได้ประยุกต์รวมเอาวัฒนธรรมการประกันคุณภาพทุกจุดอย่างต่อเนื่องแบบ “ ไคเซ็น ” (KAIZEN) ซึ่งเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของญี่ปุ่นเข้าไว้ด้วยกันอย่างกลมกลืน ทำให้อุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นประสบความสำเร็จอย่างสูงภายใต้เครื่องหมายการดำเนินงานผลิตที่มีคุณภาพ สามารถขายสินค้าได้มากกว่ายุโรปและสหรัฐอเมริกา ต่อมากลุ่มประเทศยุโรปก็ได้เริ่มนำระบบการประกันคุณภาพมาใช้ เรียกว่า International Standard Organization (ISO) ซึ่งแตกต่างกับญี่ปุ่นตรงที่ญี่ปุ่นเน้นเรื่องการประเมินภายใน แต่กระบวนการของ ISO นั้นเน้นเรื่องการประเมินภายนอก (รุ่ง แก้วแดง.2544 : 10 – 11)

2.3 การประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ

ปัจจุบันนี้หลายประเทศได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าสถานศึกษาแต่ละระดับของเขาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และมาตรฐาน เพราะทั่วโลกมีความเชื่ออย่างเดียวกันว่า การศึกษาคือ “ การลงทุนสำหรับอนาคตของประเทศ ” โดยเฉพาะในยุคเศรษฐกิจใหม่ (New Economy) ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้ (Knowledge-Based Economy - KBE) และอุตสาหกรรมที่ใช้ความรู้ (Knowledge=Based Industry – KBI)

ประเทศใดก็ตามที่พลเมืองมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ เช่น เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ การค้าและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ย่อมได้เปรียบในการแข่งขัน ฉะนั้นความรู้ของคนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับความอยู่รอดของประเทศ

สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทุกประเทศได้เริ่มมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาก็เนื่องจากได้ลงทุนเพื่อการศึกษาไปเป็นจำนวนเงินมหาศาล ทั้งที่เป็นเงินงบประมาณของรัฐ หรือเงินของบุคคลจึงจำเป็นต้องคำนึงถึง “ ความคุ้มค่าของการลงทุน ” เพื่อให้แน่ใจว่าเงินที่ลงทุนไปนั้นได้ใช้ไปเพื่อการพัฒนาผู้เรียน และทำให้คุณภาพผู้เรียนดีขึ้นอย่างแท้จริง

จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติพบว่า ประเทศที่มีรูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่น่าสนใจศึกษา สำหรับนำมาประกอบการพิจารณาในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยมี 2 ประเทศ คือ ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศอังกฤษ

ประเทศนิวซีแลนด์

นิวซีแลนด์เป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนของชาติ การปฏิรูปการศึกษารั้งใหญ่ของนิวซีแลนด์เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2532 โดยได้มีการออกกฎหมายและวางระบบที่เป็นสาระสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาไว้หลายเรื่องที่สำคัญควรแก่การกล่าวถึงคือ

1. ระบบการบริหารการศึกษาที่กระจายอำนาจ ประเทศนิวซีแลนด์ได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจนกระทั่งมีหน่วยงานที่บริหารการศึกษาเหลืออยู่เพียง 2 ระดับ คือ กระทรวงการศึกษา กับสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงสถานศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงอุดมศึกษา โดยไม่มีหน่วยงานระดับกลางคั่นระหว่างกระทรวงกับสถานศึกษา ทำให้ลดขั้นตอนการบริหารและการประสานงานลงได้มาก งานการจัดการศึกษากว่าร้อยละ 90 จะอยู่ที่สถานศึกษา หน่วยงานกลางทำหน้าที่หลักในเรื่องนโยบาย มาตรฐาน และการจัดสรรทรัพยากรเท่านั้น

2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีการวางระบบการดำเนินงานเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างชัดเจนโดยในส่วนกลางนั้นประเทศนิวซีแลนด์ได้แบ่งภารกิจของ 2 หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาออกจากกันอย่างเด็ดขาดคือ กระทรวงการศึกษาดูแลในเรื่องการจัดการศึกษา และสำนักงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษาดูแลเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 2 หน่วยงานต่างมีรัฐมนตรีกำกับดูแลคนละคน และต่างก็รายงานตรงต่อรัฐสภา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางกับสถานศึกษา ส่วนกลางมีภารกิจที่สำคัญ 3 เรื่อง คือ

- ก. จัดทำแนวการจัดการศึกษาของชาติ (National Education Guideline)
- ข. กำหนดเป้าหมายการศึกษาของชาติ (National Education Goals)
- ค. จัดโครงสร้างหลักสูตร (National Curriculum Framework)

โดยยึดแนวการจัดการศึกษาของชาติและเป้าหมายการศึกษาของชาติเป็นหลัก

กระทรวงการศึกษาคัดส่งแนวการจัดการศึกษาของชาติเป้าหมายการศึกษาของชาติ และโครงสร้างหลักสูตรไปให้สถานศึกษาในแต่ละระดับทำการศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษาจัดทำ “ธรรมนูญโรงเรียน” และ “แผนการจัดการศึกษา” ของแต่ละโรงเรียน และถือว่าธรรมนูญและแผนนี้เป็นคำมั่นสัญญาร่วมกันระหว่างกระทรวงการศึกษากับสถานศึกษา โดยรัฐบาลกลางจะจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนรายบุคคล (block grant) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ไปให้

4. การบริหารระดับสถานศึกษา แต่ละแห่งจะมีองค์กรบุคคลที่เรียกว่าคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา (Board of Trustees) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาและแต่งตั้งจากชุมชน ผู้ปกครอง อาจารย์ใหญ่ ครู (และนักเรียน ในกรณีชั้นมัธยมศึกษา) ทำหน้าที่บริหารควบคุมการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางและนโยบายของชาติ บวกกับความต้องการของท้องถิ่น คณะกรรมการจะเป็นผู้พิจารณาและแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ ส่วนอาจารย์ใหญ่จะดำเนินการจ้างครูและบุคลากรสนับสนุนอื่นๆ

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของเทศนิวยอร์ก มี 2 ส่วนคือ

ก. การติดตามประเมินผลภายใน ดำเนินการโดยกระทรวงการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับกระทรวง มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดตามประเมินผลภายใน 2 หน่วยงาน คือ

1. สำนักงานประเมินและตรวจสอบภายในกระทรวง (Internal Audit Division) ทำหน้าที่ในการทบทวน ตรวจสอบ ประเมินและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในระดับกระทรวง

2. สำนักพัฒนานโยบายสู่การปฏิบัติ (Implementation Group) ทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาตามธรรมเนียมของสถานศึกษา

ระดับสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาโดยบุคคลและคณะบุคคลรวม 5 กลุ่ม คือ

กรรมการบริหารสถานศึกษา (Board of Trustees) ทำหน้าที่ประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยรวม ประเมินประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ขณะเดียวกันกรรมการบริหารสถานศึกษาจะถูกติดตามประเมินผลโดย 3 องค์กร คือ กระทรวงการศึกษา สำนักงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ชุมชนและผู้ปกครอง

ผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่ติดตามประเมินผลครูและเจ้าหน้าที่

ครูติดตามประเมินผลผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครู และผู้เรียน

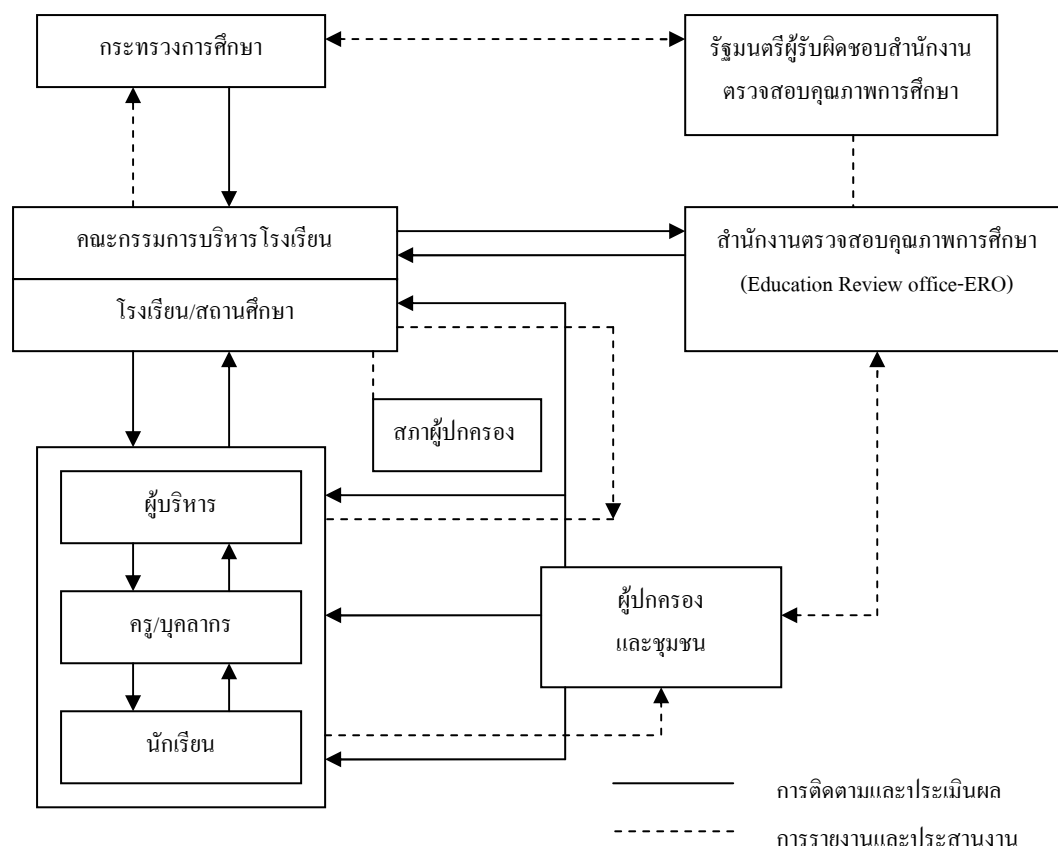
ผู้เรียน ประเมินตนเองร่วมกับครู ว่าได้ผลตามที่กำหนดเป้าหมายไว้หรือไม่

ผู้ปกครองติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และติดตามผลการเรียน

การสอนของครู

จะเห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของนิวยอร์กนั้นออกแบบให้มีการติดตามประเมินผลซึ่งกันและกัน และให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในระดับของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการปฏิบัติตามธรรมเนียมของแต่ละสถานศึกษา

ข. การติดตามประเมินผลภายนอก (External Evaluation) ดำเนินงานโดย “ สำนักงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ” (Education Review Office – ERO) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ สำนักงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สำนักงานจะจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสถานศึกษาไปยังกระทรวงการศึกษา รัฐสภา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพประกอบ 2 แสดงแผนภูมิระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของนิวซีแลนด์
(รุ่ง แก้วแดง. 2544 :16)

จากแผนภูมิข้างต้น จะเห็นได้ชัดเจนว่า การดำเนินงานระหว่างกระทรวงการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู / บุคลากร นักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นการติดตามประเมินผลภายใน ส่วนการดำเนินงานของสำนักงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินภายนอกและรายงานไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษา

สำนักงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองเวลลิงตัน ซึ่งเป็นเมืองหลวง และได้ แบ่งการประเมินผลออกเป็นทั้งหมด 5 เขตพื้นที่ ส่วนในเขตพื้นที่ 6 นั้น รับผิดชอบเฉพาะการประเมินการศึกษาของคนกลุ่มน้อย คือ ชนเผ่าเมารี โดยในการดำเนินงานจะใช้คนของสำนักงานเองในการประเมินสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์นั้น เป็นรูปแบบที่น่าศึกษาและติดตาม ผู้บริหารคนแรกของสำนักงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ชื่อ ดร.จูดีธ ไอเคน (Judith E.Aitken) เป็นคนที่เก่งมากคนหนึ่งของประเทศ ได้วางรากฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของนิวซีแลนด์ไว้อย่างดีมาก

ดร. ไอเคน เคยมาเมืองไทยและให้ความช่วยเหลือแลกเปลี่ยนกับประเทศไทย ซึ่งทางประเทศไทยโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติก็เคยส่งนักการศึกษาคนสำคัญ

รวมทั้งคณะกรรมการของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ไปศึกษาดูงานที่นิวซีแลนด์

การดำเนินงานประกันคุณภาพของนิวซีแลนด์นั้น ผู้เกี่ยวข้องแก่ครู พ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้บริหาร ส่วนใหญ่มีความสุขและอยากให้มีบุคคลภายนอกเข้าไปช่วยประเมิน ทุกฝ่ายยอมรับว่าระบบการประเมินดังกล่าวทำให้การศึกษาของนิวซีแลนด์ดีขึ้น การดำเนินงานก็เป็นไปอย่างดี ไม่มีปัญหาเรื่องเรียนจากทางโรงเรียน ผู้บริหาร และครู เหมือนอย่างในบางประเทศ ดังนั้นรูปแบบของนิวซีแลนด์จึงควรแก่การศึกษา หลายส่วนสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นต้นแบบสำหรับพัฒนาต่อไป เพื่อให้ได้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานของประเทศไทย (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 11 – 17)

ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษเคยมีระบบการศึกษาที่ก้าวหน้ามากที่สุดในโลกประเทศหนึ่ง ในอดีตที่ผ่านมาการศึกษาของประเทศอังกฤษได้เป็นต้นแบบการจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ในโลก แต่ต่อมาการศึกษาของประเทศอังกฤษก็ประสบปัญหาและตกต่ำลงทั้งในระดับพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา

ในระยะสิบปีที่ผ่านมา (ตั้งแต่ปี 2535) ประเทศอังกฤษได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยได้ออกกฎหมายที่สำคัญหลายฉบับ การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่อังกฤษได้ริเริ่มอย่างจริงจังขึ้นในยุคนี

รูปแบบการบริหารการศึกษาของประเทศไทยจะแตกต่างจากของประเทศไทยนิวซีแลนด์ ตรงที่การศึกษาของประเทศไทยในระดับขั้นพื้นฐานนั้นแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- ระดับบนหรือส่วนกลาง มีกระทรวงการศึกษาและการจ้างงาน Department for Education and Employment (DFEE) ทำหน้าที่ในการวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา กำหนดนโยบายและหลักสูตรกลางของประเทศ

- ระดับกลางมีองค์กรบริหารการศึกษาท้องถิ่น (Local Education Authority – LEA) ซึ่งกระจายอยู่ตามท้องถิ่นทั่วประเทศ ทำหน้าที่ในการสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษาให้กับโรงเรียน แต่หลังจากปฏิรูปการศึกษาแล้ว อังกฤษมีโรงเรียนอีกประเภทหนึ่งที่สามารถเสนอขอของบประมาณจากกระทรวงการศึกษาและการจ้างงานโดยตรงได้

- ระดับล่าง คือสถานศึกษา ซึ่งมีการดำเนินงานที่อิสระค่อนข้างมากคือ มีคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน (School Board) มีผู้บริหารโรงเรียนระดับมืออาชีพ โรงเรียนดำเนินการเรื่องการบรรจุแต่งตั้งครู และการบริหารงานบุคคลได้เอง โดยค่าใช้จ่ายจะมาในรูปของเงินอุดหนุนรายบุคคล (Block Grant) เช่นกัน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของอังกฤษ มีขึ้นตามกฎหมายปฏิรูปการศึกษาปี ค.ศ.1992 ซึ่งได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานการศึกษา (Office for Standard in

Education – Ofsted) เป็นหน่วยงานอิสระ โดยหัวหน้าใหญ่คือ “ผู้ตรวจการโรงเรียนในสมเด็จพระราชินีแห่งอังกฤษ” (Her Majesty’s Chief Inspector of Schools in England – HMCI)

ตามกฎหมายการศึกษา ปี 1992 Ofsted ต้องวางกรอบการตรวจเยี่ยมโรงเรียน (Framework for the Inspection of Schools) และดำเนินการตรวจเยี่ยมโรงเรียนทุกโรงในประเทศอังกฤษ ทุกรอบ 4 ปี ประเทศอังกฤษมีจำนวนประชากร ใกล้เคียงกับประเทศไทย แต่มีจำนวนโรงเรียนทั้งระดับประถมและมัธยมน้อยกว่าประเทศไทย คือมีโรงเรียนทั้งหมดประมาณ 24,000 โรง เป็นโรงเรียนประถม 19,000 โรง มัธยม 3,600 โรง และโรงเรียนพิเศษ 1,500 โรง การที่จะประเมินโรงเรียนให้ครบทั้ง 24,000 แห่ง อย่างมีประสิทธิภาพ ภายในระยะเวลา 4 ปี ด้วยกำลังข้าราชการประจำสำนักงานเพียงไม่ถึง 200 คน นั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก OFSTED จึงใช้ระบบการจ้างเอกชนดำเนินการ

เอกชนหรือบุคคลภายนอกดังกล่าว เรียกว่าผู้ตรวจอิสระ (Independent Inspectors) ซึ่งมี 4 ประเภท คือ ผู้ตรวจที่ได้รับการรับรอง (Approved Inspectors) ผู้ตรวจขึ้นทะเบียน (Registered Inspectors) ผู้ตรวจที่เป็นบุคคลธรรมดา (Lay Inspectors) ที่ไม่ใช่ นักการศึกษา ซึ่งก็ต้องได้รับการฝึกอบรมและรับรองเช่นเดียวกัน เพื่อเป็นตัวแทนที่จะตรวจสอบจากมุมมองของสาธารณชนทั่วไป และผู้ตรวจสมทบ (Additional Inspectors – AI) ซึ่งใช้วิธียืมตัวหรือทำสัญญาจ้างครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ที่ได้รับการฝึกอบรมจาก OFSTED แล้ว เข้ามาช่วยเป็นการชั่วคราว

ผู้ตรวจที่ได้รับการรับรอง คือ ผู้ผ่านการฝึกอบรมที่มีมาตรฐานสูงจาก OFSTED มาแล้ว มีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับกรอบการตรวจเยี่ยมโรงเรียน และมีความสามารถในการตัดสินใจที่เชื่อถือได้ โดยประมวลผลที่ได้จากหลักฐานตามที่กำหนดไว้ในกรอบดังกล่าว ผู้ตรวจที่ประสงค์จะสมัครเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจการ (Inspection Team) จะต้องเป็นผู้ตรวจขึ้นทะเบียน (Registered Inspectors) ก่อน โดยจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมและการประเมินบุคคล เพื่อดูความสามารถ 2 อย่าง คือ ความสามารถในการบริหารคณะผู้ตรวจอย่างมีประสิทธิภาพและความสามารถในการทำรายงานทั้งโดยวาจา และโดยลายลักษณ์อักษรได้อย่างดี

หัวหน้าคณะจะเป็นผู้เสนอราคาเพื่อรับจ้างเหมาตรวจสอบรวมทั้งรับผิดชอบตามกฎหมายต่อรายงานผลการตรวจโรงเรียนภายใต้เงื่อนไขของสัญญาจ้าง นอกจากจะวางเงื่อนไขการรักษามาตรฐานการตรวจเยี่ยมและประเมินโรงเรียน โดยกำหนดให้เฉพาะผู้ตรวจที่ผ่านหลักสูตรการอบรมและประเมินผลของ OFSTED เท่านั้น ที่มีสิทธิทำการตรวจสอบโรงเรียนแล้ว OFSTED ยังได้กำหนดจรรยาบรรณของผู้ตรวจไว้ดังนี้

1. ปฏิบัติงานอย่างมีอาชีพ ซื่อสัตย์ และสุภาพ
2. ประเมินการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม
3. รายงานผลการตรวจเยี่ยมโรงเรียนอย่างตรงไปตรงมา และยุติธรรม
4. สื่อสารอย่างชัดเจนและจริงใจ
5. ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของนักเรียนให้มากที่สุด

6. ให้ความเคารพต่อข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับจากการไปตรวจเยี่ยม

(OFSTED) ได้กำหนดกรอบในการตรวจเยี่ยมและประเมินคุณภาพโรงเรียน พร้อมกับคู่มือในการดำเนินงาน โดยเน้นหลักการตรวจอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เที่ยงตรง เชื่อถือได้ และประเมินบนบรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ ประเด็นการตรวจเยี่ยมโรงเรียนมี 4 ประเด็นหลัก คือ

1. คุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนจัดให้
2. มาตรฐานการศึกษาหรือสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน
3. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการเงินของโรงเรียน
4. พัฒนาการด้านจิตใจ คุณธรรม สังคม และวัฒนธรรมของนักเรียน

สำหรับกระบวนการตรวจเยี่ยมและประเมินคุณภาพสถานศึกษานั้น มี 4 ขั้นตอนใหญ่ คือ ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการตรวจเยี่ยม

หัวหน้าคณะผู้ตรวจประสานกับต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารโรงเรียน เพื่อแจ้งให้ผู้บริหารโรงเรียนกรอกข้อมูลตามแบบฟอร์มพร้อมคำชี้แจงและเอกสารที่จำเป็นอื่นๆ รวมทั้งส่งแบบสอบถามความเห็นให้ผู้ปกครองตอบและส่งคืนคณะผู้ตรวจก่อนที่จะมีการประชุมร่วมกัน หัวหน้าคณะผู้ตรวจการจะนำความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ที่ได้จากแบบสอบถามและการประชุมร่วมกับผู้ปกครอง ไปอภิปรายหารือร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนและต้นสังกัด

ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการตรวจเยี่ยม

คณะผู้ตรวจประชุมกับทางโรงเรียนเพื่อรับฟังสรุปรายงานและซักถาม จากนั้นคณะผู้ตรวจจะสุ่มตัวอย่างโดยให้ครอบคลุมมากที่สุดและให้ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอ ทั้งโดยการเข้าสังเกตการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ กิจกรรมเสริมหลักสูตร รวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เป็นตัวแทนของกลุ่มอายุและระดับชั้น

หัวหน้าคณะผู้ตรวจจะต้องดูแลให้สมาชิกแต่ละคนได้ข้อสรุปเกี่ยวกับโรงเรียนอย่างชัดเจน คือได้ข้อค้นพบสำคัญ (Main Findings) และประเด็นหลักสำหรับนำไปปฏิบัติ (Key Issues for Action) เมื่อการตรวจเยี่ยมเสร็จสิ้นลงคณะผู้ตรวจต้องได้ข้อสรุปร่วมกันว่าโรงเรียนสามารถบริหารจัดการการศึกษาแก่นักเรียนตามมาตรฐานหรือไม่ หรือมีแนวโน้มไม่สามารถทำได้และต้องใช้มาตรการพิเศษ

ขั้นตอนที่ 3 หลังการตรวจเยี่ยม

หลังจากได้ข้อสรุปร่วมกันแล้ว หัวหน้าคณะผู้ตรวจเยี่ยมจะนำเสนอผลการตรวจกับผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูในการประชุมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายชี้แจงและทำความเข้าใจให้ตรงกันในข้อค้นพบสำคัญ และประเด็นหลักสำหรับนำไปปฏิบัติ เมื่อได้

ข้อสรุปที่ชัดเจนแล้ว คณะผู้ตรวจจัดทำรายงานผลฉบับร่าง จากนั้นก็ส่งไปให้ทางโรงเรียนตรวจสอบ แก้ไขข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จำเป็นก่อนส่งโรงพิมพ์ โดยมีให้โรงเรียนแก้ไขข้อความใดๆ โดยผลการอันจะมีผลกระทบต่อการสรุปผลการประเมิน

ขั้นตอนที่ 4 การรายงานผลการตรวจและข้อสรุป

คณะผู้ตรวจส่งรายงานและสรุปผลการประเมินคุณภาพโรงเรียนต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย ทั้งนี้ OFSTED อาจตรวจสอบการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจได้ เพื่อดูว่าได้ปฏิบัติงานตามกระบวนการที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยจะมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

จากกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของประเทศอังกฤษ ดังกล่าวนี้นี้ จะเห็นว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ตรวจมีความสำคัญมาก การที่จะทำให้ผู้ตรวจและผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องและตรงกัน จึงจำเป็นต้องมีคู่มือการประเมินเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน

คู่มือการประเมินโรงเรียนฉบับใหม่ที่ประเทศอังกฤษใช้อยู่ขณะนี้ มีผลตั้งแต่เดือนมกราคม ปี 2543 ในคู่มือแบ่งออกเป็น 2 เล่มใหญ่ เล่มหนึ่งสำหรับโรงเรียนประถมและโรงเรียนอนุบาล ส่วนอีกเล่มหนึ่งสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา คู่มือนี้จะแจกให้กับผู้ตรวจสอบโรงเรียนทุกคน

หนังสือคู่มือการประเมินที่ค่อนข้างละเอียดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่ง คือ คู่มือสำหรับการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการของการไปตรวจเยี่ยม ส่วนที่สอง คือ คำแนะนำสำหรับการตรวจเยี่ยมและการเขียนรายงาน เพื่อให้ได้มาตรฐานที่เหมือนกัน และส่วนที่สาม พูดถึงการใช้คู่มือสำหรับการประเมินตนเองของโรงเรียน (School Self – Evaluation) ทั้งหมดอยู่ในเล่มเดียวกัน ทำให้เข้าใจง่าย โดยคณะผู้ตรวจ แบ่งเนื้อหาออกเป็นเรื่องๆ คือ

1. ข้อค้นพบหลัก
2. ประเด็นปัญหาสำคัญที่ต้องดำเนินการ
3. บทนำ ซึ่งประกอบด้วย คุณลักษณะของโรงเรียน และดัชนีตัวชี้วัด
4. มาตรฐานการศึกษาที่นักเรียนต้องบรรลุ ประกอบด้วยสัมฤทธิ์ผลและความก้าวหน้าทัศนคติ พฤติกรรมและพัฒนาการส่วนบุคคล และการมาโรงเรียน
5. คุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนจัด ได้แก่ การสอน หลักสูตรและการประเมินผล การพัฒนาทางจิตใจ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม การสนับสนุน การแนะแนว และสวัสดิการนักเรียน การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน
6. การจัดการและประสิทธิภาพของโรงเรียน ประกอบด้วยภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ การจัดบุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรการเรียนรู้ ประสิทธิภาพของโรงเรียน
7. ขอบข่ายเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี
8. ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
9. วิชาอื่น ๆ

10. สรุปย่อหลักฐานการตรวจสอบ

11. ข้อมูลและดัชนีตัวชี้วัด

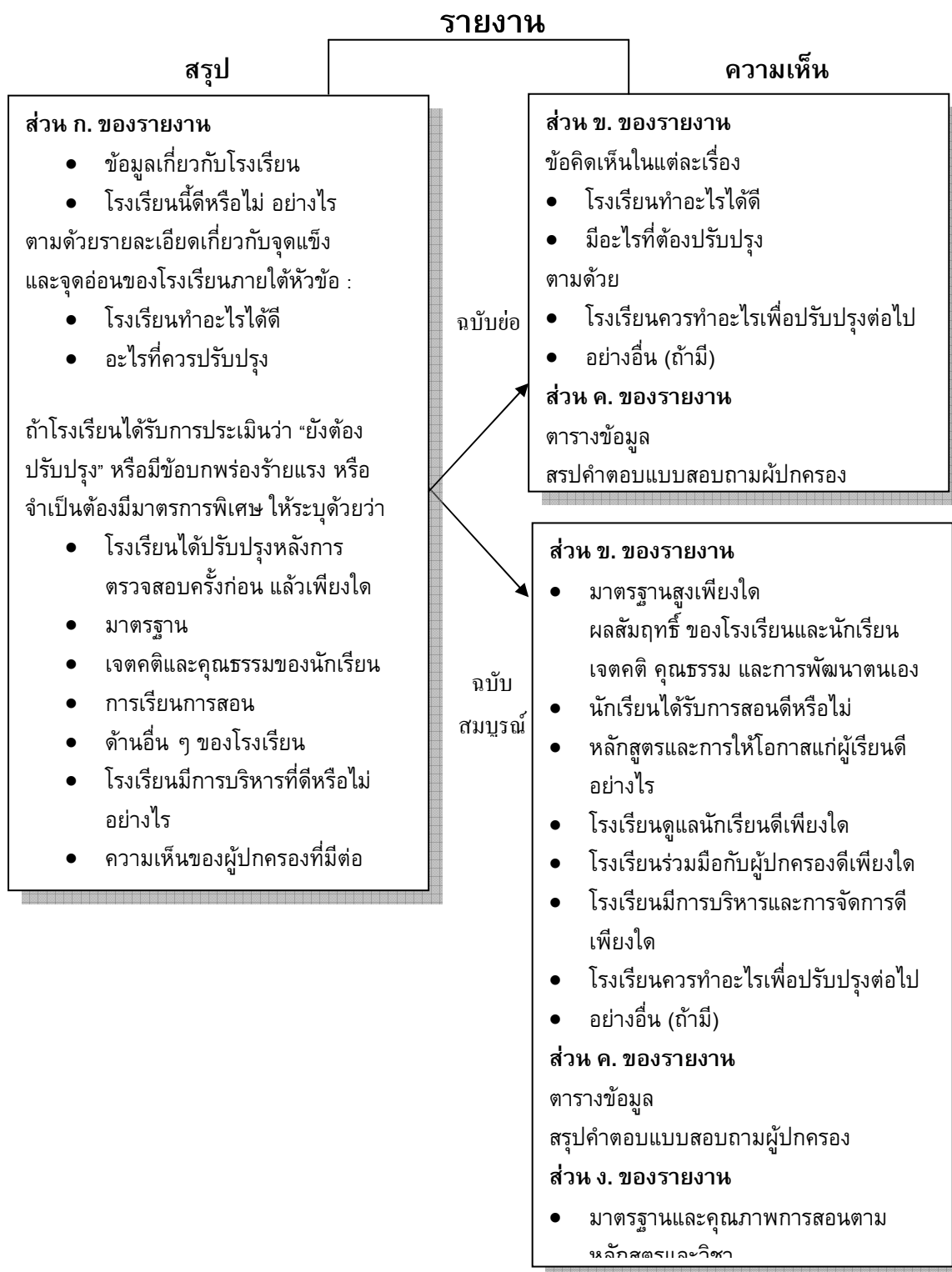
ในการสรุปผลการประเมิน ผู้ประเมินสามารถบันทึกผลการตัดสินลงในตาราง ซึ่งมีองค์ประกอบแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ตาราง 2 แสดงตัวอย่างแบบประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน		1	2	3	4	5	6	7
มาตรฐาน								
ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเจตคติ	ดีเยี่ยม							อ่อนมาก
คุณธรรม และพัฒนาการ	ดีเยี่ยม							อ่อนมาก
การจัดการศึกษา								
คุณภาพของการศึกษา (โดยเฉพาะการสอน)	ดีเยี่ยม							อ่อนมาก
ภาวะผู้นำและการบริหาร								
ภาวะผู้นำและการบริหาร	ดีเยี่ยม							อ่อนมาก
การปรับปรุง								
การปรับปรุงหรือการรักษา								
มาตรฐานที่สูงไว้	ดีเยี่ยม							อ่อนมาก
เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน		1	2	3	4	5	6	7
ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง								
บริบทของโรงเรียนในสภาพ	น่าพอใจ							ไม่น่า
แวดล้อมท้องถิ่น	อย่าง							พอใจ
	มาก							อย่างมาก
ประสิทธิผล								
ประสิทธิผลโดยรวมของโรงเรียน	ดีเยี่ยม							แย่มาก

(Handbook for inspecting Primary and Nursery Schools p.13 Handbook for inspecting Secondary Schools p.13)

เมื่อคณะผู้ประเมินตรวจเยี่ยมสถานศึกษาตามกระบวนการเรียบร้อยแล้ว จะจัดทำรายงานของผู้ประเมิน ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงแผนภูมิรูปแบบการเขียนรายงานผลการ ตรวจประเมินภายนอก
(Handbook for Inspecting Primary and Nursery Schools)

จะเห็นได้ชัดเจนนว่า คู่มือการประเมินภายนอกของอังกฤษทำเป็นระบบและเป็นมาตรฐานอย่างมาก ในระยะแรกของการทำงานตรวจสอบเพื่อรับรองมาตรฐาน Ofsted ได้รับการต่อต้านจากครูและผู้บริหารในประเทศอังกฤษอย่างมาก เนื่องจากเข้าใจว่าการประเมินดังกล่าวมาจากแนวความคิดเรื่องการตรวจราชการ OFSTED จึงได้ว่าจ้างองค์กรภายนอกให้สำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองและครูใหญ่ ที่มีต่อการตรวจสอบโรงเรียนตามระบบใหม่

ผลการสำรวจพบว่าผู้ปกครองมีความเห็นในเชิงบวกต่อการที่ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบโรงเรียนและการได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยมีความเห็นว่า OFSTED ได้สนองความต้องการของผู้ปกครองในฐานะผู้ปกครองผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ในกระบวนการตรวจสอบ

ในส่วนของผู้ใหญ่ก็พอใจกระบวนการตรวจสอบของ OFSTED ส่วนใหญ่เห็นว่า การตรวจสอบและประเมินโรงเรียนมีการวางแผนเป็นอย่างดี เป็นการประเมินที่เป็นธรรม เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้า และการแจ้งให้โรงเรียนเตรียมพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ ก็เป็นการฝึกให้โรงเรียนสามารถสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

ผลการสำรวจในลักษณะการตรวจสอบและถ่วงดุลเช่นนี้ช่วยยืนยันคุณภาพการตรวจสอบของ OFSTED และเป็นการสนับสนุนแนวคิดที่ว่า การตรวจสอบโรงเรียนมีบทบาทสูงต่อการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในประเทศอังกฤษ

การประกันคุณภาพเป็นมาตรการหนึ่งที่ได้ช่วยพัฒนาคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมและบริการจนเป็นผลสำเร็จมาแล้ว การริเริ่มนำระบบการประกันคุณภาพเข้ามาใช้ในวงการศึกษาจึงเป็นนิมิตหมายที่ดีและหลายประเทศก็ได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว จะเห็นได้ชัดเจนนว่า รูปแบบการจัดองค์กรด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทั้งของประเทศนิวซีแลนด์และอังกฤษนั้นคล้ายคลึงกันคือ จัดตั้งเป็นหน่วยงานอิสระ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกระทรวงการศึกษา จะแตกต่างกันก็เพียงผู้ประเมิน ซึ่งประเทศนิวซีแลนด์ให้ภาครัฐดำเนินการเอง แต่ประเทศอังกฤษใช้ภาคเอกชนดำเนินการโดยอิสระ ทุกคนจะผ่านการอบรมมาอย่างดี และมีความรู้ในการประเมินโรงเรียน การประเมินทำในลักษณะการตรวจเยี่ยม มีการศึกษาข้อมูลหลายทาง

จากประสบการณ์ของทั้งสองประเทศพบว่า ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษามีความพอใจที่มีผู้มาชี้แนะการปรับปรุงโรงเรียน ชุมชนและผู้ปกครองในฐานะผู้รับบริการก็มีความพึงพอใจที่การศึกษาของบุตรหลานมีคุณภาพดีขึ้น สิ่งหนึ่งที่สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ของนิวซีแลนด์และอังกฤษก็คือ การประกันคุณภาพการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อ “ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน” (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 18 – 28)

2.4 ประวัติการประกันคุณภาพการศึกษาไทย

เป็นที่ทราบกันดีว่าการศึกษาไทยมีปัญหาเรื่องคุณภาพเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการประเมินในสมัยใด หรือประเมินโดยใคร โดยเฉพาะโรงเรียนในชนบทคุณภาพการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำมาก และเป็นปัญหาที่สำคัญของการจัดการศึกษาไทยต่อเนื่องกันมายาวนาน

ถึงแม้ว่าในช่วงแรก ๆ เราจะทำให้ความสำคัญกับการขยายการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อที่จะให้คนไทยได้มีโอกาสเรียนรู้เท่าเทียมกัน แต่เรื่อง “คุณภาพการศึกษา”

ในปี พ.ศ.2527 ได้ทำการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัด (สพช.) โดยในครั้งนั้นได้มีการประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษา 6 ซึ่งเป็นปีสุดท้าย พบว่า คุณภาพการศึกษาแตกต่างกันมาก จึงได้มีความพยายามที่จะช่วยกันวางแผน ช่วยกันพัฒนาและช่วยกันปรับปรุง มีการเรียงลำดับที่ (Ranking) ของจังหวัดที่ได้คะแนนดี และจังหวัดที่ผลการเรียนของนักเรียนไม่ดี ผลจากการประเมินครั้งนี้ได้ทำให้เกิดการตื่นตัวที่จะปรับปรุงคุณภาพการศึกษาขึ้นเป็นอย่างมาก โรงเรียนหลายแห่งสามารถแบ่งประเภทผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละห้องออกเป็นสีต่าง ๆ พร้อมทั้งตั้งเป้าหมายและวางแผนที่จะปรับปรุงคุณภาพด้วยตนเองได้

โครงการนี้ได้ดำเนินการติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี ถึงแม้จะมีการกล่าวหาว่าเป็นเพียงความพยายามที่จะช่วยให้นักเรียนสอบได้คะแนนดีและมีการทุจริตในเรื่องการสอบกันก็ตาม แต่ก็เป็นโครงการที่ช่วยกระตุ้นความสนใจเรื่องคุณภาพการศึกษาได้มาก และมีการนำผลที่ได้มาใช้ปรับปรุงการศึกษาเป็นครั้งแรกๆ ของประเทศไทย (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 29 – 30)

การรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

โรงเรียนเอกชน ถึงแม้ว่าจะจัดการศึกษามานานแล้วก็ตาม แต่สังคมก็ยังมีความเชื่อว่าโรงเรียนเอกชนคุณภาพด้อยกว่าโรงเรียนรัฐบาล รัฐบาลในสมัยนั้น (ประมาณ พ.ศ.2484) จึงได้จัดทำโครงการ “รับรองมาตรฐานโรงเรียนเอกชน” โรงเรียนไหนก็ตามที่ได้รับการรับรองมาตรฐานก็จะมีป้ายว่า รับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล แล้วโรงเรียนนั้นก็จะสามารถจัดการเรียนการสอนได้เอง ทุกระดับ แม้กระทั่งในชั้นตัวประโยค ซึ่งเดิมคือ ม.8 โรงเรียนเอกชนใดที่ไม่ได้รับการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาลจะต้องส่งนักเรียนมาสอบกับโรงเรียนรัฐบาลที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง แต่ถ้าโรงเรียนใดได้รับการรับรองวิทยฐานะแล้วจะสามารถดำเนินการสอบนักเรียนของโรงเรียนตนเองได้

หน่วยงานที่ออกไปรับรองว่าโรงเรียนเอกชนมีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาลคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ข้อดีของการออกไปรับรองคือ ทำให้โรงเรียนเอกชนมีความพยายามและความตั้งใจที่จะปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ใกล้เคียงกับโรงเรียนของรัฐบาล แต่จุดอ่อนของระบบการรับรองมาตรฐานในยุคนั้นก็คือ โรงเรียนที่ได้รับการรับรองแล้วจะมีสถานภาพเช่นนั้นตลอดไป ถึงแม้ว่าโรงเรียนเอกชนนั้นเคยบริหารโดยผู้ดำเนินการคนแรกซึ่งทำทุกอย่างดี มีคุณภาพดีมาก เมื่อผู้รับใบอนุญาตหรือครูใหญ่เปลี่ยนไป คุณภาพของโรงเรียนไม่ด้อย่างเก่า แต่ไปรับรองวิทยฐานะนั้นก็ยังอยู่เหมือนเดิม จึงทำให้สภาวะคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

ในปี พ.ศ.2531 ได้มีการนำแนวคิดเรื่องการรับรองมาตรฐานโรงเรียนเอกชน (Accreditation) ใหม่เข้ามาใช้ โดยเน้นการรับรองในเรื่องกระบวนการ กำหนดให้โรงเรียนมีการวางแผน มีการประเมินผลตนเอง และมีคณะกรรมการเข้าไปประเมินภายนอก เพื่อให้การรับรองคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ.2536 ได้มีการยกเลิกระเบียบรับรองวิทยฐานะ

ใช้ระเบียบใหม่ ว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพที่รับรองเป็นช่วง ๆ แทน ซึ่งในปัจจุบัน โรงเรียนเอกชนจำนวนหนึ่งได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเรียบร้อยแล้ว (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 30– 32)

การดำเนินงานตาม พ.ร.บ.คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2535

ตามที่กำหนดไว้ในอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 5 ของ พ.ร.บ. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2535 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (กศช.) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แผนการศึกษา และแผนการพัฒนการศึกษา และกฎหมายยังให้อำนาจหน้าที่ในเรื่องของการประสานและการติดตามประเมินผลด้วย

แต่ในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และตามแผนพัฒนาการศึกษาที่ทำอยู่ในขณะนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) มักจะใช้วิธีขอให้ส่วนราชการต่าง ๆ รายงานถึงแผนงานและโครงการการดำเนินงาน โดยไม่ได้ลงลึกไปถึงการดำเนินงานของสถานศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของทุกฝ่าย สรุปได้ว่าประเทศไทยไม่ได้ดำเนินการ ในเรื่องคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง ทั้งในด้านการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การประเมินผล ยิ่งกว่านั้น การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยได้ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาของไทยกำลังประสบภาวะวิกฤตด้านคุณภาพอย่างหนัก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้เริ่มตั้งคณะทำงานภายในขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพและการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้อำนาจหน้าที่ของ (สกศ.) และได้ทำการศึกษาในเรื่องนี้อย่างจริงจัง โดยได้ศึกษาวิเคราะห์สถานภาพการศึกษาไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ และได้ออกรายงานที่สำคัญมาก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของไทย คือ ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

เอกสารระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ได้นำเสนอสถานะการดำเนินงานประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยที่หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการอยู่ ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่ามีการดำเนินการเพียงเล็กน้อย ไม่ชัดเจน กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก และการดำเนินงานล่าช้า จนไม่สามารถนำผลมาใช้ในกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้พร้อมกันนั้น สกศ. ได้ทำการศึกษาระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานของภาคเอกชน เช่น การบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) มาตรฐานระบบคุณภาพ (ISO) มาตรฐานคุณภาพหน่วยงานระดับชาติของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น พบว่าการที่ภาคเอกชนได้นำระบบคุณภาพต่าง ๆ เหล่านี้มาใช้ ทำให้สินค้าและบริการของภาคธุรกิจพัฒนาก้าวหน้าไปมาก นอกจากนี้เอกสารดังกล่าวยังได้นำเสนอเรื่องการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ เช่น นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น หลังจากการศึกษาโดยละเอียดอย่างเป็นระบบ (สกศ.) จึงได้นำเสนอในเชิงหลักการของการจัดระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (กกศ.) และคณะรัฐมนตรี พร้อมกับขออนุมัติจัดตั้งสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (สคม.)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้มีระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และให้จัดตั้งสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (สคม.) เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติขึ้นเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2540 ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริมการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ จึงกล่าวได้ว่า สคม.เป็นหน่วยงานเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งแรกของประเทศไทยโดยมี ดร.นงราม เศรษฐพานิช รองเลขาธิการ ในขณะนั้นเป็น ผู้อำนวยการสำนักงาน มีข้าราชการทั้งหมด 8 คน รับผิดชอบการดำเนินงาน สถาบันดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการศึกษาวิจัยและพัฒนาแนวคิดเรื่องระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ปฏิบัติภารกิจหลัก 3 ประการ คือ 1. พัฒนาร่างมาตรฐานการศึกษาโดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการประเมินผลภายใน เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเตรียมรับการประเมินภายนอก 3. พัฒนาระบบการประเมินผลภายนอก เพื่อเป็นกลไกให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการดำเนินงานในต่างประเทศได้ส่งบุคคลไปร่วมประชุมและศึกษาดูงานของ (Ofsted) ในประเทศอังกฤษ และของ ERO ในประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งทั้งสองหน่วยงานก็ได้ส่งบุคลากรระดับสูงที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์สูงเข้ามาให้คำปรึกษาแนะแนวการดำเนินงานแก่สถาบันด้วย (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 32 – 35)

2.5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ในขณะที่สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติกำลังดำเนินการในรายละเอียดซึ่งเป็นไปด้วยดี ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายในประเทศไทยนั้น ก็เป็นจังหวะเดียวกันกับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำลังจัดทำร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติอยู่พอดี

เมื่อได้ทบทวนการดำเนินงานเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากประสบการณ์ในอดีต พบว่าถ้าไม่มีกฎหมายรองรับไว้ชัดเจน การดำเนินงานและนโยบายจะเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลหรือการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าส่วนราชการ จึงมีการบรรจุสาระบัญญัติเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาไว้ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติด้วย เนื่องจากได้มีการศึกษาเรื่องนี้ไว้อย่างเป็นระบบ มีเอกสาร และมีข้อมูลที่ชัดเจนพร้อมแล้ว รวมทั้งได้รับความร่วมมือจาก ดร.กมล สุดประเสริฐ ในการวิจัยเอกสารเกี่ยวกับระบบการประเมินผลภายนอกของต่างประเทศ เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ และสิงคโปร์

ในการจัดทำร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ทุกฝ่ายก็เห็นตรงกันว่า ถ้าจะยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทย จำเป็นต้องนำเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพ

การศึกษาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เป็นนโยบาย มาบัญญัติไว้เป็นกฎหมายด้วย จึงได้กำหนดไว้ใน หมวด 6 มาตรา 47 – มาตรา 51 ดังนี้

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย และหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุง แก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดหากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

กล่าวได้ว่าความพยายามของ สกศ. ตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 เป็นต้นมา จนสามารถกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรมเมื่อมีการกำหนดไว้ในหมวด 6 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 นับเป็นความสำเร็จในเชิงนิติบัญญัติ และเป็นจุดเริ่มต้นของระบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่สมบูรณ์ของประเทศ ไทยนับแต่นี้ เป็นต้นไป (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 35 – 37)

2.6 การบริหารการศึกษากับการประกันคุณภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 48 กำหนดเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า “ให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง”

การบริหารการศึกษาคือการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมากที่สุด จึงเป็นศาสตร์ที่สำคัญสาขาหนึ่ง เช่นเดียวกับการบริหารธุรกิจ การบริหารรัฐกิจ การบริหารสาธารณสุข ฯลฯ

ผู้บริหารการศึกษาหมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา

ภายใต้คำจำกัดความนี้ ในประเทศไทยจึงมีผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาจำนวนประมาณกว่า 1 แสนคน ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มอาชีพนักบริหารที่ใหญ่มากกลุ่มหนึ่ง เช่นเดียวกับศาสตร์ทั้งหลาย การบริหารการศึกษาจึงมีการศึกษา มีการวิจัย มีการพัฒนา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลากหลายระดับ และมีการฝึกอบรมด้านการบริหารการศึกษา เป็นต้น และนับว่าศาสตร์ด้านนี้จะยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นในอันที่จะบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพ (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 44 – 45)

กระบวนการบริหารการศึกษา

เนื่องจากศาสตร์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาไม่ได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ในสาขานี้ขึ้นเป็นการเฉพาะ และไม่มีงานวิจัยที่โดดเด่น การเรียนวิชาบริหารการศึกษาในต่างประเทศและในประเทศไทยจึงต้องอาศัยศาสตร์ทางการบริหารธุรกิจหรือการบริหารรัฐกิจเป็นหลัก เช่น กระบวนการบริหารตามแนวความคิดของ (Gulick) เป็นนักรัฐประศาสนศาสตร์คนสำคัญ ที่เน้นว่ากระบวนการบริหารมีเรื่องที่สำคัญ 7 เรื่อง และรู้จักกันอย่างแพร่หลายในชื่อ “POSDCORB” ซึ่งได้แก่ P-Planning (การวางแผน) O-Organizing (การจัดองค์กร) S-Staffing (การบริหารงานบุคคล) D-Directing (การอำนวยความสะดวกให้มีการบริหารตามแผน) Co- Coordinating (การประสานงานระหว่างองค์กรย่อย) R-Reporting (การรายงานผล) และ B-Budgeting (งบประมาณ)

นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยแนวความคิดของนักทฤษฎีด้านการบริหารธุรกิจ และอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีกจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นการบริหารเชิงระบบ (System Approach) การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ (Management by Objectives) การบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (Total Quality Management) ฯลฯ

สำหรับการเรียนวิชาบริหารการศึกษา ส่วนใหญ่ไม่ได้เน้นการบูรณาการ เข้ากับการบริหารในทางปฏิบัติจริง จะเน้นไปที่เนื้อหาไม่เน้นกระบวนการ ทำให้ผู้เรียนรู้แต่เนื้อหาทฤษฎีมากมาย แต่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งถ้านำทุกทฤษฎีมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันจะเห็นว่า

“ดำรับการบริหาร” นั้นประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล และการปรับปรุง ทั้งสิ้น

หากจะให้การดำเนินงานของโรงเรียนประสบความสำเร็จจำเป็นจะต้องทบทวนเรื่อง การวางแผนใหม่ ในกระบวนการ (P-D-C-A) นั้น โรงเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ หรือการทำตามแผน ซึ่งได้แก่ D (Do) ให้มากขึ้น การทำตามแผนคือ การดำเนินการตามเป้าหมายและระยะเวลา เพื่อให้เกิดผลตามที่กำหนดไว้ในแผน เช่น เมื่อสิ้นสุดสัปดาห์แรก นักเรียนจะมีการเรียนรู้อย่างไร เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่หนึ่ง นักเรียนจะเรียนได้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดและเมื่อสิ้นปีการศึกษามีนักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้จำนวนเท่าไร เป็นต้น

ในทางปฏิบัติตามแผนนั้น โดยปกติเราจะไม่ทราบว่าจะบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ดังนั้นการประเมินผลหรือการตรวจสอบ (C-Check) จึงเป็นหัวใจที่สำคัญยิ่งของการทำงาน การตรวจสอบก็คือการวัดว่างานที่ทำนั้นได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้ในแผนหรือไม่ ซึ่งก็คือการเปรียบเทียบระหว่าง (P) กับ (D) โดยวัดทั้งผู้เรียน ครู และผู้บริหาร ถ้าพบว่างานที่ทำได้นั้นสูงกว่า P งานนั้นก็บรรลุตามเป้าหมาย แต่ถ้างานนั้นต่ำกว่า (P) ก็แสดงว่าไม่บรรลุตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ เมื่อได้ผลการประเมินแล้วก็นำมาปรับปรุงเพื่อพัฒนา (A-Action หรือ Adjustment) ถ้าได้ผลสูงกว่าเป้าหมายก็ปรับให้เป้าหมายสูงขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานในช่วงต่อไปไม่ย่ำจนเกินไป ทำหายและมีความสุข แต่ถ้างานบางงานต่ำกว่าเป้าหมายมาก ๆ ก็ต้องมาทบทวนกัน ว่าการทำงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่ หรือว่าจำเป็นที่จะต้องลดเป้าหมายและทบทวนการปฏิบัติ ดังนั้นกระบวนการควบคุมคุณภาพที่สามารถนำมาใช้กับการบริหารการศึกษาได้ สอดคล้องที่สุดในปัจจุบันก็คือ กระบวนการ (P-D-C-A) (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 47 – 50)

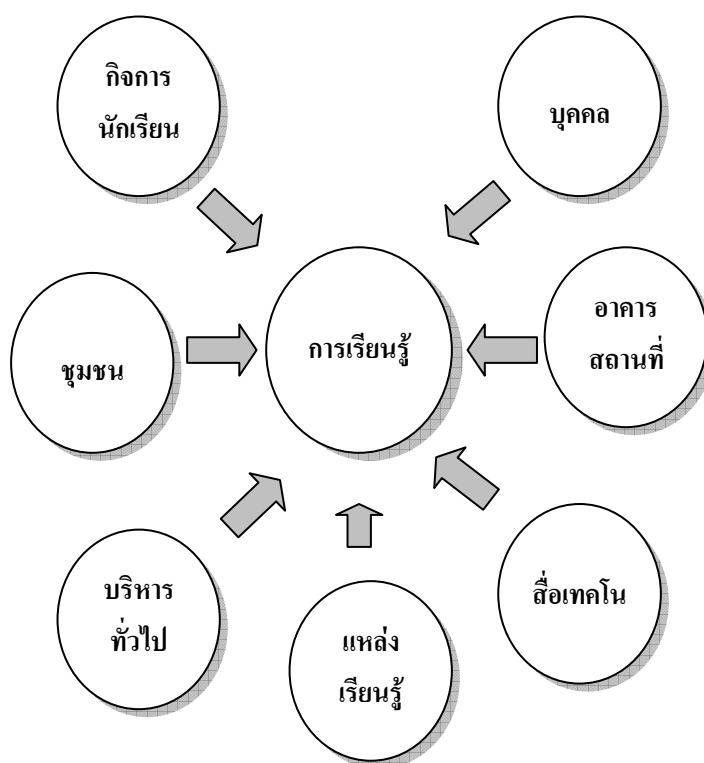
2.7 การกิจสถานศึกษากับการประกันคุณภาพ

โดยที่การประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกยึดสถานศึกษาเป็นหน่วยดำเนินการที่สำคัญ การกิจของสถานศึกษาจึงต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพด้วย แต่ปัญหาของสถานศึกษาไทย คือ การกิจไม่ชัดเจนและไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของงาน การกำหนดการกิจของสถานศึกษามักขึ้นอยู่กับความรู้ และความสนใจของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนเป็นสำคัญ ความสำเร็จของการบริหารการศึกษาไม่ได้วัดกันด้วยความสำเร็จของงาน แต่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ ตรงกันข้ามกับสถานศึกษาในต่างประเทศและองค์กรธุรกิจ ซึ่งมีการกำหนดการกิจไว้ชัดเจนและเรียงลำดับตามความสำคัญ

การกำหนดการกิจของสถานศึกษาแบบที่ 1

ในการกำหนดการกิจของสถานศึกษานั้น สามารถจะจัดได้ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่หนึ่ง ใช้ฐานแบบเดิมที่เคยกำหนดให้มี 6 งาน แต่ปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

ภารกิจแรก คือ งานวิชาการหรือการปฏิรูปการเรียนรู้ ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับที่หนึ่ง และให้เป็นศูนย์กลางของภารกิจทั้งหลาย ส่วนภารกิจอื่นๆ ที่จะมาสนับสนุนการเรียนรู้ก็ยังคงเดิมไว้อย่างเดิม แต่เพิ่มงานที่สำคัญขึ้นมาให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ คืองานเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ที่จะเข้ามาสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และงานด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญ สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นและแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง ที่สำคัญคือ ทุกงานต้องเป็นไปเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังภาพประกอบ 4 (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 50 – 55)

ภาพประกอบ 4 แสดงแผนภูมิการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาแบบที่ 1
(รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 55)

การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาแบบที่ 2

ภารกิจของสถานศึกษาในอนาคตจะแตกต่างจากเดิมตรงที่แบบเดิมเน้นเรื่องงานเป็นตัวตั้ง แต่ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติเน้นคนหรือกลุ่มคนเป็นตัวตั้ง จึงแบ่งภารกิจออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่มงาน คือ

กลุ่มที่หนึ่ง ภารกิจด้านการเรียนรู้ เป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา ผู้ที่ปฏิบัติภารกิจนี้ คือผู้เรียนทุกคน ในทุกระดับและระบบการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ต่อไปนี้ภารกิจของสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เป็นอันดับหนึ่ง

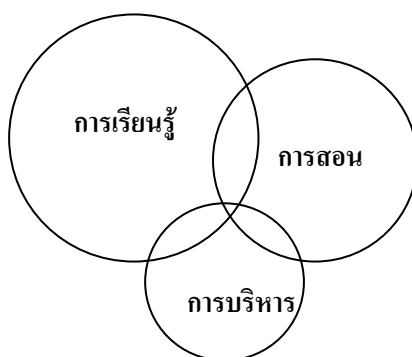
เวลาและทรัพยากรจะต้องใช้ไปเพื่อภารกิจด้านนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเวลาทั้งหมด ดังนั้นครึ่งหนึ่งของเวลาของผู้บริหารจะต้องทุ่มเทไปที่ภารกิจด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้ถือว่าเป็นภารกิจด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นไม่ใช่ความรับผิดชอบของครูเท่านั้น แต่เป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหาร

กลุ่มที่สอง ภารกิจด้านการสอน เป็นภารกิจของครูและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการสอนทั้งหมด ซึ่งรวมถึงภูมิปัญญาในชุมชนที่เข้ามาช่วยในเรื่องการสอน ภารกิจนี้ควรจะมีค่าสำคัญเป็นอันดับที่สอง ถ้าคิดเป็นปริมาณของเวลาและทรัพยากรที่ผู้บริหารจะต้องให้ก็คือไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 นอกจากนี้อาจจะดูแลเรื่องการบริหารงานบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกับผู้สอนทั้งหมดด้วย

กลุ่มที่สาม ภารกิจด้านการบริหาร ซึ่งก็คือ งานที่เป็นภารกิจของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และบุคลากรสนับสนุนทั้งหมด ซึ่งจะเป็นคนดูแลกลุ่มงานเดิม ได้แก่ งานบริหารทั่วไป งานการเงิน การคลัง พัสดุ งานอาคารสถานที่ ซึ่งงานเหล่านี้เมื่อมีเทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใช้แล้ว กิจกรรมตรงนี้จะลดลง ใช้เวลาน้อยลง และใช้คนน้อยลง เหลือไม่เกินร้อยละ 20 ของงานทั้งหมด

ในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ซึ่งก็เป็นไปในทิศทางเดียวกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลกคือ ให้ความสำคัญกับการบริหารโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management) ประเทศสิงคโปร์ได้จัดให้มีผู้อำนวยการฝ่ายบริหารตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งจะรับผิดชอบงานธุรการและงานบริหารทั่วไปทั้งหมดเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีเวลาทุ่มเทไปกับการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

เพราะฉะนั้น สถานศึกษาจะต้องตรวจสอบว่าทรัพยากรที่ดี เวลาของผู้บริหารที่ดี ได้ใช้ตามนี้หรือไม่ ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และทุกสิ่งที่เป็นบริบทของผู้เรียนหรือไม่ ถ้ายังก็จำเป็นจะต้องปรับ เพื่อให้ภารกิจของสถานศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในฐานะที่เป็นผู้รับบริการการศึกษาทั้งหมด ซึ่งเป็นการกำหนดภารกิจในรูปแบบที่ 2 ก็จะเป็นไปตามภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แสดงแผนภูมิการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา แบบที่ 2

(รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 57)

จากภาพประกอบ จะเห็นว่าผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอันดับหนึ่ง การสอนของครูเป็นอันดับสอง ส่วนการบริหารของผู้บริหารนั้นลดความสำคัญลง และรวมงานบริหารทั่วไป งานบริหารอาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นกิจกรรมอยู่ในงานบริหาร การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาแบบนี้สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และสอดคล้องกับการกำหนดภารกิจสถานศึกษาที่ว่าเราจัดการศึกษาเพื่อคุณภาพของผู้เรียน (รุ่ง แก้วแดง.2544 : 55 – 58)

3. การประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันการอาชีวศึกษา

3.1 มาตรฐานและตัวชี้วัดสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันการอาชีวศึกษา

หลักการในการกำหนดตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ (Key Performance Indicator: KPI) ในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้มีการศึกษาและกำหนดพันธกิจและมาตรฐานพร้อมทั้งตัวบ่งชี้การประเมินขึ้น เพื่อใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ดังกล่าวเป็นเครื่องสะท้อนให้สาธารณชนได้เห็นถึง “มาตรฐานและผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา” และในขณะเดียวกันก็เพื่อให้กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกที่อาศัยมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ดังกล่าวเป็นเครื่องผลักดันให้เกิด “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง” ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสำนักงานตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐานการประเมินได้มีการวางหลักการ ไว้ดังนี้

- 1) ตัวบ่งชี้ที่ใช้พึงชี้วัดถึงผลการจัดการศึกษาตามภารกิจของสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ ผลผลิตการจัดการศึกษา การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 2) ตัวบ่งชี้ที่ใช้พึงสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามปฏิรูปการจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์และแนวทางการจัดการศึกษาตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
- 3) ตัวบ่งชี้ที่ใช้พึงมีจำนวนไม่มาก แต่ต้องมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับร่วมกันในสถาบันการอาชีวศึกษาว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีในการประเมินคุณภาพภายนอก
- 4) ในกลุ่มวิชาที่มีลักษณะเฉพาะพึงมีตัวบ่งชี้เพิ่มเติมเฉพาะกลุ่มวิชาได้ อาทิ เกษตรกรรม/ประมง คหกรรมศาสตร์ ช่างอุตสาหกรรม พณิชยกรรม/บริการธุรกิจ/อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ศิลปกรรม เวชกรรม และพลศึกษา เป็นต้น
- 5) ตัวบ่งชี้ที่ใช้พึงมีความเข้ากันได้ (Compatibility) กับแนวทางการประกันคุณภาพของหน่วยงานต้นสังกัดที่ดำเนินการอยู่ เพื่อเป็นการเสริมบทบาทซึ่งกันและกัน และลดภาระงานเอกสารของสถานศึกษาที่ไม่จำเป็นลง

ทั้งนี้ ภายใต้การประสานงานระหว่างสำนักงานรับรองมาตรฐานฯ กับหน่วยงานต้นสังกัด ตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการประเมินจะอาศัยรายงานประจำปีที่มีลักษณะเป็นรายงานประเมินตนเอง (Self-Assessment Report) เป็นองค์การประกอบที่สถานศึกษาส่งให้ต้นสังกัดเป็นหลักฐานในการพิจารณาประกอบการไปเยี่ยมสถานศึกษาโดยอาจมีการขอข้อมูลเพิ่มเติมจากสถานศึกษาเฉพาะตัวบ่งชี้บางด้านที่จำเป็นและไม่ปรากฏในรายงานที่ส่งให้ต้นสังกัด

- 6) ตัวบ่งชี้ที่ใช้พึงกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาและกลุ่มวิชาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และในขณะเดียวกันต้องทำให้เกิดความสามารถเปรียบเทียบได้ระหว่างสถานศึกษาหรือสาขาวิชาด้วย
- 7) ตัวบ่งชี้ที่ใช้พึงมีความเป็นสากลเพื่อเป็นสากลเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติอันจะเป็นผลดีต่อทั้งผู้เรียนและคณาจารย์ตลอดจนสถานศึกษาเองในการร่วมมือกับต่างประเทศในระยะยาว (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546 : 1-2)

มาตรฐานและตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ (Key Performance Indicator : KPI)

มาตรฐานและตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญที่กำหนดตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวประกอบด้วย 8 มาตรฐาน 30 ตัวชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา

ผู้จบการศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณภาพ คิดเป็น ทำเป็น มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ตาราง 3 แสดงมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา

ตัวบ่งชี้	สิ่งที่มุ่งประเมิน	สอดคล้องกับ หลักการ ¹ ข้อที่	สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ² มาตรา
1.1 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่าน ข้อสอบมาตรฐานวิชาชีพ (Competency Profile)	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)	1,3,4,6,7	
1.2 ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ ของผู้จบการศึกษา	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)	1	6, 7, 9, 22
1.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ประกา อบการ/หน่วยงานที่ผู้จบ การศึกษาออกไปทำงาน	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)	1,3,6	

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. ปวส. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 2)

มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งด้านความสนใจ ความถนัด การฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นอาทิ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพได้

ตาราง 4 แสดงมาตรฐานด้านการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สิ่งที่มุ่งประเมิน	สอดคล้องกับ หลักการ ¹ ข้อที่	สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ² มาตรา
2.1 จำนวนชั่วโมงที่ให้กับวิชาปฏิบัติ และจำนวนชั่วโมงที่นักศึกษา ฝึกงานในสถานประกอบการ ที่มีสัญญาความร่วมมืออย่าง ชัดเจนตลอดหลักสูตร	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 4	
2.2 อัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และสื่อการสอนอย่างคุ้มค่า	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	7, 22, 23, 24,
2.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ ทั้ง อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการ ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และสื่อ การสอน	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Output)	1, 2	30
2.4 จำนวนชั่วโมงความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและ เอกชนในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฝึกประสบการณ์	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	2, 4	

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 2)

มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านกานสนับสนุนการเรียนรู้

การระดมทรัพยากร ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ตาราง 5 แสดงมาตรฐานด้านกานสนับสนุนการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สิ่งที่มุ่งประเมิน	สอดคล้องกับ หลักการ ¹ ข้อที่	สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ² มาตรา
3.1 สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ ประจำทั้งหมด	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	2, 3, 7	
3.2 งบประมาณดำเนินการต่อ นักศึกษา	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	
3.3 ร้อยละของงบประมาณด้านวัสดุ ต่อบดำเนินการฝึก	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	
3.4 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มี คุณวุฒิทางวิชาชีพต่อนักศึกษา ในแต่ละสาขา	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	2, 6, 7	8, 9, 58
3.5 ร้อยละของอาจารย์ประจำทั้งหมด ที่ได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ เฉพาะสาขา/วิชาชีพและวิธีสอน ที่สอดคล้อง กับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	2, 6, 7	
3.6 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในศูนย์ วิทยบริการ (Resources Center) ต่อนักศึกษา	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	2	
3.7 จำนวนชั่วโมง (Man-hour) ของ ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิจาก ภาคธุรกิจหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	2, 4	

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 4)

มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์

ผลงานนวัตกรรม โครงการ งานวิจัย และบทความทางวิชาการ ที่สถานศึกษาสนับสนุนให้ดำเนินการ เพื่อให้เกิดงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่ได้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้หลากหลาย ทันสมัย สามารถนำไปพัฒนาสังคมและประเทศได้

ตาราง 6 แสดงมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สิ่งที่มุ่งประเมิน	สอดคล้องกับ หลักการ ¹ ข้อที่	สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ² มาตรา
4.1 จำนวนผลงานนวัตกรรม			
โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการและบทความทางวิชาการของอาจารย์/นักศึกษา	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)	3, 4, 6, 7	
จำนวนผลงานนวัตกรรม	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)		
โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือในวงการธุรกิจอุตสาหกรรมหรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและประเทศ		1, 3, 4, 6, 7	28, 30, 36, 23, 24, 30
4.2 จำนวนเงินสนับสนุนการพัฒนา	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)		
นวัตกรรมโครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานวิชาการต่ออาจารย์ทั้งหมด		2,6	

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 5)

มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ

การให้บริการวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม เพื่อให้สังคมไทย เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตาราง 7 แสดงมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ

ตัวบ่งชี้	สิ่งที่มุ่งประเมิน	สอดคล้องกับ หลักการ ¹ ข้อที่	สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ² มาตรา
5.1 จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ ให้บริการทางวิชาการต่อชุมชน/ สังคม	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)	1, 3	
5.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ ใช้ในกิจกรรมและโครงการที่ให้ บริการวิชาการต่อชุมชน สังคม ต่อปี	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)	1, 3	8, 29

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 5)

มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาที่มีการบูรณาการตามความเหมาะสม รวมทั้งกิจกรรมนักศึกษาที่มุ่งเน้นส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิต และความรับผิดชอบต่อสังคม

ตาราง 8 แสดงมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้	สิ่งที่มุ่งประเมิน	สอดคล้องกับ หลักการ ¹ ข้อที่	สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ² มาตรา
6.1 จำนวนกิจกรรมและจำนวน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ	ตัวป้อน (Input)	1, 3	
6.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ ใช้ในกิจกรรมนักศึกษา	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)	1, 3	6, 7

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 6)

มาตรฐานที่ 7 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ
ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด คล่องตัว โปร่งใส และ
ตรวจสอบได้ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของความรับผิดชอบต่อสังคม

ตาราง 9 แสดงมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้	สิ่งที่มุ่งประเมิน	สอดคล้องกับ หลักการ ¹ ข้อที่	สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ² มาตรา
7.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำความ สามารถในการบริหารจัดการ และมีระบบการบริหารที่มี ประสิทธิผล(Good Governance)	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	
7.2 ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุก ประเภทต้องปฏิบัติงาน ทั้งหมด	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	
7.3 สัดส่วนบุคลากรสายสนับสนุน (Non-academic) ต่อนักศึกษา	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Output)	1, 2	
7.4 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการ บริหารจัดการของส่วนกลางต่อ งบดำเนินการทั้งหมด	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	36, 62
7.5 ค่าเสื่อมราคาต่อนักศึกษา	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	
7.6 งบประมาณบำรุงรักษาต่อนักศึกษา	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	
7.7 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิ ต้องดำเนินการ	ตัวบ่งชี้/ กระบวนการ (Input/Process)	1, 2	

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช.
ปวส. อนุปรัชญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 6,7)

ค่าเสื่อมราคา หมายถึง ค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง การคิดค่าเสื่อมราคา ให้ยึดตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้คำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรง

วิธีเส้นตรง (Straight-line Method)

คำนวณจากการนำราคาทุน หักด้วยราคาซาก แล้วหารด้วยอายุการใช้งานของสินทรัพย์ วิธีนี้จะทำให้ได้ค่าใช้จ่ายที่ตัดบัญชีในแต่ละงวดที่มีจำนวนเท่ากัน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546 : 2-8)

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \frac{\text{ราคาทุนของทรัพย์สิน} - \text{ราคา}}{\text{อายุการใช้งานอย่างมี}}$$

มาตรฐานที่ 8 มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน
ระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา และสามารถรองรับการประกันคุณภาพภายนอกได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ตาราง 10 แสดงมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน

ตัวบ่งชี้	สิ่งที่มุ่งประเมิน	สอดคล้องกับ หลักการ ¹ ข้อที่	สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ² มาตรา
8.1 มีระบบและกลไกในการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง	กระบวนการ (Process)	5	47, 48, 6, 7
8.2 ประสิทธิภาพของการประกัน คุณภาพภายใน	ผลลัพธ์/ ผลกระทบ (Output)	5	

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 7)

ความหมายและความสำคัญของตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ (Key Performance Indicator : KPI)

ตัวบ่งชี้ 1.1 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านข้อสอบมาตรฐานวิชาชีพ (Competency Profile)

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ร้อยละของนักศึกษาที่จบการศึกษาในหลักสูตรแต่ละรุ่น ที่สามารถสอบได้ระดับคะแนนผ่านเกณฑ์ในมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักมาตรฐานกลางในครั้งแรก ซึ่งเป็นข้อสอบกลางทั้งวิชาภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ข้อมูลดังกล่าวจะแสดงถึงคุณภาพผลผลิตของสถานศึกษาได้อย่างดีหลักฐานข้อมูลสามารถศึกษาได้จากเอกสารผลการสอบจากฝ่ายวิชาการหรือฝ่ายประเมินผลของสถานศึกษา หรือจากหน่วยงานกลางและรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 1.2 ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระของผู้จบการศึกษา

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ร้อยละของนักศึกษาที่จบการศึกษาในหลักสูตรทั้งภาคปกติและภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาในสาขานั้นๆ ที่แจ้งว่าได้เข้าทำงานภายใน 1 ปี นับจากวันที่สถานศึกษารับรองการจบการศึกษา ทั้งนี้ ในส่วนการได้งานนั้นไม่นับผู้ที่มิงานทำอยู่แล้ว ได้แก่ ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานที่มาเรียนในภาคพิเศษหรือนอกเวลาเป็นตัวบ่งชี้ที่สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ระดับหนึ่งทั้งนี้จะต้องพิจารณาควบคู่กับสถานะเศรษฐกิจ สังคมของชาติด้วย แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานสรุปการมีงานทำหรือการประกอบอาชีพของผู้จบการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องรวบรวมไว้อย่างต่อเนื่อง และรายงานไว้ในรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 1.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/หน่วยงานที่ผู้จบการศึกษากลับไปทำงาน

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริการสถานประกอบการต่อคุณสมบัติของนักศึกษาภายใน 1 ปีแรกของการทำงาน โดยพิจารณาคุณสมบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ทั้งนี้ความคิดเห็นดังกล่าวขอให้สถานศึกษาดำเนินการสำรวจเองซึ่งควรมีการจัดทำทุกปีในทุกสาขาวิชา โดยข้อคำถามควรครอบคลุมคุณสมบัติหลัก 3 ด้านของนักศึกษาที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ 1) ความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้นๆ 2) ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์ประยุกต์และแก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ รักการเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น และ 3) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน การตรงต่อเวลา เป็นต้น ตัวบ่งชี้ดังกล่าวเป็นผลลัพธ์ (outcome) ของการจัดการศึกษาที่จะต้องมีการสำรวจความคิดเห็นดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเป็นระบบหลากหลายและเป็นปัจจุบัน

ตัวบ่งชี้ 2.1 จำนวนชั่วโมงที่ให้กับวิชาชีพปฏิบัติและจำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสัญญาความร่วมมืออย่างชัดเจนตลอดหลักสูตร

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนเวลาวิชาภาคปฏิบัติเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์เดือน หรือภาคการศึกษาที่สถานศึกษาจัดให้กับนักศึกษา และจำนวนชั่วโมงที่ส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติหรือฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสัญญาความร่วมมือต่อกันอย่างชัดเจน ตัวบ่งชี้นี้มุ่งเน้นศักยภาพของสถานศึกษาที่จะประสานความร่วมมือกับภาคเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐที่จะร่วมมือกันในการสร้างความรู้ความเข้าใจ และที่สำคัญคือ ทักษะปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสาขา

วิชาชีพที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่จนทำให้ นักศึกษาเกิดการพัฒนา ได้อย่างต่อเนื่องและทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีของประเทศ

ตัวบ่งชี้ 2.2 อัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนอย่างคุ้มค่า

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนครั้งหรืออัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่มีอยู่ในแต่ละปีการศึกษา ตัวบ่งชี้นี้เป็นตัวบ่งชี้ถึงการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การ สอนและการฝึกปฏิบัติว่าคุ้มค่าเพียงไร ข้อมูลจะไดจากการสอบถาม สังเกตการณ์ และสัมภาษณ์ อาจารย์และนักศึกษาโดยตรง และมีการจัดทำเป็นรายงานการใช้เครื่องมือไว้อย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ 2.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ ทั้งอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการ ใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอน

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนหรือตัวเลขที่แสดงถึงระดับความพึงพอใจ ของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการ ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนตามหลักสูตรของ นักศึกษาในแต่ละสาขาของสถานศึกษา ความคิดเห็นดังกล่าว สถานศึกษาควรมีการสำรวจไว้ เป็นประจำทุกปี และมีการจัดทำรายงานไว้อย่างเป็นปัจจุบัน

ตัวบ่งชี้ 2.4 จำนวนชั่วโมงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการ ใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์ฝึกประสบการณ์

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ เดือน หรือ ภาค การศึกษาที่สถาบันได้จัดส่งนักศึกษาไปใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อการฝึกประสบการณ์ใน หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ตัวบ่งชี้นี้มุ่งเน้นศักยภาพของสถาบันที่จะประสานความ ร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐเอกชนในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีความทันสมัยสอดคล้องกับ สาระความรู้ที่ศึกษา และเอื้อประโยชน์ให้กับสถาบันที่ไม่มีเครื่องมือ อุปกรณ์ดังกล่าว แหล่งข้อมูลจะได้จากเอกสารแสดงความร่วมมือหรือได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานทั้ง ภาครัฐและเอกชน ที่จะให้นักศึกษาเข้าใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อฝึกประสบการณ์จากฝ่ายวางแผน และพัฒนาหรือฝ่ายวิชาการ

ตัวบ่งชี้ 3.1 สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนนักศึกษาทั้งหมด ทั้งภาคปกติและภาค พิเศษ/ภาคนอกเวลาต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด เป็นการบ่งชี้ถึงความพอเพียงของ อาจารย์ในสถานศึกษา แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานการวิเคราะห์อัตรากำลังของสถานศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 3.2 งบประมาณดำเนินการต่อนักศึกษา

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง งบประมาณหมวดดำเนินการทั้งหมดรวมค่าเสื่อม ราคาต่อหัวนักศึกษา คิดเป็นหน่วยบาทต่อคน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการผลิตผู้จบการศึกษาจริง นั้นเอง โดยส่วนใหญ่เป็นการคิดคำนวณต้นทุนในระดับสาขาวิชาหรือกลุ่มสาขาวิชา ซึ่งจะมี ความหมายที่ชัดเจนกว่าดูภาพรวมทั้งสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ดังกล่าว นับว่าเป็นตัวบ่งชี้สากลอีก รายการหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการดูประสิทธิภาพการผลิตผู้จบการศึกษา ตลอดจน

ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร โดยสามารถให้ข้อมูลพิจารณาเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตระหว่างสาขาวิชาเดียวกันในสถานศึกษาอื่นๆ ได้ และนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณของรัฐให้แก่สถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมยิ่งขึ้นข้อมูลจะได้จากรายงานการใช้งบประมาณของสถานศึกษาแต่ละปี และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 3.3 ร้อยละของงบประมาณด้านวัสดุฝึกต้องบดำเนินการ

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ร้อยละของงบประมาณที่สถานศึกษาใช้ในการจัดซื้อวัสดุฝึกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต้องบดำเนินการทั้งหมดของสถานศึกษา ตัวบ่งชี้นี้เป็นการบ่งบอกถึงจำนวนงบประมาณที่ใช้สำหรับการจัดซื้อวัสดุฝึกที่จะส่งผลให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยคิดเป็นร้อยละของงบดำเนินการ ซึ่งจะหาข้อมูลได้จากรายงานการใช้งบประมาณของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 3.4 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพต่อนักศึกษาในแต่ละสาขา

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนของอาจารย์ประจำทั้งหมดในแต่ละสาขาที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพ ตรงตามสาขาที่สอนต่อนักศึกษาในแต่ละสาขา ตัวบ่งชี้เป็นตัวบ่งชี้ด้านคุณวุฒิ และประสบการณ์ของผู้สอน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับคุณภาพของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนระดับนี้ควรจะต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ หรือถ้าจะจบสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา เช่น (ปวส.) ควรมีประสบการณ์ในงานอาชีพในสาขานั้นมาพอสมควรและผู้มีประสบการณ์เฉพาะทางที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพและได้ไปประกอบวิชาชีพครู คุณวุฒิและประสบการณ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้สอนสายวิชาชีพ ที่จะสามารถให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์จริงให้กับผู้เรียนเพื่อให้สามารถออกไปทำงานได้อย่างมีคุณภาพในต่างประเทศจะไม่ถือปริญญาเป็นสำคัญแต่อย่างใด ผู้ที่สอนวิชาชีพต้องมีประสบการณ์ในวิชาชีพมาระยะหนึ่งด้วย แหล่งข้อมูลจะได้จากการรายงานของฝ่ายวิชาการ หรือฝ่ายบุคลากร และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 3.5 ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดที่ได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เฉพาะสาขา / วิชาชีพ และวิธีการสอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำที่ได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เฉพาะสาขาวิชาที่รับผิดชอบสอนหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสอนที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด ตัวบ่งชี้นี้เป็นการบ่งชี้เรื่องการเพิ่มพูนความรู้ของอาจารย์ประจำโดยการฝึกอบรม สัมมนา หรือการศึกษาต่อ ให้มีความรู้ในสาขาวิชาที่ทำการสอน รวมทั้งการเพิ่มพูนความรู้ในด้านการสอน ในลักษณะที่เน้นผู้เรียน/นักศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และยกระดับวิชาการ ให้ทันสมัยตลอดเวลา รวมทั้งวิธีการสอนที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานของฝ่ายวิชาการ และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 3.6 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ต่อนักศึกษา ความหมายและความสำคัญ หมายถึง งบประมาณและงบดำเนินการที่ใช้ในการจัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย และสารสนเทศอื่นๆ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ซอฟต์แวร์และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นสื่อการเรียนด้วยตัวเอง และการพัฒนารูปแบบการสอนต่อหอนักศึกษา ตัวบ่งชี้ดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งบอกถึงความเหมาะสมในการลงทุนด้านการให้บริการทางวิชาแก่นักศึกษา ที่ถือเป็นทรัพยากรการเรียนรู้หลักของสถานศึกษานั้นๆ ว่าพอเพียงหรือไม่อย่างไร ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผลผลิตโดยตรง แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานการใช้งบประมาณของสถานศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 3.7 จำนวนคนชั่วโมง (Man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาครัฐกิจ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐกิจ หรือผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและเวลาที่ใช้เป็นชั่วโมงที่สถานศึกษา เชิญมาให้ความรู้ ประสบการณ์กับนักศึกษาในสถานศึกษาแต่ละสาขาวิชา และในภาพรวมของสถานศึกษา ตัวบ่งชี้นี้แสดงถึงความสามารถของสถานศึกษาที่จะระดมทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์จริงจากบุคคลดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษา และเป็นการช่วยเผยแพร่สาระความรู้จากหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่จริงให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจที่ทันสมัย และยังเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าไว้ได้ตลอดไป แหล่งข้อมูลจะได้จากฝ่ายวางแผนและพัฒนา ฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 4.1 จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการและบทความทางวิชาการของอาจารย์/นักศึกษา

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และบทความทางวิชาการของอาจารย์และนักศึกษาทั้งหมดในสถานศึกษาใน 1 ปี ตัวบ่งชี้นี้เป็นตัวบ่งชี้ผลผลิต (Output) จากการให้เงินสนับสนุนในการพัฒนานวัตกรรม จัดทำโครงการ งานวิจัยและผลงานทางวิชาการอื่นๆ ว่ามีผลออกมาในเชิงปริมาณมากน้อยเพียงใด แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานของฝ่ายวิชาการ

ตัวบ่งชี้ 4.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ และงานวิจัยประยุกต์ / วิจัยเชิงปฏิบัติการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนนวัตกรรม โครงการ และงานวิจัยประยุกต์/ วิจัยเชิงปฏิบัติการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือในวงการอุตสาหกรรมหรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ ตัวบ่งชี้นี้เป็นตัวบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพจากการให้การสนับสนุนในการพัฒนานวัตกรรม จัดทำโครงการ งานวิจัย และผลงานทางวิชาการอื่นๆ ซึ่งสามารถศึกษาข้อมูลได้จากรายงานของฝ่ายวิชาการและฝ่ายกิจการนักศึกษา

ตัวบ่งชี้ 4.3 จำนวนเงินสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม โครงการงาน งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานทางวิชาการต่ออาจารย์ทั้งหมด

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนเงินทั้งหมดที่สถานศึกษาใช้เพื่อการพัฒนาสนับสนุนพัฒนาวัตกรรมโครงการงาน งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานต่อจำนวนอาจารย์ทั้งหมด ตัวบ่งชี้นี้เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) ที่จะสนับสนุนให้เกิดการสร้างและพัฒนา นวัตกรรม โครงการงาน งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการและผลงานวิชาการต่างๆ ในสถานศึกษาซึ่งในสภาพปัจจุบันยังมีน้อยมาก โดยจุดมุ่งหมายแล้วต้องการให้นำผลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์เป็นหลัก และให้ครอบคลุมไปถึงผลงานเชิงนวัตกรรม ที่อาจารย์จะกำหนดให้นักศึกษาทำในลักษณะของโครงการก่อนจบการศึกษา (Special Project) ด้วย อย่างไรก็ตาม การที่จะให้บรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวสถานศึกษาจะต้องมีงบประมาณอย่างพอเพียงด้วย แหล่งข้อมูลจะได้จากฝ่ายส่งเสริม หรือฝ่ายวางแผนและพัฒนา หรือฝ่ายวิจัย และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 5.1 จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ให้บริการทางวิชาการต่อชุมชน/สังคม

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนครั้งที่บุคลากรในสถานศึกษาได้ให้บริการเกี่ยวกับการให้ความรู้ฝึกอบรม สัมมนา แนะนำทางวิชาการ และร่วมพัฒนาต่อชุมชนสังคม ตัวบ่งชี้นี้เป็นการบ่งชี้ถึงผลผลิต (Output) ในการสนับสนุนการบริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งเป็นการกิจหนึ่งของสถานศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นการนำความรู้และประสบการณ์ในสถานศึกษาเผยแพร่สู่ประชาชน ชุมชน และสังคมในภาพรวม จำนวนครั้งของการให้บริการจะบ่งชี้ถึงขีดความสามารถของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี การกิจด้านการบริการวิชาการแก่สังคมในขอบเขตที่สถานศึกษาน่าจะทำได้ ได้แก่ การอบรมวิชาการต่างๆ ให้กับประชาชนหรือชุมชนการจัดสัมมนาวิชาการ การให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ภาคธุรกิจและบริการชุมชน และร่วมพัฒนาอาชีพ และสร้างอาชีพก่อให้เกิดผลผลิตมูลค่าเพิ่ม (Value Added) รวมไปถึงการทำเอกสารวิชาการออกเผยแพร่ให้กับประชาชน เป็นต้น แหล่งข้อมูลจะได้จากฝ่ายกิจการนักศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 5.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมและโครงการที่ให้บริการวิชาการต่อชุมชน สังคม ต่อปี

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ร้อยละของงบประมาณที่สถานศึกษาใช้ไปเพื่อการจัดกิจกรรมและโครงการที่ให้บริการวิชาการต่อชุมชน สังคมในเวลา 1 ปี ตัวบ่งชี้นี้เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการสนับสนุนของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการให้บริการวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษาทั้งอาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรอื่นของสถานศึกษากับชุมชนและสังคม เพื่อเป็นการนำความรู้และประสบการณ์ที่ศึกษากันในสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติจริงในชุมชนสังคม ซึ่งทุกฝ่ายจะได้เรียนรู้และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงขณะปฏิบัติ ทำให้มีความชำนาญมากขึ้น แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานการใช้งบประมาณของฝ่ายวิชาการฝ่ายวางแผนและพัฒนาฝ่ายกิจการนักศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 6.1 จำนวนกิจกรรมและจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมและจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น ตัวบ่งชี้นี้แสดงถึงการที่สถานศึกษานับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิต และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ให้แพร่หลายเพื่อประโยชน์ต่อนักศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง และยังพิจารณาจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการแต่ละครั้งโดยรวม แหล่งข้อมูลจะได้จากฝ่ายวางแผนและพัฒนา ฝ่ายกิจการนักศึกษาและรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 6.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมศึกษา

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่สถานศึกษาใช้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษาทั้งหมดในการศึกษานั้น ตัวบ่งชี้นี้เป็นตัวบ่งชี้ถึงการสนับสนุนด้านกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งในการศึกษา ถ้ามีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ ก็จะสามารถบ่งชี้ว่าได้มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาและสถานศึกษาอย่างพอเพียง กิจกรรมนักศึกษามุ่งเน้นการบูรณาการด้านต่างๆ ให้นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกทำตามความสนใจและตามความถนัด กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ กีฬา นันทนาการ การบำเพ็ญประโยชน์ และทำนุบำรุงศาสนาศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานการใช้งบประมาณของฝ่ายวางแผนและพัฒนาของสถานศึกษาและรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 7.1 ผู้บริหารที่ภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหารจัดการและมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิผล (Good Governance)

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ผู้บริหารที่มีความประพฤติดีเป็นที่ยอมรับของบุคลากรทั้งใน และนอกสถานศึกษาและมีความสามารถในการจัดระบบการบริหารและจัดการบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้นี้เป็นการบ่งชี้ถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษา โดยตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า ถ้าผู้บริหารสูงสุดมีการบริหารจัดการที่ดี จะเป็นเครื่องนำพาสถานศึกษานั้นไปสู่ความมีคุณภาพและมาตรฐานในที่สุดด้วย การประเมินในเรื่องนี้จะมีความยากลำบากในการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลจริงและเป็นธรรมต่อผู้บริหารเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามอาจใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน ข้อมูลที่ได้จะเป็นความรู้ลึกและประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก แหล่งข้อมูลจะได้จากเอกสารการวางแผนพัฒนาของสถานศึกษา รายงานการประชุมของสถานศึกษา การสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษา

การบริหารที่ดี (Good Governance) หมายถึงผู้บริหารจะต้องมีหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ตัวบ่งชี้ 7.2 ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุกประเภทต้องบดำเนินการทั้งหมด

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง อัตราส่วนงบประมาณหมวดเงินเดือนบุคลากรต่องบประมาณดำเนินการทั้งหมด ตัวบ่งชี้ดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งบอกประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถานศึกษาอีกทางหนึ่ง ว่ามีการใช้ทรัพยากรบุคคลมีประสิทธิภาพแค่ไหน

อย่างไร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนอกจากจะสามารถใช้พิจารณาเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาและสาขาวิชาเดียวกันในสถานศึกษาอื่นได้แล้ว ยังเป็นข้อมูลสำคัญในเชิงบริหารที่หน่วยงานงบประมาณจำเป็นต้องใช้เป็นฐานในการคิดคำนวณ และจัดสรรงบประมาณในรูปเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่สถานศึกษาต่อไป แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานการใช้งบประมาณของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 7.3 สัดส่วนบุคลากรสายสนับสนุน (Non-academic) ต่อนักศึกษา

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง จำนวนบุคลากรสาย ข. และ ค. ในสถานศึกษา หรือ สายสนับสนุน (Non-academic) ในสถานศึกษาต่อหัวนักศึกษา ตัวบ่งชี้นี้เป็นเครื่องบ่งบอกว่าสถานศึกษามีลักษณะการใช้ทรัพยากรบุคคลอย่างเหมาะสมหรือพอเพียงหรือไม่เพียงไร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลสำคัญในเชิงบริหารอีกเช่นกัน ที่หน่วยงานงบประมาณจำเป็นต้องใช้เป็นฐานในการคิดคำนวณและจัดสรรงบประมาณ ในรูปเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่สถานศึกษาต่อไป แหล่งข้อมูลจะได้จากฝ่ายส่งเสริมการศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 7.4 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของส่วนกลางต้องบดบังการทั้งหมด

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในหมวดแผนงานบริหารการศึกษาในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการ / อธิการต้องบดบังการทั้งหมด ตัวบ่งชี้นี้จะบ่งบอกประสิทธิภาพการใช้งบประมาณเป็นอย่างดีว่างบประมาณที่จัดสรรให้แก่สถานศึกษาแต่ละแห่ง หรือที่สถานศึกษาแต่ละแห่งตั้งไว้ในแต่ละปีจะลงไปถึงหน่วยปฏิบัติ คือ ระดับคณะ/ภาควิชา/แผนวิชาเพียงไร ซึ่งในกรณีที่ถูกกักไว้ที่ส่วนกลางมากเพื่อ ใช้ไปในโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ ของผู้บริหารย่อมหมายถึงเงินที่จะลงไปใช้เพื่อ การเรียนการสอน และพัฒนาวิชาการย่อมน้อยลงไปโดยปริยาย แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานการใช้งบประมาณของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ฝ่ายวางแผนและพัฒนาของสถานศึกษาและรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 7.5 ค่าเสื่อมราคาต่อนักศึกษา

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ค่าใช้จ่ายแฝงจากการลงทุนในสิ่งปลูกสร้างและครุภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานจำกัด ที่จะต้องนำมาคิดรวมเป็นส่วนหนึ่งในงบดำเนินการในแต่ละปี โดยยึดแนวทางการคำนวณค่าเสื่อมราคาตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง และนำค่าดังกล่าวมาคิดต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด คิดเป็นหน่วยบาทต่อหัวนักศึกษา ตัวบ่งชี้นี้มีความสำคัญมากเพราะเมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายดำเนินการแล้วจะสามารถบ่งบอกต้นทุนที่แท้จริงของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและสาขาวิชาได้ และหากมีการกำหนดวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันก็จะช่วยให้สามารถพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาและสาขาวิชาเดียวกันในสถานศึกษาอื่นได้อีกด้วยแหล่งข้อมูลจะได้จากฝ่ายวางแผนและพัฒนาของสถานศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 7.6 งบประมาณบำรุงรักษาต่อนักศึกษา

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง งบประมาณบำรุงรักษาทั้งหมดต่อหัวนักศึกษา ตัวบ่งชี้ แสดงให้เห็นถึงการจัดสรรงบประมาณที่จะเป็นในการสนับสนุนการซ่อมบำรุงซึ่งส่งผลถึง

การเรียนการสอน เพื่อให้มีคุณภาพจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพที่ได้รับการบำรุงรักษา ดูแลให้อยู่ในสภาพใช้งานได้อยู่ตลอดเวลา แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานการใช้งบประมาณของ ฝ่ายวางแผนและพัฒนาของสถานศึกษา และรายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 7.7 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง รายได้ทั้งหมดของสถานศึกษาภายหลังหัก ค่าใช้จ่ายดำเนินการ ตัวบ่งชี้นี้เป็นดัชนีสำคัญดำเนินที่ใช้งบออกเสถียรภาพทางการเงินและ ศักยภาพด้านทรัพยากรการเงินของสถานศึกษาในระยะยาว แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานการ ใช้งบประมาณของฝ่ายส่งเสริมการศึกษาและฝ่ายวางแผนและพัฒนาของสถานศึกษา และ รายงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ 8.1 มีระบบและกลไกในการประเมินประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีกานกำหนด ระเบียบ วิธีการ ขั้นตอน บุคลากร งบประมาณ เพื่อจัดการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาเองโดยยึดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพในสถานศึกษาตามที่ต้นสังกัดกำหนด ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการตามภารกิจอย่างครบถ้วน ได้แก่ การ จัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดย คำนี้ถึงข้อกำหนดของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ว่าด้วยวิธีการเรียนการสอนที่ยึด หลักให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และว่าด้วยการเสริมสร้างคนดีมีคุณธรรมควบคู่ไปด้วย แหล่งข้อมูล จะได้จากรายงานประจำปีของสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์บุคลากรของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ 8.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายใน

ความหมายและความสำคัญ หมายถึง ผลที่ได้จากการดำเนินงานของการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ได้นำมาใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สำเร็จตาม เป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ตัวบ่งชี้นี้แสดงให้เห็นว่าระบบและกลไกในการประกันคุณภาพ การศึกษามีผลต่อการบริหารและการพัฒนาสถาบันอย่างไร แหล่งข้อมูลจะได้จากรายงานผล การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา. 2546 : 8 -17)

3.2 กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก

ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

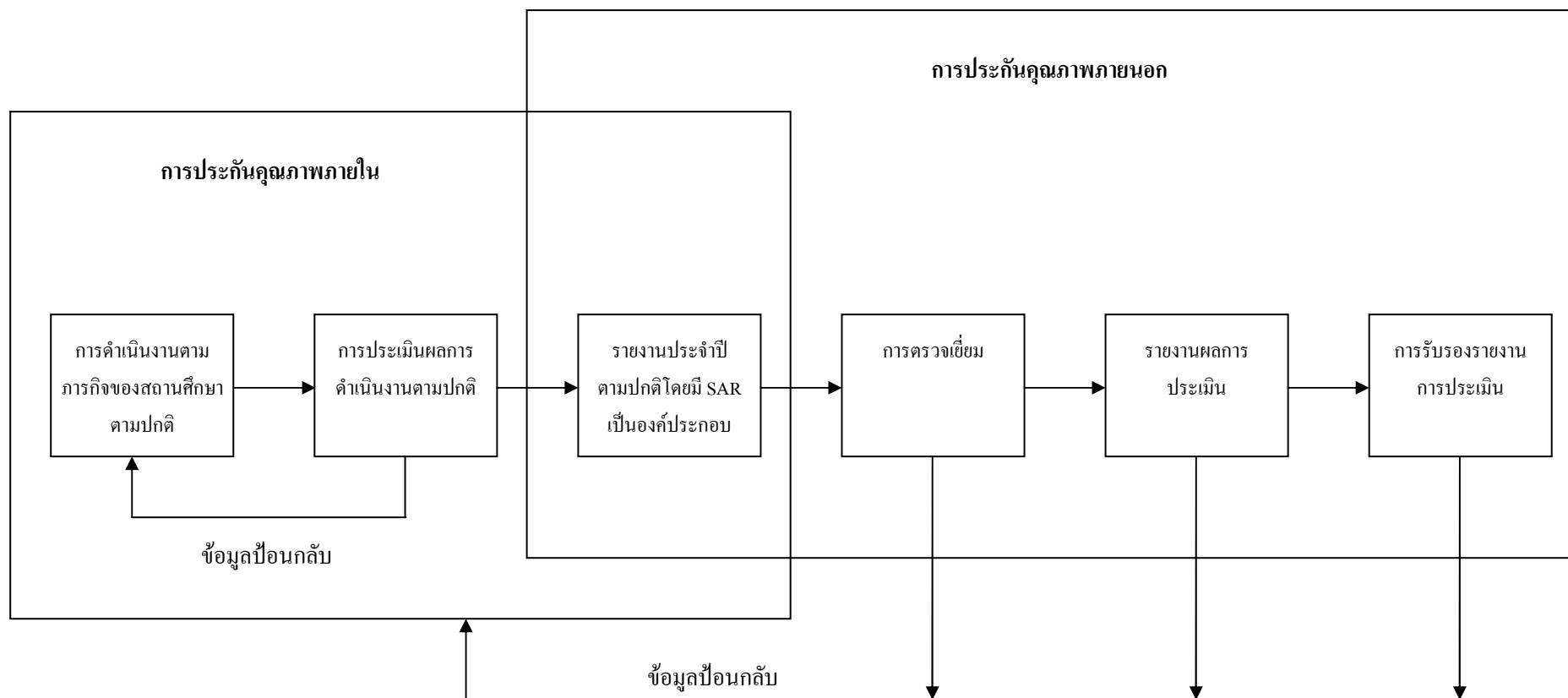
การประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก จะเชื่อมโยงกันด้วย มาตรฐานการศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษา มาตรฐานการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับสิ่งที่ได้ กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ประเภทและพันธกิจของสถาบันการอาชีวศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษา โดยเริ่มจาก การที่บุคลากรทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต่อจากนั้นก็จะมีกระบวนการ

ในการประเมินการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ แล้วจัดทำรายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน เป็นการตรวจสอบเบื้องต้นจากรายงานประจำปี รายงานการประเมินตนเองและรายงานอื่นๆ อันเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน การตรวจสอบข้อมูลเอกสารหลักฐาน และการตรวจเยี่ยมสถาบัน โดย “ผู้ประเมินภายนอก” ที่ (สมศ.) ให้การรับรองเป็นผู้ดำเนินการตามกระบวนการ แล้วรายงานผลการประเมินกับ สมศ. เพื่อนำไปสู่การรับรองคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546 : 18)

ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

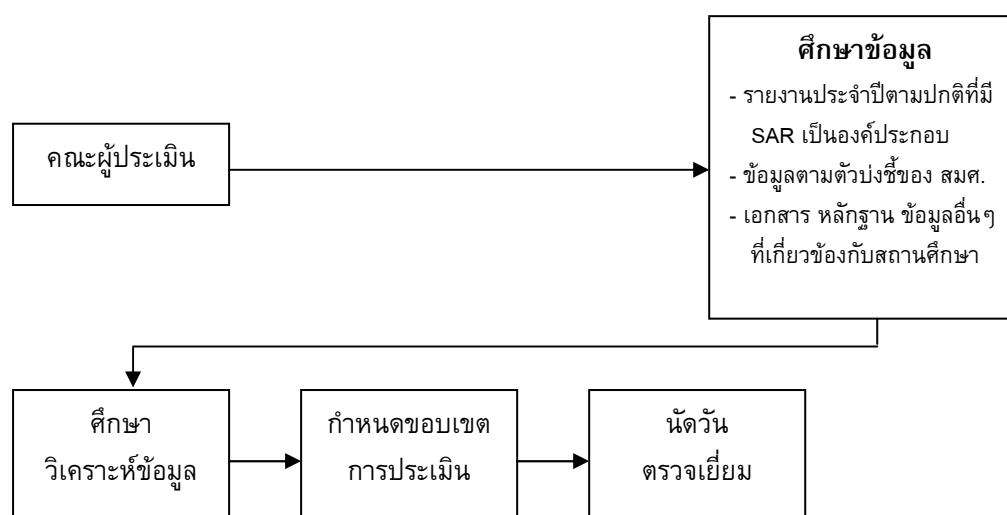
ภาพประกอบ 6 แสดงแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2546 : 19)

ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายนอก

ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายนอก ประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ ๆ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนก่อนการตรวจเยี่ยม สถานศึกษา ระหว่างตรวจเยี่ยมสถานศึกษา และหลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ภาพประกอบ 7 แสดงแผนภูมิขั้นตอนก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2456 : 20)

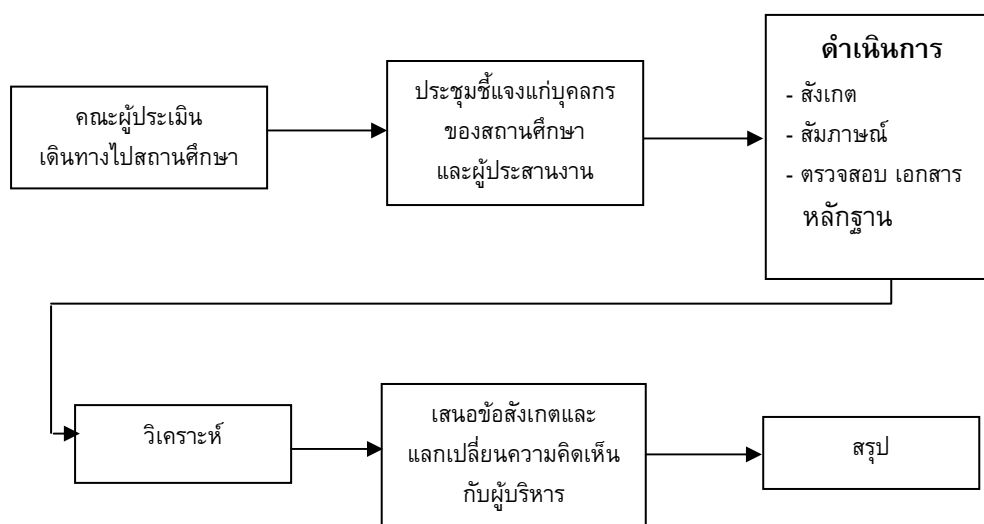
1. สมศ. ดำเนินการคัดเลือกและเตรียมคณะผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งกำหนดสถานศึกษาที่จะประเมิน
2. คณะผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจาก สมศ. ให้เป็นผู้ประเมินสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปีของสถานศึกษา รายงานผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ สมศ. กำหนด และเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น แผนพัฒนาอาจารย์ กระบวนการพัฒนาหลักสูตร เป็นต้น ซึ่งขอให้สถานศึกษาจัดส่งมาให้ล่วงหน้าประมาณ 1 เดือน

รายงานประจำปี หมายถึง รายงานที่มี SAR เป็นองค์ประกอบ โดยมีสาระสำคัญ 5 ประการ คือ (1) บทสรุปผู้บริหาร (2) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษา (3) สภาพการดำเนินงานและผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายใน (4)

แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต (5) ข้อมูลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้สถาบันการอาชีวศึกษา (8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้) เพื่อใช้ในการประเมินภายนอก

3. คณะผู้ประเมินภายนอกศึกษาวิเคราะห์รายงานประจำปีของสถานศึกษา ข้อมูลตามตัวบ่งชี้ของ สมศ. และเอกสารหลักฐานข้อมูลอื่นๆ
4. คณะผู้ประเมินประชุมปรึกษาหารือกำหนดประเด็นและรายการข้อมูลที่จะต้องตรวจสอบระหว่างการตรวจเยี่ยมว่าจะต้องตรวจสอบรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมอะไรบ้างจากแหล่งใด ด้วยวิธีการอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้มีหลักฐานครบถ้วนเพียงพอในการสรุปผลการประเมินอย่างถูกต้องชัดเจน
5. หลังจากนั้น คณะผู้ประเมินภายนอกร่วมกันวางแผนการตรวจเยี่ยมและการประเมิน กำหนดตารางการปฏิบัติงานและมอบหมายภาระงานให้ผู้ประเมินภายนอกแต่ละคนให้ชัดเจน แล้วนัดวันที่จะไปตรวจเยี่ยมกับสถานศึกษา โดยขอให้สถานศึกษาช่วยเตรียมสถานที่ในสถานศึกษาที่คณะผู้ประเมินภายนอกจะสามารถทำงานและมีโอกาสประชุมปรึกษาหารือกันอย่างเป็นอิสระและไม่รบกวนผู้อื่นในระหว่างการตรวจเยี่ยม อนึ่งเพื่อให้การตรวจเยี่ยมสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประธานคณะผู้ประเมินหรือผู้แทน อาจไปพบกับผู้บริหารสถานศึกษานั้นๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ และความคุ้นเคยซึ่งกันและกันก่อนที่คณะผู้ประเมินทั้งหมดจะเดินทางไปยังสถานศึกษา

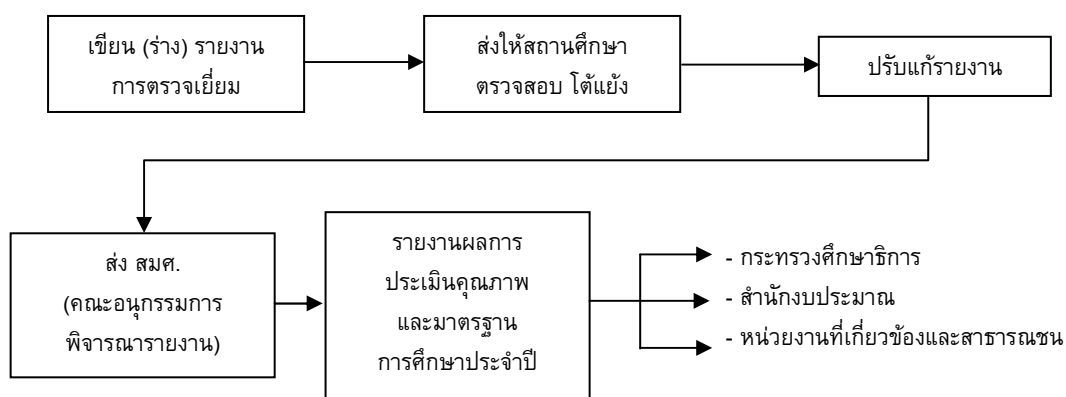
ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ภาพประกอบ 8 แสดงแผนภูมิขั้นตอนระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช.
ปวส. อนุปรัชญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2456 : 21)

1. คณะผู้ประเมินเดินทางไปยังสถานศึกษาตามกำหนดวัน เวลาที่ได้นัดหมายกับสถานศึกษาไว้ ซึ่งกำหนดเวลาการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาหนึ่ง ๆ กำหนดประมาณ 3 วัน
2. เมื่อเดินทางไปถึงสถานศึกษาในวันแรก ให้มีการประชุมชี้แจงแก่คณะผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบกระบวนการและวัตถุประสงค์ในการประเมิน/ตรวจเยี่ยม ซึ่งมุ่งเน้นการร่วมมือกันในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาและสร้างความคุ้นเคยระหว่างคณะผู้ประเมินกับผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งเพื่อแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับแผนและตารางการปฏิบัติงานของคณะผู้ประเมินภายนอก และการปฏิบัติตนของสถานศึกษาระหว่างการตรวจเยี่ยม การพูดคุยในการประชุมอาจเป็นลักษณะที่ไม่เป็นทางการ (Informal) และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซักถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและร่วมมือซึ่งกันและกัน
3. ระหว่างการตรวจเยี่ยม คณะผู้ประเมินภายนอกจะทำการประเมินคุณภาพสถานศึกษาตามขอบข่ายและประเด็นที่ได้กำหนดไว้การตรวจเยี่ยมสถานศึกษาเป็นการตรวจความถูกต้องของข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ตามที่สถานศึกษาส่งให้ สมศ. รวมทั้งหลักฐานอื่นๆ ที่สะท้อนสภาพความเป็นจริงอื่นๆ ของสถานศึกษา การรวบรวมข้อมูลหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก อาจใช้วิธีการที่หลากหลาย ทั้งการสุ่มตัวอย่าง การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้ปกครอง นักศึกษา ศิษย์เก่า เป็นต้น
4. เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว คณะผู้ประเมินจะนำข้อค้นพบหรือข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาอภิปรายร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์ผลการตรวจเยี่ยม
5. นำเสนอข้อสังเกตต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่างๆ และให้โอกาสสถานศึกษาชี้แจงในกรณีที่สถานศึกษาเห็นว่าข้อสังเกตยังไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน หรือไม่ครอบคลุมบางประเด็น
6. สรุปผลการประเมินเพื่อนำข้อมูลไปเขียนรายงาน

ขั้นตอนที่ 3 หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ภาพประกอบ 9 แสดงแผนภูมิขั้นตอนหลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. การประเมินคุณภาพภายนอก ปวช. ปวส. อนุปริญาหรือเทียบเท่า ฉบับปรับปรุง. 2456 : 22)

1. เมื่อเสร็จภารกิจในการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา คณะผู้ประเมินภายนอกจะร่วมกันจัดทำร่างรายงานผลการประเมินสถานศึกษา จากข้อมูลหลักฐานต่างๆ ทั้งหมดที่รวบรวมได้
2. คณะผู้ประเมินเสนอร่างรายงานผลการประเมินสถานศึกษาต่อสถานศึกษาเพื่อพิจารณา ตรวจสอบ โต้แย้ง หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมในบางกรณี ภายใน 15 วัน นับจากวันที่สถานศึกษาได้รับร่างรายงานฯ
3. คณะผู้ประเมินปรับแก้รายงานผลการประเมิน
4. เสนอรายงานต่อ สมศ. เพื่อให้การรับรองรายงานผลการประเมิน
5. สมศ. จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สำนักงานงบประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายทางการศึกษา และจัดสรรงบประมาณการศึกษารวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน
6. ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใด ไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด สมศ. จะจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด
7. หากสถานศึกษามีได้กำหนดการปรับปรุงแก้ไข สมศ. จะรายงานต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การติดตาม ประเมินผลผู้ประเมินภายนอก

ในระหว่างและภายหลังการประเมินสถานศึกษาของคณะผู้ประเมินภายนอก สมศ. จะทำการกำกับดูแลคุณภาพและประเมินผลงานของผู้ประเมิน โดยอาศัยทั้งข้อมูลย้อนกลับจากสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ว่าผู้ประเมินได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์และข้อกำหนดของ สมศ. หรือไม่ นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบคุณภาพของผู้ประเมินจากรายงานการประเมินสถานศึกษาที่ประเมินส่งรายงานมายัง สมศ.

การรายงานผลการประเมิน

เมื่อคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ดำเนินการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาและเสนอรายงานผลการประเมินต่อ สมศ. เพื่อให้การรับรองรายงานผลการประเมินแล้ว สมศ. จะพิจารณารายงานการประเมิน ผลการดำเนินงานดังกล่าว โดยจะมีการจัดทำข้อเสนอแนะในเชิงสร้างสรรค์ไปยังหน่วยงาน ต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษานั้นไม่ได้ตามมาตรฐาน อีกรายการสถานศึกษามีได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข สมศ. จะทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อดำเนินให้มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การติดตามผลการพัฒนาของสถานศึกษา

การติดตามผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การติดตามผลการพัฒนาของสถานศึกษาจะพิจารณาจากรายงานประจำปีของสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และจากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยคณะผู้ประเมินภายนอกที่ สมศ. ให้การรับรอง รวมทั้งติดตามส่งเสริม สนับสนุนประสานเชื่อมโยงกับหน่วยงานต้นสังกัดในการประกันคุณภาพภายในรวมทั้งการพัฒนาสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอก นอกจากนี้ ยังอาจติดตามตรวจสอบปัจจัยกรณีตัวอย่างว่าสถานศึกษานั้นๆ ได้ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่

การจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปี

ในแต่ละปี สมศ. จะทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกและผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546 : 20-24)

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้

1. ตำแหน่ง ได้แก่ สัญลักษณ์ที่บอกถึงหน้าที่การงาน ฐานะในการทำงาน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษา หัวหน้าฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษา ครู – อาจารย์ และเจ้าหน้าที่
2. ช่วงอายุ ได้แก่ สัญลักษณ์ที่บอกถึงช่วงของเวลาที่ดำรงชีวิตอยู่ โดยแบ่งออกเป็น ช่วง ๆ ประกอบด้วย 20 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี 51 – 60 ปี
3. วุฒิการศึกษา ได้แก่ สัญลักษณ์ที่บอกถึงระดับภูมิความรู้ ประกอบด้วย ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ ได้แก่ ความชัดเจนที่เกิดจากการทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย น้อยกว่า 5 ปี และมากกว่า 5 ปี

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ส่วน

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ชำนาญ อยู่แพ (2544 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ศึกษาเรื่องการศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี และศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู อาจารย์จำนวน 207 คน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาประเภทต่างกัน ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีทั้งหมด 9 ด้าน จำนวน 55 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำถามปลายเปิดเพื่อถามปัญหาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.64 ถึง 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ด้านการวัดผลการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เป็นมาตรฐาน ด้านสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการ ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ ด้านครู อาจารย์

ด้านสื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร สำหรับการเรียนการสอน และด้านองค์ประกอบอื่นๆ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนครูอาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาตามประเภทของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กองการศึกษาอาชีวศึกษามีการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ส่วนกองวิทยาลัยเกษตรกรรมมีการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมและในรายด้านมากกว่าครู อาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในประเภทของสถานศึกษาต่างกัน มีความเห็นว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน คือด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านสื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้เป็นมาตรฐาน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรสำหรับการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้และกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านองค์ประกอบอื่นๆ น้อยกว่าข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเกษตรกรรม และกองการศึกษาอาชีวศึกษา ข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค มีความเห็นว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา และด้านหลักสูตรการศึกษาน้อยกว่าข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาและกองการศึกษาอาชีวศึกษา ข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค มีความเห็นว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านสื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน และด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักรสำหรับการเรียนการสอนน้อยกว่าข้าราชการครูในสังกัดกองการศึกษาอาชีวศึกษา และกองวิทยาลัยเกษตรกรรม และข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรมมีความเห็นว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา น้อยกว่า ข้าราชการครูในสังกัดกองการศึกษาอาชีวศึกษา และข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษามีความเห็นว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านสื่อการศึกษาและเทคนิคการสอนน้อยกว่าข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม และปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา งานรับผิดชอบมีมาก การพิจารณาความดีความชอบไม่ยุติธรรม งบประมาณมีน้อย ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยเฉพาะวิชาปฏิบัติ บุคลากรขาดความรู้ และประสบการณ์ในการวัดประเมินผล บุคลากรในสถานศึกษามีภาระรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก และขาดการประสานงานกับชุมชน

ไพศาล เชนดี (2544 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ศึกษาเรื่อง ทักษะคิดของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ต่อการประกันคุณภาพการศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะคิดของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ว่าอยู่ในระดับใดเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน รวมทั้งสภาพและสาเหตุของปัญหาในการประกันคุณภาพในการศึกษาของโรงเรียนเอกชน รูปแบบของการวิจัยมีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำนวน 56 คน ซึ่งเป็นการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้สถิติจำนวนร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบใช้ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไปและส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลางมีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปร เพศ ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรวิทย์ กองกระโทก (2545 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ทำการศึกษาเรื่องพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านผู้เรียน โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคเดลฟายช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้แก่ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 21 คน จากการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบลูกโซ่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าฐานนิยม ผลการวิจัยพบว่าเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาจากการประยุกต์ใช้เทคนิคเดลฟาย มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินได้ทุกรายการ

รักชนก เสนานิคม (2545 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ศึกษาเรื่องการศึกษาความขาดแคลนและสภาพการใช้งานวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง ของ มาตรฐานด้านปัจจัยตามนโยบายการประกันคุณภาพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความขาดแคลน และสภาพการใช้งานของ วัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดงานการประถมศึกษาจังหวัด

นครราชสีมา ตามมาตรฐานด้านปัจจัยของโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2541 ตามนโยบายการประกันคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 327 โรงเรียน แยกตามขนาดโรงเรียนทั้ง 7 ขนาด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามหาคุณภาพของเครื่องมือโดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และหาความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.95 แล้วนำไปเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ระหว่าง เดือนธันวาคม 2544 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2545 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่และร้อยละ ผลการวิจัย พบว่าความขาดแคลนและสภาพการใช้งานสิ่งก่อสร้าง อาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างประเภทอื่นๆ มีความขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 38.13 และสิ่งก่อสร้างไม่สามารถใช้งานได้ คิดเป็นร้อยละ 11.23 ความขาดแคลนและสภาพการใช้งานวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำโรงเรียนที่ใช้ร่วมกันทุกระดับการศึกษา มีความขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 60.45 และไม่สามารถใช้งานได้ คิดร้อยละ 8.36 ความขาดแคลนและสภาพการใช้งานวัสดุ ครุภัณฑ์ระดับก่อนประถมศึกษา มีความขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 60.58 และไม่สามารถใช้งานได้ คิดเป็นร้อยละ 10.94 ความขาดแคลนและสภาพการใช้งานวัสดุ ครุภัณฑ์ระดับประถมศึกษา มีความขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 30.08 และไม่สามารถใช้งานได้ คิดเป็นร้อยละ 8.81 ความขาดแคลนและสภาพการใช้งานวัสดุ ครุภัณฑ์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกเป็นวัสดุ ครุภัณฑ์ ประจำห้องเรียน ประจำรายวิชา และประจำวิชาชีพ โดยวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็น ร้อยละ 25.46 ไม่สามารถใช้งานได้คิดเป็นร้อยละ 7.41 วัสดุ ครุภัณฑ์ประจำรายวิชา ขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 48.69 ไม่สามารถใช้งานได้ คิดเป็นร้อยละ 19.37 วัสดุ ครุภัณฑ์ประจำวิชาชีพขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็น ร้อยละ 61.03 ไม่สามารถใช้งานได้ คิดเป็นร้อยละ 4.60 และความขาดแคลน และสภาพการใช้งาน รายการสิ่งก่อสร้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ โดยรวมทุกรายการมีความขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 51.69 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความขาดแคลนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ไม่สามารถใช้งานได้ คิดเป็นร้อยละ 9.22

วิชัย ตีรเล็ก (2542 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบริหาร ISO 9000 ด้านสภาพปัจจุบันในโรงเรียน ด้านความพร้อมและความเป็นไปได้ในการนำระบบบริหาร ISO 9000 มาใช้ในโรงเรียน (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำแนกตามตำแหน่งทางราชการ เพศ อายุ วุฒิ

ทางการศึกษา และอายุการรับราชการ (3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการนำระบบบริหาร ISO 9000 มาใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นหัวหน้าสถานศึกษา 36 คน ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา 144 คน และครูผู้สอน 656 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 836 คน โดยสุ่มจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง ทั้ง 9 กลุ่มโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นระว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้การทดสอบค่า t-test ระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบริหาร ISO 9000 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันในโรงเรียนความพร้อมและความเป็นไปได้ในการนำระบบบริหาร ISO 9000 มาใช้ในโรงเรียน นั้นผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่งทางราชการ อายุ และวุฒิทางการศึกษา แต่ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศและอายุการรับราชการ ผู้บริหารและครูได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยมีผู้เสนอความคิดเห็นมากที่สุดว่าการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 มีผลดี คือ ทำให้โรงเรียนพัฒนาระบบปฏิบัติงาน จัดการศึกษาอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีกฎเกณฑ์ มีความต่อเนื่องและมีคุณภาพ ส่วนผลเสีย คือ ทำให้การเรียนการสอนด้อยคุณภาพเพราะนำเวลาไปมุงมั่นกับระบบบริหาร ISO 9000 อีกทั้งสิ้นเปลืองงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากร และเวลา ปัญหาอุปสรรคคือ ขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินงาน บุคลากรไม่มีเวลา บุคลากรไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดการอบรมความรู้เกี่ยวกับระบบบริหาร ISO 9000 แก่บุคลากรในโรงเรียน

วิศิษฐ์ ชฎาศิลป์ (2543 :ไม่ปรากฏเลขหน้า) ทำการวิจัยความพร้อมและความคาดหวังของครู-อาจารย์ และผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 9 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมและความคาดหวัง ของครู – อาจารย์ และผู้บริหาร ในการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น เขตการศึกษา 9 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 6 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครู – อาจารย์ จำนวนทั้งสิ้น 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.0 เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลการวิจัยด้านความพร้อมในทรัพยากรด้านคน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีบุคลากรการสอนไม่

เพียงพอ และต้องการบุคลากรครู-อาจารย์ประจำ โดยต้องการวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้านงบประมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากส่วนใหญ่ถูกใช้เป็นเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งทำให้เงินเพื่อพัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบจึงไม่เพียงพอด้านการจัดการมีความพร้อมปานกลาง สถานศึกษาควรเน้นการจัดการด้านการเรียนการสอนและด้านวัสดุอุปกรณ์เห็นว่าครุภัณฑ์การเรียนมีไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์สำหรับฝึกนักศึกษาไม่เพียงพอ

ด้านความคาดหวัง ด้านปัจจัย ความคาดหวังของครู – อาจารย์ และผู้บริหาร ในการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษาด้านปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง ความคาดหวังต่อมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีจรรยาบรรณครู วิทยุณความเป็นครู และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐานก่อนเข้าเรียนและมีจำนวนครู – อาจารย์ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.กำหนด คือมีอัตราส่วนจำนวนครู : นักเรียน อยู่ระหว่าง 1: 20

ด้านกระบวนการความคาดหวังของครู – อาจารย์ และผู้บริหาร ในการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษาด้านกระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง ความคาดหวังต่อมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาและปรับปรุง

สุวรรณา ชีระพงษ์วัฒนา (2541 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) สำนวญความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน ISO 9000 โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำนวนจำนวนบุคลากรของโรงเรียนสมุทรพิทยาคมว่ามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ISO 9000 ว่าอยู่ในระดับใด และศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ISO 9000 ของบุคลากร เพื่อนำความรู้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ISO 9000 ต่อบุคลากรของโรงเรียนสมุทรพิทยาคม รูปแบบของการวิจัยมีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงสำนวน โดยใช้วิธีการตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 49 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นบุคลากรของโรงเรียนสมุทรพิทยาคมทั้งหมด

ผลของการสำนวนพบว่า ประชากรที่มีลักษณะต่างกันทางด้านตำแหน่ง อายุราชการ ระดับการศึกษา การเคยได้รับการอบรมเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา และการเคยได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน แต่ไม่พบว่าบุคลากรมีความรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ISO 9000 แตกต่างกันตามสมมุติฐานทั้ง 5 ข้อ กล่าวคือบุคลากรทั้งหมดมีความรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ISO 9000 อยู่ในระดับปานกลาง

สุภัทรา ไชยเทพา (2544 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ทำการศึกษาเรื่องความวิตกกังวล เจตคติ ความคาดหวัง และความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยการศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความวิตกกังวลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา เจตคติต่อการประกันคุณภาพ

การศึกษา ความคาดหวังต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเปรียบเทียบตัวแปรดังกล่าว ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพของตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 280 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความวิตกกังวลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา แบบวัดเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษา แบบสอบถามความคาดหวังต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และแบบทดสอบความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษากการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณสามทาง (Three-way MANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ข้าราชการครูมีความวิตกกังวลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับปานกลางมีเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับดี มีความคาดหวังต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาก และมีความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ (11 ข้อ ใน 20 ข้อ)

2. ผลการเปรียบเทียบ ความวิตกกังวลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา เจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ความคาดหวังต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้

2.1 ผู้บริหารมีความวิตกกังวลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาน้อยกว่าครูปฏิบัติการสอน มีความคาดหวังต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าครูปฏิบัติการสอน และมีความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าครูปฏิบัติการสอน แต่มีเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีเจตคติต่อ การประกันคุณภาพการศึกษา ดีกว่าข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคาดหวังต่อประกันคุณภาพการศึกษา มากกว่าข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีแต่มีความวิตกกังวลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.3 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 ปี-10 ปี มีความวิตกกังวลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา เจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ความคาดหวังต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างจากข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

2.4 มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของตำแหน่งกับวุฒิการศึกษาต่อการมีความวิตกกังวลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ต่อการมีเจตคติต่อการประกันคุณภาพ

การศึกษา ความคาดหวังต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แพตริเซีย (Patricia. 1994) ได้ศึกษาการประเมินการก้าวไปสู่การประกันคุณภาพ การศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติในประเทศเยอรมัน สวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ และ ออสเตรเลีย พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบที่มีการประกันคุณภาพ การศึกษานั้น กลไกทางสังคมช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในประเทศเยอรมันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและการ ควบคุมการประเมิน คือ กระบวนการที่ชัดเจน ในประเทศสวีเดนเกิดการเปลี่ยนแปลง อย่างมากมายในการประกันคุณภาพ ฝรั่งเศสให้ความสำคัญและเชื่อถือจากการใช้ข้อสอบภายนอก โรงเรียน มีการควบคุมจากส่วนกลางในประเทศนิวซีแลนด์ ให้ความสำคัญกับการประเมินจาก บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษานำเอากระบวนการสอนมาตรฐานกลางซึ่งอ้างอิงไปสู่การ ยอมรับที่เป็นมาตรฐานและในประเทศออสเตรเลียมีการนำเอากระบวนการประเมินผลโดยใช้ ข้อสอบมาตรฐาน มีการเตรียมการอย่างมีแบบแผนสู่การควบคุมคุณภาพและการประกัน คุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และการศึกษาชั้นสูงต่อไป

จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวแปรต่าง ๆ เช่นขนาด สถานศึกษา ลักษณะการบริหารงาน ทัศนคติของบุคลากร เพศ หรือประสบการณ์การสอน มีผล ต่อทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นการทราบถึงปัญหาและการยอมรับของตัว บ่งชี้และมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาจะช่วยให้การดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาสามารถทำได้ง่ายขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา สาขาอุตสาหกรรมโดยมีรายละเอียดในการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ของสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพ ครู-อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ โดยคัดเลือกเฉพาะวิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัด ทั่วประเทศรวมทั้งหมด 73 วิทยาลัย จากการแบ่งเขตการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ	จำนวน	13	วิทยาลัย
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	18	วิทยาลัย
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก	จำนวน	9	วิทยาลัย
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง	จำนวน	17	วิทยาลัย
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้	จำนวน	16	วิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ของสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพ ครู-อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จำนวน 1 กลุ่ม โดยคัดเลือกเฉพาะวิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัด ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง รวมทั้งหมด 17 วิทยาลัย วิทยาลัยละ 10 คน รวม 170 คน โดยแบ่งออกเป็น

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์
3. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท
2. วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี
3. วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง
2. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี
3. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ 2
4. วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี แห่งที่ 2
3. วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 6 ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
2. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ตามแนวทาง ตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและการยอมรับในตัวเองซึ่งสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา สาขาอุตสาหกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน คำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยเป็นคำถาม แบบกำหนดมาตราเป็น 5 ขั้น ตามวิธีของลิเกิร์ต (Likert) ผู้วิจัยกำหนดหลักเกณฑ์การให้ คะแนนดังนี้ (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2538 :183-184)

5	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเชิงแสดงความคิดเห็นเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดปลายปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้ สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวบ่งชี้ทั้ง 30 ตัวบ่งชี้ 8 มาตรฐาน
3. นำเสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ตามโครงสร้าง ภาษาที่ใช้ถูกต้อง โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังต่อไปนี้

3.1 มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

3.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในงานด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษา ไม่ต่ำกว่า 3 ปี

3.3 เป็นผู้มีความรู้ทางด้านอุตสาหกรรม หรือเป็นผู้มีความรู้ทางด้านงานวิจัย เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

3.3.1 ดร.อรสา ศศิภาณุเดช คณะกรรมการฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

3.3.2 นายจตุรงค์ จตุรเชิดชัยสกุล หัวหน้าแผนกช่างไฟฟ้า มหาวิทยาลัย ราชภัฏวชิรเวศน์พระนครศรีอยุธยา

3.3.3 นายทอง ลานธารทอง รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัย ราชภัฏวชิรเวศน์พระนครศรีอยุธยา

4. ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพ ในสาขาช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตร ครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .76

6. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งให้สมบูรณ์แล้วนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในเขตสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง คัดเลือกเฉพาะวิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัด รวมทั้งหมด 17 วิทยาลัย วิทยาลัยละ 10 คน รวม 170 คน โดยนำส่งด้วยตนเองและไปรษณีย์พร้อมแนบซองติดแสตมป์ และเจ้าหน้าที่ของส่งกลับมายังผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถส่งแบบสอบถามกลับคืนมาได้สะดวก เพื่อการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

2. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา และดำเนินการตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

โดยผลการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิทยาลัย	จำนวน แบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี	10	5	50
วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์	10	5	50
วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี	10	7	70
วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท	10	10	100
วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี	10	4	40
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	10	4	40
วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง	10	6	60
วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี	10	6	60
วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ 2	10	6	60
วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา	10	7	70
วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี	10	8	80
วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี แห่งที่ 2	10	4	40
วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี	10	5	50
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี	10	5	50
วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี	10	5	50
วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม	10	5	50
วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร	10	3	30
รวม	170	95	55.88

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (Statistical Package for Social Science : SPSS) ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอเป็นตารางร้อยละ

2. คำนวณค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การประเมินผลปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพ
การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(สมศ.)ระดับอาชีวศึกษา

3. วิเคราะห์ผล โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1

1.2 ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum fX$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนคุณความดี
 N แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่

1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum$ แทน ผลรวม
 N แทน จำนวนทั้งหมดของผู้ตอบแบบสอบถาม
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

1.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ Z-Test

$$Z = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\frac{Sx}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ Z แทน ค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มเดียว
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 μ_0 แทน เกณฑ์ที่กำหนดหรือที่คาดหวัง
 S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 (กานดา พูลลาภทวี. 2530: 170-173)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์
 พิจารณาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) มีค่า
 0.50 – 1 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543:117) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตรของ Cronbach
 โดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา
 (α - coefficient) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนเป็น
 รายข้อ
 s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถาม
 ทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

(ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F - distribution
	MS _b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS _w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหา และการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยรายงานผลการวิเคราะห์ ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหา และการยอมรับในตัว บ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา มีดังนี้

ตาราง 12 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่		
1.1 ผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษา	5	5.3
1.2 หัวหน้าฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษา	10	10.5
1.3 ครู – อาจารย์	65	68.5
1.4 เจ้าหน้าที่	15	15.7
รวม	95	100
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	6.3
2.2 ปริญญาตรี	78	82.2
2.3 ปริญญาโท	11	11.5
2.4 ปริญญาเอก	0	0
รวม	95	100
3.ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน คุณภาพการศึกษา		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	56	59
3.2 มากกว่า 5 ปี	39	41
รวม	95	100

จากตาราง 12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 95 คน เป็นผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 หัวหน้าฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษาจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ครู – อาจารย์จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 68.4 เจ้าหน้าที่จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 วุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ระดับปริญญาตรีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 82.1 ระดับปริญญาโทจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 59 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 41

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหา และการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์สรุป ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานดังต่อไปนี้

ตาราง 13 ภาพรวม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	2.36	0.53	-30.16*	น้อย	4.06	0.56	35.86*	มาก
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	3.75	0.52	-4.68*	มาก	3.60	0.64	24.37*	มาก
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	3.32	0.61	-10.86*	ปานกลาง	3.50	0.59	24.78*	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	4.48	0.51	9.17*	มาก	3.30	0.55	23.04*	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	2.70	0.67	-18.91*	ปานกลาง	3.29	0.47	26.76*	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุ บำรุง ศิลปวัฒนธรรม	3.83	0.65	-2.55*	มาก	3.62	0.48	32.90*	มาก
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	3.90	0.56	-1.74*	มาก	3.49	0.61	23.81*	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกัน คุณภาพภายใน	3.42	0.62	-9.12*	ปานกลาง	4.06	0.61	32.92*	มาก
รวม	3.47	0.58	-8.90*	ปานกลาง	3.55	0.55	27.47*	มาก

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 13 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.36 มีปัญหาในระดับ น้อย มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.75 มีปัญหาในระดับ มาก มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.32 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.48 มีปัญหาในระดับ มาก มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 2.70 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.83 มีปัญหาในระดับ มาก มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย 3.90 มีปัญหาในระดับ มาก มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ย 3.42 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง สรุปโดยภาพรวมปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.47 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.06 มีการยอมรับในระดับ มาก มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.60 มีการยอมรับในระดับ มาก มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.50 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 3.30 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 3.29 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.62 มีการยอมรับในระดับ มาก มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย 3.49 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.06 มีการยอมรับในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.55 มีการยอมรับในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
1.ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านผู้จบ การศึกษา								
1.1 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านข้อสอบ มาตรฐานวิชาชีพ	2.10	0.61	-30.36*	น้อย	3.46	0.50	28.47*	ปานกลาง
1.2 ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้ง การประกอบอาชีพอิสระของผู้จบ การศึกษา	2.64	0.47	-28.21*	ปานกลาง	4.42	0.54	43.69*	มาก
1.3ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/ หน่วยงานที่ ผู้จบการศึกษาออกไป ทำงาน	2.34	0.52	-31.12*	น้อย	4.32	0.65	34.80*	มาก
รวม	2.36	0.53	-30.16*	น้อย	4.06	0.56	35.86*	มาก

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 14 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านข้อสอบมาตรฐานวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 2.10 มีปัญหาในระดับ น้อย ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระของผู้จบการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.64 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/หน่วยงานที่ ผู้จบการศึกษาออกไปทำงาน มีค่าเฉลี่ย 2.34 มีปัญหาในระดับ น้อย สรุปโดยภาพรวมปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.36 มีปัญหาในระดับ น้อย

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านข้อสอบมาตรฐานวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.46 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระของผู้จบการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.42 มีการยอมรับในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/หน่วยงานที่ ผู้จบการศึกษาออกไปทำงาน มีค่าเฉลี่ย 4.32 มีการยอมรับในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.06 มีการยอมรับในระดับ มาก

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการเรียนรู้การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
2.ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการเรียนรู้								
2.1จำนวนชั่วโมงที่ให้กับวิชาปฏิบัติและ จำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาฝึกงานใน สถานประกอบการที่มีสัญญา ความ ร่วมมืออย่างชัดเจนตลอดหลักสูตร	3.44	0.50	-10.92*	ปานกลาง	3.92	0.73	25.64*	มาก
2.2อัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อ การสอนอย่างคุ้มค่า	3.28	0.45	-15.60*	ปานกลาง	3.38	0.89	15.11*	ปานกลาง
2.3ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ ทั้ง อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการ ใช้เครื่องมืออุปกรณ์และสื่อการสอน	3.88	0.52	-2.25*	มาก	3.28	0.66	18.90*	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
2.4จำนวนชั่วโมงความร่วมมือกับ ทั้ง ภาครัฐและเอกชน ในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฝึกประสบการณ์	4.42	0.62	6.60*	มาก	3.87	0.53	34.40*	มาก
รวม	3.75	0.52	-4.68*	มาก	3.61	0.70	22.42*	มาก

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 15 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 จำนวนชั่วโมงที่ให้กับวิชาปฏิบัติและจำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสัญญา ความร่วมมืออย่างชัดเจนตลอดหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 3.44 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 อัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย 3.28 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ทั้งอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.88 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 จำนวนชั่วโมงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ฝึกประสบการณ์มีค่าเฉลี่ย 4.42 มีปัญหาในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวมปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.75 มีปัญหาในระดับ มาก

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 จำนวนชั่วโมงที่ให้กับวิชาปฏิบัติและจำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสัญญา ความร่วมมืออย่างชัดเจนตลอดหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 3.92 มีการยอมรับในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 อัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย 3.38 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ทั้งอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.28 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 จำนวนชั่วโมงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ฝึกประสบการณ์มีค่าเฉลี่ย 3.87 มีการยอมรับในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.61 มีการยอมรับในระดับ มาก

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
3.ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการสนับสนุน การเรียนรู้								
3.1 สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำ ทั้งหมด	2.62	0.64	-21.02*	ปานกลาง	3.86	0.76	23.86*	มาก
3.2 งบประมาณดำเนินการต่อนักศึกษา	3.32	0.65	-10.20*	ปานกลาง	3.27	0.66	18.76*	ปานกลาง
3.3 ร้อยละของงบประมาณด้านวัสดุฝึกต่อ งบประมาณ	3.28	0.69	-10.17*	ปานกลาง	2.80	0.73	10.68*	ปานกลาง
3.4 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิ ทางวิชาชีพต่อนักศึกษาในแต่ละสาขา	2.42	0.47	-32.77*	น้อย	4.47	0.36	66.89*	มาก
3.5 ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำ ทั้งหมดที่ได้รับการอบรมเพิ่มพูน ความรู้เฉพาะสาขา/วิชาชีพ และวิธีการ สอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	3.68	0.57	-5.47*	มาก	4.56	0.45	55.46*	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
3.6ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในศูนย์วิทย บริการ(Resource Center)ต่อนักศึกษา	3.86	0.64	-2.13*	มาก	3.11	0.58	18.65*	ปานกลาง
3.7จำนวนคนชั่วโมง (Man-hour) ของ ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาค ธุรกิจหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.42	0.62	6.60*	มาก	2.44	0.61	7.03*	น้อย
รวม	3.32	0.61	-10.86*	ปานกลาง	3.50	0.59	24.78*	ปานกลาง

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 16 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 2.62 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 งบประมาณดำเนินการต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.32 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ร้อยละของงบประมาณด้านวัสดุฝึกต่อ งบดำเนินการ มีค่าเฉลี่ย 3.28 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพต่อนักศึกษาในแต่ละสาขา มีค่าเฉลี่ย 2.42 มีปัญหาในระดับ น้อย ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดที่ได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เฉพาะ สาขา/วิชาชีพ และวิธีการสอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีค่าเฉลี่ย 3.68 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 3.6 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.86 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 3.7 จำนวน คนชั่วโมง (Man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาคธุรกิจหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.42 มีปัญหาในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวมปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย 3.32 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 3.86 มีการยอมรับในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 งบประมาณดำเนินการต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.27 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ร้อยละของงบประมาณด้านวัสดุฝึกต่องบดำเนินการ มีค่าเฉลี่ย 2.80 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มี คุณวุฒิทางวิชาชีพต่อนักศึกษาในแต่ละสาขา มีค่าเฉลี่ย 4.47 มีการยอมรับในระดับมาก ตัว บ่งชี้ที่ 3.5 ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดที่ได้รับการ อบรมเพิ่มพูนความรู้เฉพาะ สาขา/วิชาชีพ และวิธีการสอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีค่าเฉลี่ย 4.56 มีการยอมรับในระดับ มากที่สุด ตัวบ่งชี้ที่ 3.6 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในศูนย์วิทย บริการ (Resource Center) ต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.11 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัว บ่งชี้ที่ 3.7 จำนวนคนชั่วโมง (Man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาคธุรกิจหรือภูมิ ปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 2.44 มีการยอมรับในระดับ น้อย สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัว บ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย 3.50 มีการยอมรับในระดับ ปาน กลาง

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
4. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการวิจัยและงาน สร้างสรรค์								
4.1จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการงาน งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และบทความทางวิชาการของอาจารย์/ นักศึกษา	4.42	0.56	7.31*	มาก	3.34	0.58	22.52*	ปานกลาง
4.2จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการงาน และ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการที่ นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน หรือในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือ การพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ	4.68	0.34	19.50*	มากที่สุด	3.12	0.61	17.90*	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
4.3 จำนวนเงินสนับสนุนการพัฒนา นวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/ วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานทาง วิชาการต่ออาจารย์ทั้งหมด	4.36	0.64	5.48*	มาก	3.44	0.46	30.52*	ปานกลาง
รวม	4.48	0.51	9.17*	มาก	3.30	0.55	23.04*	ปานกลาง

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 17 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการและบทความทางวิชาการของอาจารย์/นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.42 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ และงานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.68 มีปัญหาในระดับ มากที่สุด ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 จำนวนเงินสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานทางวิชาการต่ออาจารย์ทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 4.36 มีปัญหาในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวม ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.48 มีปัญหาในระดับ มาก

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการและบทความทางวิชาการของอาจารย์/นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.34 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ และงานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.12 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 จำนวนเงินสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานทางวิชาการต่ออาจารย์ทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 3.44 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 3.30 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
5. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการบริการ วิชาการ								
5.1จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ให้บริการ ทางวิชาการต่อชุมชน/สังคม	2.68	0.71	-18.12*	ปานกลาง	3.31	0.40	31.93*	ปานกลาง
5.2ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ใน กิจกรรมและ โครงการที่ให้บริการ วิชาการต่อชุมชน สังคม ต่อปี	2.72	0.63	-19.80*	ปานกลาง	3.28	0.54	23.11*	ปานกลาง
รวม	2.70	0.67	-18.91*	ปานกลาง	3.29	0.47	26.76*	ปานกลาง

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 18 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 5.1จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ให้บริการทางวิชาการต่อชุมชน/สังคม มีค่าเฉลี่ย 2.68 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมและ โครงการที่ให้บริการวิชาการต่อชุมชน สังคม ต่อปี มีค่าเฉลี่ย 2.72 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง สรุปโดยภาพรวมปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริการ วิชาการ มีค่าเฉลี่ย 2.70 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ การประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 5.1จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ให้บริการทางวิชาการต่อชุมชน/สังคม มี ค่าเฉลี่ย 3.31 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมด ที่ใช้ในกิจกรรมและ โครงการที่ให้บริการวิชาการต่อชุมชน สังคม ต่อปี มีค่าเฉลี่ย 3.28 มีการ ยอมรับในระดับ ปานกลาง สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการ บริการวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 3.29 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
6. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านกิจการ นักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม								
6.1จำนวนกิจกรรมและจำนวนนักศึกษาที่ เข้าร่วมโครงการ	3.45	0.72	-7.44*	ปานกลาง	3.68	0.40	40.95*	มาก
6.2ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ใน กิจกรรมศึกษา	4.21	0.58	3.53*	มาก	3.57	0.56	27.33*	มาก
รวม	3.83	0.65	-2.55*	มาก	3.62	0.48	32.90*	มาก

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 19 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 6.1จำนวนกิจกรรมและจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ย 3.45 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.21 มีปัญหาในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวมปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.83 มีปัญหาในระดับ มาก

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 6.1จำนวนกิจกรรมและจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ย 3.68 มีการยอมรับในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.57 มีการยอมรับในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.62 มีการยอมรับในระดับ มาก

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
7.ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการบริหาร จัดการ								
7.1ผู้บริหารที่ภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหาร จัดการและมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิผล	3.45	0.73	-7.34*	ปานกลาง	3.67	0.67	24.30*	มาก
7.2ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุกประเภทต้องบดำเนินการทั้งหมด	3.82	0.58	-3.02*	มาก	3.46	0.78	18.25*	ปานกลาง
7.3สัดส่วนบุคลากรสายสนับสนุน (Non - academic) ต่อนักศึกษา	3.72	0.46	-5.93*	มาก	3.89	0.43	42.85*	มาก
7.4ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของส่วนกลางต้องบดำเนินการทั้งหมด	3.94	0.66	-0.88	มาก	3.42	0.53	26.12*	ปานกลาง
7.5ค่าเลือมราคาต่อนักศึกษา	3.84	0.49	-3.18*	มาก	3.67	0.66	24.67*	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
7.6งบประมาณบำรุงรักษาต่อนักศึกษา	4.21	0.39	5.25*	มาก	3.23	0.76	15.77*	ปานกลาง
7.7ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต่อ งบดำเนินการ	4.36	0.67	5.23*	มาก	3.12	0.48	22.75*	ปานกลาง
รวม	3.90	0.56	-1.74*	มาก	3.49	0.61	23.81*	ปานกลาง

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 20 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ผู้บริหารที่ภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหาร จัดการและมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ย 3.45 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุกประเภทต้องบดำเนินการทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 3.82 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 สัดส่วนบุคลากรสายสนับสนุน (Non-academic) ต่อ นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.72 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของส่วนกลางต้องบดำเนินการทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 3.94 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 ค่าเลือกมราคาต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.84 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 งบประมาณบำรุงรักษาต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.21 มีปัญหาในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ มีค่าเฉลี่ย 4.36 มีปัญหาในระดับ มาก สรุปโดยภาพรวมปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย 3.90 มีปัญหาในระดับ มาก

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ การประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ผู้บริหารที่ภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหาร จัดการและมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ย 3.67 มีการยอมรับในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุกประเภทต้องบดำเนินการทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 3.46 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 สัดส่วนบุคลากรสายสนับสนุน (Non-academic) ต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.89 มีการยอมรับในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของส่วนกลางต้องบดำเนินการทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 3.42 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 ค่าเลือกมราคาต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.67 มีการยอมรับในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 งบประมาณบำรุงรักษาต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.23 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ มีค่าเฉลี่ย 3.12 มีการยอมรับในระดับปานกลาง สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย 3.49 มีการยอมรับในระดับ ปานกลาง

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.)				การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)			
	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	Z	ระดับการยอมรับ
8.ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านระบบการ ประกัน คุณภาพภายใน								
8.1มีระบบและกลไกในการประเมินประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	3.45	0.68	-7.88*	ปานกลาง	3.89	0.67	27.50*	มาก
8.2ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน	3.39	0.57	-10.43*	ปานกลาง	4.23	0.56	38.82*	มาก
รวม	3.42	0.62	-9.12*	ปานกลาง	4.06	0.61	32.92*	มาก

* ปัญหาในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 4.00$ $CV = 1.658$

* การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $H_o = 2.00$ $CV = 1.658$

จากตาราง 21 พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 มีระบบและกลไกในการประเมินประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 3.45 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในมีค่าเฉลี่ย 3.39 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง สรุปโดยภาพรวมปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ย 3.42 มีปัญหาในระดับ ปานกลาง

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 มีระบบและกลไกในการประเมินประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 3.89 มีการยอมรับในระดับ มาก ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในมีค่าเฉลี่ย 4.23 มีการยอมรับในระดับมาก สรุปโดยภาพรวมการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ย 4.06 มีการยอมรับในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way ANOVA) จำแนกตามตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

ตาราง 22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับ
มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยก
เป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

มาตรฐาน	ผู้อำนวยการ สถาบัน อาชีวศึกษา		หัวหน้าฝ่าย ประเมิน คุณภาพ การศึกษา		ครู-อาจารย์		เจ้าหน้าที่	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	3.87	.46	4.35	.45	4.36	.46	4.23	.41
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	3.96	.49	4.51	.47	4.47	.43	4.33	.43
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการ เรียนรู้	3.96	.47	4.45	.44	4.42	.45	4.27	.45
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงาน สร้างสรรค์	3.47	.44	4.33	.42	4.67	.49	4.27	.45
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	3.50	.42	4.47	.41	4.79	.41	4.42	.44
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษา และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	3.52	.46	4.41	.46	4.71	.43	4.37	.47
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	3.86	.45	4.34	.44	4.35	.45	4.22	.41
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกัน คุณภาพภายใน	3.95	.48	4.50	.46	4.46	.42	4.32	.42
รวม	3.76	0.45	4.42	0.44	4.52	0.44	4.30	0.43

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งครู-
อาจารย์ มีระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถาบัน มีระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อให้ทราบว่าคุณสมบัติ
ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีระดับปัญหาต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน
ดังตาราง 23

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

มาตรฐาน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	5.15	1.71	5.98	.001
	ภายในกลุ่ม	92	37.62	.28		
	รวม	95	42.77			
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	6.27	2.09	7.18	.000
	ภายในกลุ่ม	92	38.11	.29		
	รวม	95	44.38			
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	5.03	1.67	5.54	.001
	ภายในกลุ่ม	92	39.67	.30		
	รวม	95	44.70			
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3	20.72	6.90	41.01	.000
	ภายในกลุ่ม	92	22.06	.168		
	รวม	95	42.78			
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	24.36	8.15	53.14	.000
	ภายในกลุ่ม	92	20.01	.153		
	รวม	95	44.37			
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	20.82	.694	38.07	.000
	ภายในกลุ่ม	92	23.88	.182		
	รวม	95	44.70			
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	3	5.14	1.64	5.68	.001
	ภายในกลุ่ม	92	37.52	.26		
	รวม	95	42.66			
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.17	2.19	7.08	.000
	ภายในกลุ่ม	92	38.01	.24		
	รวม	95	44.18			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	11.7	3.13	20.46	.000
	ภายในกลุ่ม	92	32.11	.23		
	รวม	95	43.81			

* $p < .05$

จากตาราง 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีระดับปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

มาตรฐาน	ต่ำกว่า		ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
	ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	4.09	.612	4.23	.54	4.25	.59
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	4.20	.61	4.37	.55	4.35	.62
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	4.18	.59	4.30	.56	4.35	.63
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	4.31	.47	4.26	.59	4.67	.49
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	4.41	.46	4.41	.61	4.27	.45
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	4.35	.47	4.35	.64	4.41	.46
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	4.17	.58	4.40	.48	4.01	.62
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	4.30	.60	4.50	.48	4.11	.61
รวม	4.25	0.55	4.35	0.56	4.30	0.56

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อให้ทราบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับปัญหาต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 25

ตาราง 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

มาตรฐาน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.89	.223	.691	.599
	ภายในกลุ่ม	93	41.89	.322		
	รวม	95	42.78			
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.99	.248	.743	.565
	ภายในกลุ่ม	93	43.39	.334		
	รวม	95	44.38			
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.69	.173	.510	.728
	ภายในกลุ่ม	93	44.02	.339		
	รวม	95	44.71			
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	.78	.221	.701	.533
	ภายในกลุ่ม	93	40.84	.324		
	รวม	95	41.62			
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.97	.254	.723	.541
	ภายในกลุ่ม	93	44.39	.362		
	รวม	95	43.52			
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.66	.170	.564	.711
	ภายในกลุ่ม	93	43.86	.336		
	รวม	95	44.69			
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.79	.231	.690	.589
	ภายในกลุ่ม	93	41.45	.344		
	รวม	95	41.89			
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	ระหว่างกลุ่ม	2	.95	.244	.730	.560
	ภายในกลุ่ม	93	43.23	.351		
	รวม	95	44.31			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.84	.22	.669	.469
	ภายในกลุ่ม	93	42.88	.33		
	รวม	95	43.48			

$p < .05$

จากตาราง 25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับปัญหาในตัวเองซึ่งสำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการยอมรับในตัวเองซึ่งสำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

มาตรฐาน	ผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษา		หัวหน้าฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษา		ครู-อาจารย์		เจ้าหน้าที่	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	3.98	.56	4.01	.62	4.40	.48	4.17	.58
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	4.11	.64	4.11	.61	4.50	.48	4.30	.60
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	4.06	.62	4.10	.60	4.48	.51	4.23	.57
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	4.23	.57	4.46	.48	4.07	.61	4.05	.60
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	4.27	.45	4.67	.49	4.33	.42	4.47	.44
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	4.42	.44	4.79	.41	4.47	.41	4.50	.42
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	4.34	.47	4.71	.43	4.41	.46	4.52	.46
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	4.35	.45	4.72	.44	4.40	.41	4.50	.43
รวม	4.32	0.53	4.45	0.51	4.28	0.47	4.34	0.51

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษา มีระดับการยอมรับโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งครู - อาจารย์ มีระดับการยอมรับโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อให้ทราบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีระดับปัญหาต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 27

ตาราง 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

มาตรฐาน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.54	1.18	3.94	.010
	ภายในกลุ่ม	92	39.23	.30		
	รวม	95	42.78			
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	3.22	1.07	3.42	.019
	ภายในกลุ่ม	92	41.15	.31		
	รวม	95	44.38			
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	3.61	1.20	3.84	.011
	ภายในกลุ่ม	92	41.06	.31		
	รวม	95	77.71			
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3	3.45	1.15	3.83	.001
	ภายในกลุ่ม	92	39.26	.30		
	รวม	95	42.71			
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.15	1.71	3.98	.001
	ภายในกลุ่ม	92	37.60	.28		
	รวม	95	40.75			
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.27	2.09	3.18	.000
	ภายในกลุ่ม	92	38.11	.29		
	รวม	95	41.38			
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.03	1.67	3.54	.001
	ภายในกลุ่ม	92	39.61	.30		
	รวม	95	42.64			
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.46	1.82	4.01	.000
	ภายในกลุ่ม	92	37.12	.28		
	รวม	95	40.58			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.34	1.48	3.71	.001
	ภายในกลุ่ม	92	39.14	.29		
	รวม	95	46.61			

* $p < .05$

จากตาราง 27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐานแตกต่างกัน

ตาราง 28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

มาตรฐาน	ต่ำกว่า		ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
	ปริญญาตรี					
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	4.26	.59	4.31	.47	4.25	.59
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	4.41	.61	4.41	.46	4.35	.62
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	4.35	.64	4.35	.47	4.35	.63
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	4.34	.60	4.36	.45	4.32	.60
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	4.23	.54	4.09	.61	4.36	.66
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	4.37	.55	4.20	.61	4.47	.63
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	4.30	.56	4.18	.59	4.42	.65
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	4.30	.55	4.16	.60	4.42	.65
รวม	4.32	0.58	4.26	0.53	4.37	0.63

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีระดับการยอมรับโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อให้ทราบว่าคุณสมบัติที่มีระดับวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับปัญหาต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 29

ตาราง 29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

มาตรฐาน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.87	.222	.690	.594
	ภายในกลุ่ม	93	40.88	.323		
	รวม	95	41.75			
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.92	.245	.741	.562
	ภายในกลุ่ม	93	43.10	.333		
	รวม	95	44.02			
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.65	.175	.498	.724
	ภายในกลุ่ม	93	44.02	.337		
	รวม	95	44.67			
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	.84	.22	.669	.469
	ภายในกลุ่ม	93	42.88	.33		
	รวม	95	43.72			
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.95	.244	.730	.560
	ภายในกลุ่ม	93	43.23	.351		
	รวม	95	44.31			
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.79	.231	.690	.589
	ภายในกลุ่ม	93	41.45	.344		
	รวม	95	41.89			
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.66	.170	.564	.711
	ภายในกลุ่ม	93	43.86	.336		
	รวม	95	44.69			
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	ระหว่างกลุ่ม	2	.97	.254	.723	.541
	ภายในกลุ่ม	93	44.39	.362		
	รวม	95	43.52			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.83	.22	.66	.59
	ภายในกลุ่ม	93	42.97	.33		
	รวม	95	43.57			

$p < .05$

จากตาราง 29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับการยอมรับในตัวเองสำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 การเปรียบเทียบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในตัวเองสำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา

มาตรฐาน	น้อยกว่า 5 ปี		มากกว่า 5 ปี		Z	ผลความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	3.68	0.48	3.51	0.79	2.85*	แตกต่าง
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	4.04	0.41	3.74	0.61	5.61*	แตกต่าง
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	4.12	0.35	3.82	0.56	5.94*	แตกต่าง
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	3.85	0.36	3.61	0.69	4.42*	แตกต่าง
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	3.79	0.45	3.63	0.53	3.05*	แตกต่าง
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	4.16	0.27	4.11	0.46	1.10	ไม่แตกต่าง
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	3.94	0.39	3.74	0.61	3.83*	แตกต่าง
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	4.01	0.39	3.80	0.52	5.90*	แตกต่าง
รวม	3.95	0.39	3.75	0.60	4.09*	แตกต่าง

ปัญหาในตัวเองที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 CV = 1.658

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของปัญหาในตัวเองสำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษางาน เป็นการทดสอบนัยสำคัญ α .05 ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบแต่ละมาตรฐานแตกต่างกันทุกมาตรฐาน ยกเว้นมาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษา และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 การเปรียบเทียบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประเภทผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา

มาตรฐาน	น้อยกว่า 5 ปี		มากกว่า 5 ปี		Z	ผลความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษา	3.71	.046	3.67	0.48	0.51	ไม่แตกต่าง
มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้	4.05	0.50	4.04	0.37	0.13	ไม่แตกต่าง
มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	4.08	0.44	4.14	0.31	-0.82	ไม่แตกต่าง
มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	3.96	0.45	3.80	0.31	2.15*	แตกต่าง
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ	3.81	0.42	3.78	0.33	0.39	ไม่แตกต่าง
มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	4.12	0.32	4.18	0.46	0.95	ไม่แตกต่าง
มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ	3.96	0.43	3.94	0.25	0.24	ไม่แตกต่าง
มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	3.91	0.41	3.85	0.36	1.99*	แตกต่าง
รวม	3.95	0.38	3.93	0.36	0.69	ไม่แตกต่าง

การยอมรับในตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 CV = 1.658

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประเภทผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษางาน เป็นการทดสอบนัยสำคัญ α .05 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบแต่ละมาตรฐานไม่แตกต่างกันทุกมาตรฐาน ยกเว้นมาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ และมาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามทั้งหมด 17 วิทยาลัย คัดเลือกเฉพาะวิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัดของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง โดยแจกแบบสอบถามวิทยาลัยละ 10 ฉบับ รวม 170 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา 17 วิทยาลัย รวม 95 ฉบับ

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 95 คน เป็นผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.2 หัวหน้าฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10.5 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ครู – อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 68.4 เจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 15.7 วุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.3 ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.1 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 11.5 ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 59 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 41

1. ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา พบว่า

1.1 ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา พบว่า ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา โดยรวมมีปัญหาในระดับ น้อย

1.2 ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา พบว่า ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการเรียนรู้ โดยรวมมีปัญหาในระดับ มาก

1.3 ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา พบว่าปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง

อาชีวศึกษา พบว่าการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ โดยรวมมีการยอมรับในระดับ ปานกลาง

2.5 การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา พบว่าการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ โดยรวมมีการยอมรับในระดับ ปานกลาง

2.6 การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา พบว่าการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านกิจการ นักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม โดยรวมมีการยอมรับในระดับ มาก

2.7 การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ การประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับ อาชีวศึกษา พบว่าการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านการบริหารจัดการคุณภาพภายใน โดยรวมมีการยอมรับในระดับ ปานกลาง

2.8 การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การ ประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา พบว่าการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพ ภายใน โดยรวมมีการยอมรับในระดับ มาก

3.การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย

3.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับ มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็น รายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งครู-อาจารย์ มี ระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน มี ระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สรุปคือผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีระดับ ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของการยอมรับในตัวบ่งชี้ สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและ แยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหัวหน้า ฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษา มีระดับการยอมรับโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่มีตำแหน่งครู - อาจารย์ มีระดับการยอมรับโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สรุปคือผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐานแตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สรุปคือผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน ไม่แตกต่างกัน

3.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีระดับการยอมรับโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีระดับปัญหาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สรุปคือผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน ไม่แตกต่างกัน

3.5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษางาน เป็นการทดสอบนัยสำคัญ $\alpha .05$ ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบแต่ละมาตรฐานแตกต่างกันทุกมาตรฐาน ยกเว้นมาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษา และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน

3.6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่

เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายมาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นการทดสอบนัยสำคัญ $\alpha .05$ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบแต่ละมาตรฐานไม่แตกต่างกันทุกมาตรฐาน ยกเว้นมาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ และมาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา มีประเด็นที่ควรทราบดังนี้

ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

เมื่อทำการสรุปผลตามรายมาตรฐาน ได้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษาโดยรวมมีปัญหาในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.36

มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.75

มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย 3.32

มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48

มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.7

มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83

มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90

มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง

จากการสรุปผลตามรายมาตรฐาน เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ในมาตรฐานที่ 1 มีปัญหาระดับน้อย ในมาตรฐานที่ 3 5 8 มีปัญหาระดับปานกลาง และ มาตรฐานที่ 2 4 6 และ 7 มีปัญหาระดับมาก เมื่อทำการวิเคราะห์ตามตัวบ่งชี้ ของมาตรฐานที่มีปัญหาระดับมาก พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีปัญหาระดับมากส่วนใหญ่เกิดจากสัดส่วนของงบประมาณ กับเป้าหมายที่ตัวบ่งชี้ระบุ ไม่สัมพันธ์กัน เนื่องจากงบประมาณมีไม่เพียงพอ จึงทำให้สถานศึกษาไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ตัวบ่งชี้ระบุ ซึ่งสอดคล้องกับบทสรุปงานวิจัยของ เก็กนก เอื้อวงศ์ (25451: 22) ที่พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การ

ได้รับงบประมาณจากรัฐไม่เพียงพอ ในขณะที่โรงเรียนมีค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคและค่าซ่อมบำรุงสูงขึ้น ในปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การที่โรงเรียนมีวัสดุบางอย่างไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ไม่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน

อีกด้านหนึ่งคือ จำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอกับ สัดส่วนของนักศึกษา จึงทำให้ไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ตัวบ่งชี้ระบุ ซึ่งสอดคล้องกับบทสรุปงานวิจัยของ เก็จนก เอื้อวงศ์ (2545: 22) ที่พบว่า ปัจจัยด้านการเมือง เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยนโยบายการปรับลดกำลังคนของภาครัฐส่งผลให้ครูไม่เพียงพอที่จะจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

เมื่อทำการสรุปผลตามรายมาตรฐาน ได้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้จบการศึกษาโดยรวมมีการยอมรับในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.06

มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้โดยรวมมีการยอมรับในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60

มาตรฐานที่ 3 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้โดยรวมมีการยอมรับในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย 3.50

มาตรฐานที่ 4 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์โดยรวมมีการยอมรับในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.30

มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการวิชาการ โดยรวมมีการยอมรับในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.29

มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม โดยรวมมีการยอมรับในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.62

มาตรฐานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมมีการยอมรับในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.49

มาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมมีการยอมรับในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.06

จากการสรุปผลตามรายมาตรฐาน เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นไว้ในมาตรฐานที่ 3 4 5 และ 7 มีการยอมรับระดับปานกลาง และ มาตรฐานที่ 1 2 6 และ 8 มีการยอมรับระดับมาก เมื่อทำการวิเคราะห์ตามตัวบ่งชี้ ของมาตรฐานที่มีการยอมรับพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา โดยผลมีการยอมรับในระดับปานกลาง และระดับมาก มีเพียงตัวบ่งชี้ที่ 3.7 จำนวนคนชั่วโมง (Man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาครัฐกิจหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เท่านั้นที่มีการยอมรับในระดับน้อย ซึ่งจะสอดคล้องกับปัญหาในเรื่องจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอกับ สัดส่วนของนักศึกษา

ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับปัญหาแตกต่างกัน แต่มีระดับการยอมรับไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา ควรปรับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานจริง และสามารถทำได้จริง

1.2 สถานศึกษาควรออกแบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา และควรคำนึงถึงการดำเนินงานให้เป็นงานปกติของสถานศึกษาเพื่อลดความยุ่งยากซ้ำซ้อน

1.3 ภาครัฐและหน่วยงานต้นสังกัด ควรประเมินและปรับปรุงนโยบายเพื่อหาแนวทางการปรับอัตรากำลังบุคลากรให้เหมาะสมต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

1.4 ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษา

2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กานดา พูนลาภทวี. (2530). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์ การพิมพ์.

ดวงรัตน์ สุวรรณประทีป. (2547). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เทือน ทองแก้ว. (2540). การบริหารสถาบัน. จันทบุรี : สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2543). การวิจัย การวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ศรีอนันต์.

รุ่ง แก้วแดง. (2544). ประกันคุณภาพการศึกษาทุกคนทำได้ไม่ยาก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด.

เลขา ปิยะอัจฉริยะ. (2545). รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติ
สถานภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนนำร่อง: บทเรียนและข้อเสนอแนะเชิง
นโยบาย. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.

ล้วน สายยศ ; และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.

วัฒนา อิศรางกูร ; และคนอื่น ๆ. (2532) รายงานผลการศึกษาดูงานของบัณฑิตใน
เชิงปฏิบัติการ ปี 2533 – 2537. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.

วารินทร์ สิ้นสูงสุด. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษา : ISO 9000-ธรรมเนียมสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ : สยามมิตรการพิมพ์.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2546). การ
ประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันการอาชีวศึกษา (ปวช. ปวส. อนุปริญญาหรือ
เทียบเท่า) ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : บริษัท จุฑาทอง จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). การประชุมทางวิชาการเรื่องการวิจัยทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). การประชุมทางวิชาการเรื่องการวิจัยทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). บทสรุปงานวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก สมศ. (ปี 2545-2547). กรุงเทพฯ : บริษัท จุฑทอง จำกัด.

Calvin, Lee B.T.(1970). Improving college Teaching. Washington D.C. : American Council on Education.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
และ
หนังสือขอความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (IOC)

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามตอนที่ 2.1

ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	IOC
1	1	1	1	1
2	1	1	1	1
3	1	1	1	1
4	1	1	1	1
5	1	0	1	0.66
6	1	1	1	1
7	1	1	1	1
8	1	1	1	1
9	1	1	1	1
10	1	1	1	1
11	1	1	1	1
12	1	1	1	1
13	1	1	1	1
14	1	1	1	1
15	1	1	1	1
16	1	1	1	1
17	1	1	1	1
18	1	1	0	0.66
19	1	1	1	1
20	1	1	1	1
21	1	1	1	1
22	1	1	1	1
23	1	1	1	1
24	1	1	1	1
25	1	1	1	1
26	0	1	1	0.66
27	1	1	1	1
28	1	1	1	1
29	1	1	1	1
30	1	1	1	1

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามตอนที่ 2.2

การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	IOC
1	1	1	1	1
2	1	0	1	0.66
3	1	0	1	0.66
4	1	1	1	1
5	1	1	1	1
6	1	1	1	1
7	1	1	1	1
8	1	1	1	1
9	1	1	1	1
10	1	1	1	1
11	1	1	1	1
12	1	1	1	1
13	1	1	1	1
14	1	1	1	1
15	1	1	1	1
16	1	1	1	1
17	1	1	1	1
18	1	1	1	1
19	1	1	1	1
20	1	1	1	1
21	1	1	1	1
22	1	1	1	1
23	1	1	1	1
24	1	1	1	1
25	1	1	1	1
26	1	1	1	1
27	1	1	1	1
28	1	1	1	1
29	1	1	1	1
30	1	1	1	1

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา
ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
ระดับอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับอาชีวศึกษา

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
 มหบัณฑิต สาขา อุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา

ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเชิงแสดงความคิดเห็น เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด

แบบสอบถามนี้จะทำให้ทราบถึง ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน และพัฒนาการจัดการศึกษา วิธีการบริหารจัดการเพื่อให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพรวมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ

ขอขอบคุณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความ

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

- () ผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษา
- () หัวหน้าฝ่ายประเมินคุณภาพการศึกษา
- () ครู – อาจารย์
- () เจ้าหน้าที่

2. อายุ

- () 20 - 30
- () 31 - 40
- () 41 - 50
- () 51 - 60
- () 60 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
- () ปริญญาตรี
- () ปริญญาโท
- () ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา

- () น้อยกว่า 5 ปี
- () มากกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา

ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นการแสดงความคิดเห็นด้านปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา 8 ตัวบ่งชี้ รวม 30 ข้อ ของแต่ละตัวบ่งชี้ ท่านมีระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้ ระดับใด

5	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมาก
3	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อย
1	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นด้านปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด

ข้อ ที่	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา					
1.	ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านข้อสอบมาตรฐานวิชาชีพ					
2.	ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระของผู้จบการศึกษา					
3.	ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/หน่วยงานที่ผู้จบการศึกษาออกไปทำงาน					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการเรียนรู้					
4.	จำนวนชั่วโมงที่ให้กับวิชาปฏิบัติและจำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสัญญาความร่วมมืออย่างชัดเจนตลอดหลักสูตร					
5.	อัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนอย่างคุ้มค่า					
6.	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ ทั้งอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอน					

ข้อ ที่	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7.	จำนวนชั่วโมงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ทั้ง ภาครัฐและเอกชน ในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฝึก ประสบการณ์					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้					
8.	สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด					
9.	งบประมาณดำเนินการต่อนักศึกษา					
10.	ร้อยละของงบประมาณด้านวัสดุฝึกต้องบดำเนินการ					
11.	สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพต่อ นักศึกษาในแต่ละสาขา					
12.	ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดที่ได้รับการ อบรมเพิ่มพูนความรู้เฉพาะสาขา/วิชาชีพ และวิธีการ สอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542					
13.	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ใน ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ต่อนักศึกษา					
14.	จำนวนคนชั่วโมง (Man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาครัฐกิจหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์					
15.	จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/ วิจัยเชิงปฏิบัติการและบทความทางวิชาการของ อาจารย์/นักศึกษา					
16.	จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ และงานวิจัย ประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการที่นำไปใช้ประโยชน์ใน การเรียนการสอนหรือในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ					
17.	จำนวนเงินสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานทาง วิชาการต่ออาจารย์ทั้งหมด					

ข้อ ที่	ปัญหาในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ					
18.	จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ให้บริการทางวิชาการต่อ ชุมชน/สังคม					
19.	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมและ โครงการที่ให้บริการวิชาการต่อชุมชน สังคม ต่อปี					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและ ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม					
20.	จำนวนกิจกรรมและจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วม โครงการ					
21.	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรม ศึกษา					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ					
22.	ผู้บริหารที่ภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหาร จัดการและมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิผล					
23.	ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุกประเภทต่อ งบดำเนินการทั้งหมด					
24.	สัดส่วนบุคลากรสายสนับสนุน (Non-academic) ต่อนักศึกษา					
25.	ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของ ส่วนกลางต้องบดำเนินการทั้งหมด					
26.	ค่าเล่าเรียนต่อนักศึกษา					
27.	งบซ่อมบำรุงรักษาต่อนักศึกษา					
28.	ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านระบบการประกัน คุณภาพภายใน					
29.	มีระบบและกลไกในการประเมินประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
30.	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน					

ตอนที่ 2.2 ข้อมูลการแสดงความความคิดเห็นด้านการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมิน
คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพ
การศึกษา (สมศ.)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด

ข้อ ที่	การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง มาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา					
1.	ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านข้อสอบมาตรฐาน วิชาชีพ					
2.	ร้อยละการได้งานภายใน 1 ปี รวมทั้งการประกอบ อาชีพอิสระของผู้จบการศึกษา					
3.	ระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/หน่วยงานที่ ผู้จบการศึกษาออกไปทำงาน					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการเรียนรู้					
4.	จำนวนชั่วโมงที่ให้กับวิชาปฏิบัติและจำนวนชั่วโมงที่ นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสัญญา ความร่วมมืออย่างชัดเจนตลอดหลักสูตร					
5.	อัตราการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนอย่าง คุ้มค่า					
6.	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ ทั้งอาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอน					
7.	จำนวนชั่วโมงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ทั้ง ภาครัฐและเอกชน ในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ฝึก ประสบการณ์					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้					
8.	สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด					
9.	งบประมาณดำเนินการต่อนักศึกษา					
10.	ร้อยละของงบประมาณด้านวัสดุฝึกต้องบดำเนินการ					
11.	สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพต่อ นักศึกษาในแต่ละสาขา					

ข้อ ที่	การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง มาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
12.	ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดที่ได้รับการ อบรมเพิ่มพูนความรู้เฉพาะสาขา/วิชาชีพ และวิธีการ สอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542					
13.	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ต่อนักศึกษา					
14.	จำนวนคนชั่วโมง (Man-hour) ของผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภาคธุรกิจหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์					
15.	จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/ วิจัยเชิงปฏิบัติการและบทความทางวิชาการของ อาจารย์/นักศึกษา					
16.	จำนวนผลงานนวัตกรรม โครงการ และงานวิจัย ประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการที่นำไปใช้ประโยชน์ใน การเรียนการสอนหรือในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ					
17.	จำนวนเงินสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม โครงการ งานวิจัยประยุกต์/วิจัยเชิงปฏิบัติการ และผลงานทาง วิชาการต่ออาจารย์ทั้งหมด					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ					
18.	จำนวนกิจกรรม/โครงการที่ให้บริการทางวิชาการต่อ ชุมชน/สังคม					
19.	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมและ โครงการที่ให้บริการวิชาการต่อชุมชน สังคม ต่อปี					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและ ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม					
20.	จำนวนกิจกรรมและจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ					

ข้อ ที่	การยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรอง มาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
21.	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในกิจกรรมศึกษา					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ					
22.	ผู้บริหารที่ภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหาร จัดการและมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิผล					
23.	ร้อยละของเงินเดือนบุคลากรทุกประเภทต่อ งบดำเนินการทั้งหมด					
24.	สัดส่วนบุคลากรสายสนับสนุน (Non-academic) ต่อนักศึกษา					
25.	ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของ ส่วนกลางต้องบดำเนินการทั้งหมด					
26.	ค่าเล่าเรียนต่อนักศึกษา					
27.	งบซ่อมบำรุงรักษาต่อนักศึกษา					
28.	ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ					
	ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านระบบการประกัน คุณภาพภายใน					
29.	มีระบบและกลไกในการประเมินประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
30.	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน					

ตอนที่ 3 ข้อมูลเชิงแสดงความคิดเห็น เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด

คำชี้แจง กรุณาเขียนตอบ ปัญหาและการยอมรับในตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา

ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของแต่ละตัวบ่งชี้
ทั้ง 8 ตัวบ่งชี้

1. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา

ปัญหา :

.....

.....

.....

การยอมรับ :

.....

.....

.....

2. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการเรียนรู้

ปัญหา :

.....

.....

.....

การยอมรับ :

.....

.....

.....

3. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้

ปัญหา :

.....

.....

.....

การยอมรับ :

.....

.....

.....

4. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์

ปัญหา :

.....

.....

.....

การยอมรับ :

.....

.....

.....

5. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการบริการวิชาการ

ปัญหา :

.....

.....

.....

การยอมรับ :

.....

.....

.....

6. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

ปัญหา :

.....

.....

.....

การยอมรับ :

.....

.....

.....

7. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

ปัญหา :

.....

.....

.....

การยอมรับ :

.....

.....

.....

8. ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน

ปัญหา :

.....

.....

.....

การยอมรับ :

.....

.....

.....

9. อื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ณ. โอกาสนี้ด้วย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวพิชญา บุญโทแสง
เกิดวันที่	18 เดือน กุมภาพันธ์ 2520
สถานที่เกิด	กรุงเทพ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 35 ซอยปทุมวิภา 33 ถนนสุขุมวิท 101 แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพ 10260
สถานที่ทำงาน	บริษัท ฮานาเซมิคอนดักเตอร์ (ลำพูน) จำกัด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 4 ปี ช่างไฟฟ้า กำลัง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ
พ.ศ. 2544	ครุศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า) สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล คลอง 6
พ.ศ. 2550	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร